

„Vienybė Lietuvių“

IŠEINA KAS SEREDA

BROOKLYN, N. Y. NEW YORK.

Prenumerata metams:

Suvienytose Valstijose..... \$2.00

Europoje ir kitur..... \$3.00

Kanadoje..... \$2.50

Prenumerata mokama iš virsaus

Prenumerata metams skaitosi nuo

laiko užsirašymo, ne nuo Naujų

Metų.

Apgarsinimų kainą klauskite

laišku.

J. J. Paukštis ir K. Brazys

120-124 GRAND ST.

Brooklyn, New York.

THE LITHUANIAN WEEKLY

„Vienybė Lietuvių“

PUBLISHED

EVERY WEDNESDAY

BROOKLYN, N. Y. NEW YORK

Yearly subscription rate:

In the United States..... \$2.00

To Foreign Countries..... \$3.00

To Canada..... \$2.50

Advertising rates on application.

Address all communications to

the publishers:

J. J. Paukštis & K. Brazys

120-124 GRAND ST.

Brooklyn, New York.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 2.

Brooklyn, N. Y. 10 d. sausio (January) 1912 m.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-RD, 1879.

Metai XXVII.

VEŠKIME SAVO DIENRAŠIUS.

Nežinia, ar daugelis iš lietuvių prakilnesnių žmonių ir visuomenės veikėjų atidžiai seka paskui lietuvių gyvenimo plėtojimąsi. Bet tie, kurie skaito mūsų kultūrinis žingsnis, gali pasakyti, kad mūsų gyvenimas jau griežtai pakrypo į geresnę pusę. Niekur taip šito aiškiai nepamatysi, kaip neuleidžiant akies nuo mūsų laikraščių. Laikraščiai mat taip ankštai rišasi su žmonių gyvenimu, kad iš jų, kaip iš didelio veidrodžio, ir gali matyti mūsų gyvenimo veidą. Tegul mes turime laikraščius visokių pažiūrų ir nuomonių; bet tas tai ir duoda džiuginančius faktus, kad mūsų gyvenimas virte verda, gimsta naujos ideos ir jieškosi tarpe mūsų tautos naujų kelių. Net ir „geltonieji“ arba per daug desperacijos prisipūtę laikraščiai, — ir jie atneša savo naudą: jie kitus, rimtesnius žmones, sukelia prie darbo, pažadina iš konservatiško snaudulio ir sykiu gimdo mūsų tautoje sveiką kritiką. Viskas todėl pas mus eina geryn ir ugdina viltį.

Bet šitas viskas tegul neužliuliuoja mūsų veikėjų. Kas geras, turi būti dar geresnis. Gyvenimas mūsų taip trumpas, kad rodos dar vakar buvome jaunikaičiai, skaištavėdžiai, pilni energijos, veiklumo, gyvumo, o šiandien jau pasijutome su raukšlėmis ant kaktos, apsunke, pradėdami žilt, dribt. Metai praeina ir nuša amžinastin iš mūsų tarpo eilę gerų tautos ir visuomenės darbininkų. Daugumas dantis griežia ir pirštus laužo, kad jauni būdami praleido veltui laiką, kuris galima buvo sunaudoti dideliems darbams. Bet, veltui — praeitis nebegrįžta! Viską pralaimėtą galima atlaimėti, tik ne praeitį... Jeigu išmintingai mes sunaudosome savo dabartinę dieną, tai niekadoms mums nereikėtų krimsties ir graužties už veltui sugaišiotą gyvenimą. Bet kas mums patars, kas nurodys naudingus kelius?

Daugelis — ir labai teisingai — pasitiki ant laikraščių. Pasitiki, kad jie parodys mūsų visuomenei kelius. Po teisybei, pas mus tik laikraščiai šitą misiją ir pildo. Vienok nereikia užmiršti, kar jie toli gražu to negali atlikti: gal kada atliks, bet

ne šiandien. Svetimtaučių laikraščiai tą atlieka. Kodėl? Delto, kad jie turi savo dienraščius, kurie paduoda visas naujausias žinias; turi savo didelius ir dailius savaitinius, kurie ilgesniais straipsniais dienraščių žinias plačiau išaiškina; turi savo didelius mėnesinius žurnalus, kur išeina gilūs, išsėmteni ir moksliskai bei kritiškai apdirbti raštai. Tokia spauda ir smulkiai, ir plačiai, ir atkartotinai sukelia ir išaiškina savo žmonių visus atsitikimus iš savo tautos ir iš viso plataus pasaulio. Pagaliaus, pas juos skaitytojas, jeigu dar ko neišsiaiškina sau iš dienraščių, savaitinių ir žurnalų, tai jie turi dar vieną milžinišką informacijų šaltinį — tai *encyklopedija*. Deja — pas mus nieko šito dar nėra!

Žinių, žinių, žinių! — tai vienintelis mūsų brolių jieškiny laikraščiuose. Natūrališkas dalykas, kad žinių jieškome. Žmogus jau iš prigimimo yra pajieškus ir žingeidus; viens kitą susitike — pradėdame nuo klausimo: „kas girdėt?“. Bet gi mūsų laikraščių toks ne normališkas yra padėjimas, kad jie nei iš šitos pusės negali pakakinti skaitytojų: nėra dienraščių, žinios pasenę, prie to visų laikraščių tos-pačios atkartojamos. Tarpe jų pražūna ir geriausi kartais straipsniai. Pagaliaus laikraščiai tarp savęs varydami rungtynes už skaitytojus, net ir tas pačias žinias falsifikuoja, miešia, klastuoja, — kad tik jos užimtų skaitytojus, kad savo sensacijiniais antgalviais ir jautrum turiniu patrauktų neišlavintą publiką. Atidžiai tokias žinias rankioja, nes jos papeni prietaringą sielą prietaringu maistu. Neberašoma pas mus apie stebuklingus raganius, bet užtai pilna naujosios gadynės „stebuklingumų“. Pripratinta prie to mūsų publika dar nenusistebėtų perskaičius, jog koks Džekas iš Amerikos pergrėžė žemės kamuolį ir išlindo Europoje, arba kad Ročekelleris išperėjo iš kiaušinio piningus nešantį aitvarą.

Tikrosios gi žinios ir naudingos mintys pralekia per mūsų publiką su vėju. Jas taip greitai užmiršta, kaip perskaito. Į perskaitytą laikraštį mūsų žmonės nebeneri pasižiūrėti praėjus pusmečiui, metams, dvejiems, dešimčiai, — nors tenai gali li viso mūsų gyvenimo svai

ir perlai. Ir nėra kaip beskaityti: mes neturime savo tokių knygynų, kuriuose kitos tautos užlaiko savo raštus aptaisytus nuo šimtų metų; na, o patį mūsų žmonės laikraščių nerenka, — perskaito ir apvynioja užkandį eidami į dirbtuvę. Labai geros galvos reikia, kuri atsimintų, padėkim sau, kas pernai buvo kokiam laikraštyje apie tą ar apie kitą dalyką rašyta. Nebeatsimename datų nei svarbesnių atsitikimų ar sumanymų. O laikraščiai užimti sensacijomis ir rungtynėmis, nebeturi laiko nei galės surišti mūsų praeitį su šia diena. Mūsų praicitės darbai nutrūksta ir nukrinta begalinėn laiko bedugnėn. Ir taip žūsta mūsų gražiausios mintys, ant kurių mes padedame savo gyvenimą, galvojame, šnekame, rašome.

Pas kultūrinis žmones, nors jie turi savo didelę spaudą, knygynus ir encyklopedijas, — pas juos yra dar viena graži mada, kuri gana plačiai praktikuojama ir kuri labai palengvina veikėjams ir kultūrnešiams darbą. Ta mada yra — *dienraščiai*. Dienrašys tai yra tokia kningelė arba balto poperiaus sąsiuvelis (kiekviename „stationary“ krome galima tokią „diary“ už keliolika centų gauti). Kiekvienai metų dienai čia paskirta lakštas, ir žmogus kasdien užsirašo: kur jis buvo, ką veikė, ką skaitė, ką tenai rado. Užsiziymi datas, straipsnius, atsitikimus, kitų žmonių mintis, sumanymus. Prideda prie to savo pastabas. Inklijuoja čia net iškarpas iš laikraščių, renka eilutes, etc. (Savo pastabos čia labai svarbus daiktas, nes kiekvieną dieną pas žmogų būna naujų idėjų, kurių neužrašęs netik po metų, bet ir ant rytojaus nebeatminsi.) Nesenai mums vienas iš mūsų sandarbininkų pasirodė savo dienraščių; jisai juos veda sau kismet. Pasivėlysim šitam reikale paminti ištraukas iš poros vietų. Buvo tai revoliucijos metais. Mūsų vyrukas dalyvavo prakalbose ir rinkime aukų. Vieną dieną jo užrašyta: „Buvau ant prakalbų išgarsinto kalbėtojaus Ž.... Jis iš Lietuvos atvažiavo aukų rinkti. Man jis nepatiko. Išrodė ir akrobatą. Argi L. S. D. nerado rimtesnio žmogėno?...“ Kitoje vietoje vėl tame pačiame dalyke: „Šįvakar girdėjau prakalbą

kito „atstovo“ G.... Gūdrus tai lapė! Moka kalbėti: neveltui esąs advokatas. Publika vynioja kaip vilną...“ Mes neabejojame, kad šitam mūsų sandarbininkui visuomet stovi po ranka jo paties rašyta encyklopedija ir informacijų bjūras: jis suras visus svarbiuosius mūsų gyvenimo atsitikimus ir datas.

Mūsų šio straipsnelio tikslas — užbaigtas. Mes nuširdžiai patartume kiekvienam mokančiam rašyti užvesti savo dienraščių ir vakare prieš eįmą gult, intraukti dienos darbus, mintis ir išpūdžius. Tada išsidiirbs pas mus giliai informuota gentkarte. Nors šimtą metų gyvensi, ir šimtą tokių knygūčių surinki, visuomet jos tilps kokiam skrynūtės kampe, ir visuomet rasi malonaus pasiskaitymo, pasidalinimo pats su savim savo mintimis ir pasisėmsi reikalingų informacijų, kada tik imsies prie kokio visuomeniško darbo...

PERŽVALGA.

Da apie „džiabus“. P-lės Račiūtės tikslinis „džiabus“ eina tolyn. „Vien. Liet.“ num. 50 mes paminėjome, jog p-lė R. rašo savo draugams laiškus su tikslu sukelti tarpe S. L. A. ermyderį deli S. L. A. konstitucijos projekto. P-lė R. atsiliepė per „Tėvynės“ num. 51 duodama mums pipirų ir užginėjama, jog mūsų skelbimas, anot jos, yra neteisingas, ir pareikalavo faktų, ką mes ir nurodėme, tame pat num. „Tėvynės“, jog p-lė R. gali apie tuos faktus dazižinoti „Tėvynės“ redakcijoj. — Dabar apie p-lę R. girdi „Vien. Liet.“, „Tėvynės“ ir „Keleivio“ skaitytojai, ir jie bus tikrieji sprendėjai teisingumo. „Keleivio“ num. 51 tilpo p-lės Račiūtės rezignacija (išstojimas) iš S. L. A. Konstitucijos Komisijos, deli to priežasties, jog ji nieko neveikė toje konstitucijoje, iš ko pasinaudojo pp. Račkauškas ir Mikolainis, ir sutaisė konstitucijos projektą. Jeigu Račkauškas ir Mikolainis būtų sekę daugumą konst. kom. narių, tai visos seimo rinktosios komisijos būtų vienodai dirbę — nieko. P-lės R. rašymas draugams sutinka su jos rezignacija, kur ji rašo: „Patarčiau jūsu 11 kuopai dar su protestų palaukti iki nematys priežasties rezignavimo, o paskui galės vieną „džiabą“ padaryti ir kartu užprotestuoti...“ Ir mes šiuomi tikime, jog p-lė R. dabar mus paskaitys teisingais. Priegtam visiems žinoma yra,

jog visokių komisijų darbai ar projektai visados esti vienoki, o ne dvejopi, nes tam visados renkasi 3—5—7 nariai, kad daugumos balsai būtų galutini. Pagal p-lės R. manymą komisijų darbai turėtų būti dvejopi, ko ji reikalauja savo rezignacijoje. Dabar lauksime ką 11 kuopa ir kitos pasakys ant p-lės R. rezignacijos? Jei protestuotie, tai tik tai prieš neveiklumą daugumos kom. narių su p-lė R. included.

// Mūsų laikraščių baubai.

Mums nesykį prisėjo pasijuokti iš tų lietuviškų laikraščių, kurie nuolatos vis ko-nors baidosi ir tveria sau baubus. Šita baimės liga serga ypač tie mūsų laikraščiai, kurie gimę patį nežino delko ir kurie patį nežino kokios tautos žmonėms tarnauja. Jie giriasi esą betaučiais, bet niekur negalėdami prisiglausti, kaip tik prie tų pačių savo brolių, rašo vie nok toje pačioje savo kalboje viską skystas žodis, mat betarbiškos kalbos ir betaučių žmonių nabagai der nesurado, todėl prisiglaudė prie savųjų ir meiliai už savo niekniekių tauškimus priima iš vargingo lietuvių centus, nors jie grynai tautiški, lietuviškos sielos, lietuviško prakaito ir lietuviškų pirštų užpelnyti. Ir vienok taip baidosi jie tų pačių brolių, taip bijosi jų tautos reikalų, kaip fanatiškas žydėlis kryžiaus! Delto tie bailūnėliai patį sau susitveria visokiems baubus ir kaliauses, su kuriomis baidosi save, ir įsikalba, būk tai lietuvių tautystė jiems kenkianti. Tas mums vėl dabar prisiminė, perskaičius bostoniškės „Laisvės“ atsiliepimą ant mūsų pastabos prie sustojimo „Visuomenės“. Kiek pamename, mes tuomet sakėm, jog „Visuomenė“ šalta atsiziūrėdavo į Lietuvos liaudies vidurinius reikalus, kaip to nedaro padėkim sau net vokiečių socialdemokratų laikraščiai. Delto, gali-būt sakėm, ir „V-e“ negavo stipro parėmimo iš tos pačios liaudies. Na, ir ką „Laisvė“ iš to pasidarė? Ji išplepėjo ilgą tiradą, kad mes esą tautiečiai, kad mes su tautyste nieko nepadarysime (baisi tai baidyklė del „L-ės!“); pagaliaus net pasirodė esanti tokia žinove, kad apreiškė, jog mes del tautiškumo negalį pasididžiuoti savo skaitytojų daugumu! Ir iš to visko nieko gero neišėjo, kaip tik pasirodė „L-ės“ bailumas prieš savo išsvajotąjį baubą ir tuščia už save reklama. Del šito pastarojo dalyko mes nenorime eiti į polemiką, nes mes neišmokysime „L-vė“ geresnės reklamos. Bet kas liečiasi tautiškumo, tai mes „L-ei“ prieteliškai patartume, kad jo nesibijotų. Viso pasaulio geresnėji laikraštija turi savo tautos spalvą, ir ji be rėkavimų eina pati pirmyn ir veda savo tautos žmones. Pagaliaus ir lietuvių

laikraščiai, kurie nuširdžiai yra atsidavę savo žmonėms ir jų tautiškiems reikalams, nereikalauja savo žmonių baidyties ir jiems gerai klojasi savo tautai tarnauti, — nėra reikalo jiems griebtis pavydo prie kitų laikraščių, nei save girti (kaip daro „L-e“), o kitus peikti; nereikia tiems laikraščiams samdinėti agentus, kurie važinėdami juos girtų, o kitus peiktų. Žmonės patį supranta jau, kuris laikraštis jų reikalams arčiau prie širdies ima. Mes tą „L-ei“ patariame delto, kad ji dar jaunas laikraštis, ir su laiku prie savo brolių sugrįžusi, galėtų sustiprėti. Čia-pat jau į ausį „L-ei“ pasakytume, kad ji nesibaidytų trukumu skaitytojų tarnaudama savo tautos žmonėms: nes dabar, ar ji girsis, ar nesigirs, žino ji pati ir visuomenė, kad su tautiškaip-pirmeiviškais laikraščiais negal ir negalės susilyginti, iki nepaliaus tvėrusi sau baubų ir iki baidysis savo žmonių.

// „Ar lietuviai bus amžinai vergais?“

„Laisvoji Mintis“ (N 22) tokiu antgalviu išspausdino straipsnelį. Autorius pasirašo — Parygožėnas, bet kalba vardan visų laisvamanių, todėl reikia tautai skaityti, kaip „L. M-ties“ credo. Istikrųjų tas ir yra visos lietuvių laisvamanybės obalsiu — „Šalin nuo Romos!“ Šitame obalsy mes randame daug teisybės, kada ji pritaikom prie plačiosios liberalizmo srovės, kuri visose pasaulij pradeda teisingai apšviesti religijos klausimą. Laikas atėjo pačius žmones ir jų religijas paliosuoti iš užkėrtojo doggmų retėžyno. Bet ar visur vienodai galima šitas retėžynas daužyti, tai kitas klausimas. Prisižiūrint į pasaulį matome, jog ten laisvamanybė geriau plėtojasi ir žmones daro laisvamaniais, kur liaudis giliau apsišvietusi. Pas lietuvius šito dar nėra, todėl nei laisvamanybė palaimos neatnešė. Kaip 20 metų atgal, taip ir šiandien mūsų „laisvesni“ žmonės pasikakina tik su kuningais besitampymu, keiksnojimui ir besigyrimais „laisvumu“. Gaila ir griaudu, kad iš mūsų laisvesnių žmonių tarpo taip jau dar nieko gero neišėina, kaip ir iš fanatiškų klerikalų. To del visas klausimas tebeguli ant mūsų liaudies apšvietimo. „Laisv. Mintis“ pastato mums aišrus, kaip pavyzdį. Sako: airiai gausna Amerikoje tris kardinolus. „Mes — sako — nieko neženkliname svieto politikoje, o airiai — labai daug. Mes neįstengiamė nei apie savo autonomiją kalbėti, o airiai nepoiligam gaus savo savy valdą (home rule)“. Teisingas pasakymas. Tik mes bijomės, kad kuningai nepagautų „L. M.“ ant jos žodžių ir neimtų kvatotis. „A-a! o kas airių vienybę sumūrijo, — ar ne mes su klerikalizmu?“

Jeigu airius imtume kaip pavyzdį, tai imkime plačiau, — imkime pavyzdį jų pastebėtinos tautiškosios vienybės, kurios nesudaužo jokios politiškos audros nei Anglijos etnofagų intrigos. Todel airiai už mus daug galingesni ir laimingesni.

// Iš L. S. S. veikimų. „Kovos“ N62 praneša, kokie tapo pastaruoju referendumu išrinkti LSS. viršininkai. 1) Centro sekretorium J. Stasiulevičius iš Hazleton, Pa. (411 balsų); 2) Administratorium—A. Žymontas, buvusias (621 b.); 3) Redaktorium — K. Vidikas (520 b.); 4) Pild. Komitetas: A. C. Herman-Purvis, Philadelphia; V. Černiauskas, Springfield, Ill.; A. Bernotas, Phila. 5) Literatūros Kom.: J. Ilgudas, Chicago; F. J. Bagočius, Boston; J. Strazdas, Chicago.

Beto „Kova“ nuo Naujo Meto permainė formatą, panašų į „Keleivio“ iš 6 pusl.

// Dar vienas dainų su gaidomis rinkinys. Šiomis dienomis gavime naują dainų knygą „Lietuvių Tėvynės Dainos“, išleistą „Birutės“, Tilžėje. Kninga iš 65 pusl. paskirstyta į 5-kias dalis: I. Daina. II. Namiškiai. III. Gamta. IV. Tėvynė. V. Pridėta. VISO labo 69 dainos, tai liaudies giesmielų, tai labiau populiariskų eilių. Kompozicija p. A. Niemanas iš Tilžės, tai 4-riems tai jau 3-ms balsams.

Šiuomi dar viena dovanėlė tapo patiekta dainų ir muzikos mylėtojams.

// Latviai Brazilijoje. „Rygos Garsas“ praneša, jog nemaža latvių išeivių esą susidarę Pietinėje Amerikoje, būtent Brazilijos spalnio. Latviai savo kultūriškumu visur lietuvius pralenkia. Męs žinom, kad nemažiau Pietinėje Amerikoje yra ir lietuvių: yra jų ir Brazilijoje, ir Chili, o ypač Argentinoje. Bet niekadys jie tenai nesistengia susivienyti ir sujungtu triūsą nors vieną lietuvišką laikraštėlį Pietinėje Amerikoje išleisti.

// Lietuviai Berline. „Lietuvos“ N1 rašo p. M. Posingis, kad sulys pastarojo Vokietijos gyventojų surašo (1910 m), Berline ir jo priemiesčiuose lietuvių rasta 454. Bet manoma esą, kad bus apie 3000. Draugijų jie turi dvi: „Berlino Lietuvių Draugystė“ ir T. M. D. 12-ta kuopa. Pirmoji turinti ir lietuvišką knygyną.

// Vertimai ir literatūros naujienos. „Kovos“ N1, pradėta spausdinti Br. Vargšo vienaveiksmė drama: „Penktasis prisakymas“. „Lietuva“ su N1 pradėjo spausdinti vertimą rusų rašytojo V.G. Korolenko apsakos „Makaro sapnas“.

IŠ VISUR.

× **Chiniečiai dar mušasi.** Nors jau oficialiai buvo apskelbta Chinijos respublika ir sako, jog jaunųjų chinų imperatorių jau slapčiomis išgabėję iš Pekino, vie nok mandžų dynastija dar susimjšino spirties. Daugelyj vietų valdžios kareiviai nenori revoliucijonierių valdžios įleisti į miestus. Įvyksta naujos imtynės. Ties Hankow, provincijoje Hu-Pe, revoliucijonieriai paklojo 700 mandžų kareivių. Betvarkei kilant, naujas prezidentas Dr. Sun, nusprendė atsiskirti į kitas viešpatystes, kad padėtų įvesti tvarką.

× **Rusų bojkotas nesiseka.** Dėl panaikinimo sandoros, Rusijos zemstvos nutarė bojkotuoti Amerikos išdirbinius, ypač žemdirbystės mašinas. Bet nieko neišėina, nes kaimiečiai ir dvarai neranda geresnių mašinų, kaip amerikoniškos. Taip bent rašo Amerikos laikraščiai.

× **Persų dar galabija.** Rusų kareiviai Tabrize tebekeršija persams. Kaip praneša telegramas, per pastarąją savaitę rusai pakorę į 200 įvairių persų vadovų, kurie rusams priešinosi. Visoje Persijoje tebėra pilnutėlė suirutė.

× **Madero maľso priešus.** Garsus Mexikos insurgentas, gen. Reyes, tapo pasodintas Santiago tvirtovėn. Dabar ten-pat indėjo ir Reyeso sūnų. Prez. Madero parodė stiprią ranką.

× **Grėšia darbo karė.** Anglijoje žada iškilti didžiulė darbo karė. Rods dabar Manchesterio verpėjų lokautas kaip ir užsibai-gė, bet unijistai ketina neužilgo po visą šalį atšalinti nuo darbo visus, kurie nepiguli unijon. Dabar gi Darbo Sąjungoje esą jau 800,000 žmonių.

× **Riausės del patriacho.** Portugalijos valdžios nuosprendžiu ant dviejų metų tapo iš Lisbono išvairytas patriarchas Ggr. Bello. Jam išvažiuojant katalikai iškėlė demonstracijas, o ant jų užpuolė radikalai. Įvyko muštynės. Tik vaikas išsikisęs užbaigė riaušes daugybėmis areštų.

Iš Lietuvos.

KAMAJAI, Ezerėnų pav. Lapkričio 20 d. buvo lietuvių vakaras. Lošė „Parduotoji Laimė“ ir „Gyvieji Nabašnikai“. Vaidino gerai. Bet nebuvo tvarkos ir daug girtų, kurie trūkde lošikams.

J. Užulaitis. **GRISKABUDIS,** Suvalkų gub. Kaip girdėti kitur, taip ir pas mus šį rudenį didelė sausuma ir stoka vandeni. Veža ūkininkai vandenį iš už keturių varstų, kai kuriuose kaimuose atkasė šulnius, kur seniau būdavo vandeni lig sočiai, kuomet da žmonės kaimuose gyveno, t. yra apie 50 metų tam atgal. Apie Griškabudį yra tik trys neišsemiami šulniai; Griškabudyje — ūkininko Preinimerio, Bliuviškiuose, — Aleksos ir Katylino — Kalvaičio. Aleksa ir Kalvaitis vandenį duoda be užmokescio, bet Griškabudiškis Preinimeris, kaip girdėti, perdaug jau naudojami šiuo žmonių skurdū. Kviečių karčio neuvežes nei nesidrašik prie jo šulinio. Nuo tolimesnių ūkininkų ima mokesį pamėnesiui.

Oi koksa! vargas be vandeni! **Žviedrys.**

KAUNAS. Kvotimai įstojantiems po Naujų Metų į „Saulės“ prirengiamuosius kursus bus sausio 7 ir 9 d. Norintieji laikyti kvotimus privalo lig sausio 6 d. atsiųsti arba asmeniškai paduoti kursų Užveidėtojui meldimus, nurodydami ir kurį kursą nori įstoti ir prie ko rengtis. Prie prašymo reikia pridėti: 1) gimimo metrikus; 2) luomo paliūdijimą; 3) mokyklos paliūdijimą; 4) vietinio klebono ar šiaip-jau ištikimo žmogaus paliūdijimą apie elgimąsi, ir 5—10 rb. piningais. Kursų antrašas: Kaunas, Naujoji gat. No. 17.

Kursų užveidėtojas

J. Vokietaitis. **SUBAČIUS,** Kauno gub. Baisi nelaimė. Spalio 18 d. anksti rytą ūkininko Laužiko užsidedė iš kamino grincia, ugnis greitai išsiplėtė ir ant kitų trobų. Žmonės negalėdami užgesinti ugnį puolėsi gelbėti gyvulių, bet ug-

nis staiga užstojo kelią. Du žmonės žuvo ugnij, vienas apdegė. Ūkininko gyvuliai sudegė visi.

K. K...k.s.

VYZUONOS, Ukm. apskr. Mūsų miestelio ūkininkai šį rudenį išsidalino vienasėdžiais, mašininkai išvažiavo užbaigę savo darbą, lapkričio 11 d. šių metų. Vienasėdžių žemė išlyginta t. y. kur geresnės išskirsta mažiau, kur blogesnės daugiau, bet po išdalavimo kai-kurie vienasėdžiai pasirodė geresni ir buvo taksa varoma piningais, kas už juos daugiau duos. Kam nupirkus, tie piningai apversti pagerinimui prastenių vienasėdžių tas tik negerai, kad dalį tų piningų išdalijo visai nereikalaujantiems pagerinimo vienasėdžiams, o kuriems būtina reikė buvo pridėti, tie negavo. Mat tą dieną dauguma ūkininkų buvo ištraukę po kelias stiklines degtinės nes tie, kurie taksavo sau vienasėdžius, tai žinoma ir del degtinės skyrė po kelius rublius. Kai-kuriems ūkininkams yra didelė skriauda.

Lietuvis.

PAŠIRVINČIO dvaras, Vištyčio val. Suv. gub. (Šiė daugumos vadinamas Abromų dvaru). Paširvinčio dvaras turi apie 2000 margų žemės (apie 700 m. dirbamos žemės ir 1300 m. po giria). Tą dvarą paėmė bankas ir dalis jo žemės (be girtos) išparceliuota ir apgyvendinta „poselencais“ nuo Kievo. Poselencų čia priskaitoma iki 9 šeimynų. Nežinia delko vietiniai gyventojai nei margų žemės nenupirko?

Dabar jau baigiama kirsti giria. Medžiai čia ant vietos apdirbami (išpaunami „tartoke“) ir vežami į Vokietiją, o vietiniams gyventojams vos inperkami žabai. Per 6 metus žada visą giria iškirst, o žemę išdalinti vienasėdžiais. Kam pateks žemė, ar rusams „poselencams“, ar lietuviams sunkų įspėti. Vietiniai žmonės mažai paise, kam teks žemė. Bet delto girios gaili: „Kaip bus, kad neturėsime iš kur malkų parsivežti!“ Eina gandas, jog kai-kurie padavė prašymą gubernatoriui apie naikinimą girios ir, sako, buvo gubernatorius apžiūrėti, bet žmonės po senovei nusi-minę sako: „Kur dingo anais metais valdžios uždėta girių globa“.

Šapelis.

LIUDVINAVAS, Suv. gub. Spalio 10 d. buvo Liudvinavo valsčiaus sneiga. Atvažiavo Kalvarijos pav. viršininkas. Susirinko apie 158 žm. Nutarė uždaryti šventomis dienomis smukles. Liudvinave yra trys skyriai šių draugijų: „Blaivybės“, „Mariampolės Ukiniukų Draugovės“ ir „Žiburio“.

Vienas iš Ukiniukų.

KAČRUDE, Naumiesčio pav. Užmuštas žmogus. Vakare pas vieną žmogų atėjo trys vyrai, užputė jo pirkioje žiburį ir pradėjo mušti lazdomis. Mušamasis išbėgo į kitą kambarį, kur plėšikai jį pasiviję mirtinai užmušė. Du mušiku suėmė, o vienas da slapstosi po Lietuvos miškus. Užmušikai buvo girti.

Upelis.

PAPILĖ, Šiaulių pav. Šundaktaris. Pas mus atsikraustė garsingas burtais gydytojas arba „šundaktaris“. Sakosi gydas bepročius, ištiesias kupras, paiginaš ir trumpinas kojas; tą pat gali padaryti ir su rankomis. Neregiamis indedąs akis kuriomis ma to kaip sveikomis prigimtomis. Jis sakosi gydas ir kitas įvairias ligas.

Vaistų kitokių neduoda, kaip iš šulinio vandeni. Pripila bliūda vandeni, pamirko savo pirštus ir kalba kokią tai kalbą, po to

klusia vardo. Vėliau pripila butelį to vandeni ir duoda ligoniui. Jisai giriasi būk atvažiuves yra iš Peterburgo ir tenai buves geriausiu gydytoju. Bet mums rodos, kad tai yra koksnors geras žiulikėlis iš Peterburgo. Gana mums tikėjus burtams!

Plunksna.

GRISKABUDIS, Suvalkų gub. Nedėlioje dieną 26 lapkričio, mūsų bažnyčioje kuningas Radžiūnas per pamokslą teikėsi pranešti labai lindną naujieną, butent, — prisiartinant svieto pabaiga. Tą savo pranašavimą pamatuoja tuo, kad būk išsiplidė paskutini ženklai, kurie turį apsireikšti prieš pabaigą svieto, tai yra, atsirado jau sviete „falšyvi“ pranašai: — „Lietuvos Žinios“, ir „Lietuvos Ukiniukas“.

Pereitą metą tasai kuningėlis taip-pat iš sakyklus per pamokslą pranašavo mūsų brangiai tėvynėi, Lietuvai, Messinos likimą už tai, jei, jos gyventojai neliaus skaitę: „Lietuvos Žinias“ ir „Lietuvos Ukiniuką“.

Po šio pranašavimo Griškabudžio apylinkėje tų laikraščių skaitytojų skaičius netikėtai ką nesumažėjo, bet kur kas pasididino, o ačiu Dievui tas pranašavimas neišsiplidė. Kaip neišsiplidė pernykštės, taip neišsiplidys nei šių metinės tokiu greitu laiku kaip pranašas kuningas Radžiūnas skelbia. Bene kuningo Radžiūno paties esama „falšyvo“ pranašo?

Supestis.

ALEKSANDROVĖLĖ, Zarasų pav. Aleksandrovėlės parapijoje nuo 1904 m. iki 1911 m. rudenini išsidalijo viensėdžiais šie sodžiai: Juodėniai, (maišytas su rusais) Ulyčelė, (rusai) Užušiliai I, Užušiliai II, Želunai, Ajočiai, Rasimai, (su rusais) Skaisstinė, Lavelkajai, Degučiai, Raštiniai (rusai), Špuliai (rusai), Marniuliškiai, Margavonė, Savydžiai, Švilpiškiai, Kampoliškiai, Kriaunėnai (su rusais), Vaidminiai, Bebrinka (su rusais) ir Šepėliai. Iš viso 314 viensėdžių, su 3583 žemės deš. Nutarė dalytis: Samaniai ir Lipnikai. Dalytis pirm nutarė dabar atsiskak: Krapiš-kiai ir Trumponiai. Taip, Aleksandrovėlės parapijoj sodžių mažai bepaliko. Išsidaliję viensėdžiais džiaugiasi, esą daug geriau, negu kad buvė sodžiuose. Prada da žemę taisyti, pievas lygina, ravus kasa ir t. t.

Žodžių, darbas eina pirmyn. Kaimyniškos parapijos mažai tesidalija viensėdžiais.

J. Stašelis.

ALEKSANDROVĖLĖ, Zarasų pav. Lapkričio 20 d. buvo Aleksandrovėlės „Blaivybės“ draugijos susirinkimas. Tartasi kaip kovoti su slaptaisiais „monopoliais“. Kaip kit-kart, taip ir dabar susirinkime viešpatavo betvarkė. Visi kalbėjo, niekas neklusė. Pirmininkas kun. Staniusis patarė paduoti jam surašytus ant poperiaus visus slaptuosius degtinės pardavinėtojus, o jis paduosias tą sąrašą akeiznikui, kuris padėsias juos naikinti.

J. Stašelis.

KAMAJAI, Ezerėnų pav. Čia yra „Blaivybės“ ir „Saulės“ drjų skyriai. „Blaivybės“ draugijos skyrius gyvuoja silpnai. Delto „Saulės“ — steigia vakarus su vaidinimais. Lapkričio 6 d. artistai mėgėjai vaidino „Gyvieji Nabašnikai“ ir „Į Mokslą“. Vietinis choras padainavo kelias tautiškas daineles; buvo skrajojanti krasa ir tautiški žaislai. Lapkričio 20 d. antru kart vaidino „Gyv. Nab.“ vėla buvo dainos, tautiški žaislai, skrajojanti krasa.

Klevo Lapas.

LUOKĖ, Šiaulių pav. Iš čion liko iškeltas lietuvis mokytojas p. Palukaitis, o jo vieton atkeltas koks tai rusas Šulcas. Žmonės tariasi padaryti valsčiuje nutarimą, kad jiems duotų bent antroju mokytoju lietuvių, arba gerai mokant ir galintį mokyti lietuviškai, nes dabar nors ir yra antrasis mokytojas, bet jį rusė, lietuviškai nei žodžio nesuprantanti.

(I.....).

RIMSĖ, Ežer. apskr. Šiomet parvažiuavęs lietuvis mokytojas-pagelbininkas norėjo mokinti vaikus lietuviškos kalbos, bet inspektorius neleido jam mokinti, tuokart valstiečiai surašė, pasi-rėdami Augščiausiu Paliepimu 5 geg. 1905 m. ir 22 bal. 1906 m., nutarimą, reikalaujanti neatbutinai įvesti į mokyklą lietuviškos kalbos mokymą; tuokart tiktai inspektorius leido mokyti. Vertėtų visur, kur da nemokoma lietuvių kalbos, daryti tokius nutarimus.

Stončaitis.

UTENOJE, Ukm. p. Yra keturkliasė miesto ir dvikliasė valsčiaus mokykla, bet jų visiems uteniškių vaikams neužtenka. Šiomet spalio 28 d. žemiečių viršininko suaukta virija pasikalbėti apie pastatymą antros valsčiaus mokyklos Utėnoje. Ten buvo pranešta, kad valdžia tam reikalui duoda nuo savės 2100 rub. ir užklausta kiek valstiečiai prisidėtų. Valstiečiai sutiko be mažko vienbalsiai mokėti po 15 kap. nuo dešimtinės dviems metams. Lygiai pritraukta prie to ir Utėnos valsčiaus dvarininkai, kurių Utėnos valsčiuje yra apie 4 tūkst. dešim. žemės. Dabar, reikia tik, kaip pradės statyti mokyklą, kad ją apsiuntų statyti kas-nors iš lietuvių.

Ut. val. jaunutis.

Kuningas J. Tumas visuose laikraščiuose paskelbė, jog yra gavęs nuo Kauno gubernatoriaus teisę visur skaityti apie išeivius. Jis pats turįs tik induoti gubernatoriui tų vietų sąrašą, kame ketinama tokias paskaitas taisyti. Todel kas panorėtų tuo užsiimt tekreipiassi prie kun. Tumo šiokių adresu: **Laiževo, Kov. gub.** Pranešimų jis lauksias iki gruodžio 15 d.

(„Lietuvos Ukiniukas“).

1812 m. sukaktuvių paminėjimui vilnietis rusas Konas pakėlė rusų laikraščiuose sumanytą pastatyti carui Aleksandru I biustą-paminklą Užvingyje (prie pat Vilniaus), kur caras visuomet gyvendavo, lankydamas Vilnių; 2) išleisti brošiūrėlę, aprašančią tuo caro čia apsilankymą 1812 m., prieš pat francuzų kariuomenės įžengimą Lietuvon.

PETERBURGAS. Draugijos yt grybai po šilto lietaus pradėjo pas mus dygti. Da nenutilo balsai apie įsteigiamąją „Rutą“, kaip kilo tarp Putvilo dirbtuvės darbininkų sumanymas įsteigt švietimo-labdaringąją Draugiją vardu „AUŠRA“. Įstatai jau prirengti ir netrukus bus paduoti valdžiai patvirtinti. „AUŠROS“ tikslas vietiniams gyventojams teikti apšvietimą ir medžiagišką pašalpą, kaip savanoriams, taip ir pašalinėms beturčioms šeimynoms. Savo tikslo įvykinimui „AUŠRA“ steigia mokyklas, prieglaudas ruošia, paskaitas, referatus, vakarinius kursus, pasikalbėjimus, lietuviškus literatiškus vakarus, vartotojų sankrovas, suteikia valgomuosius produktus papiginta kaina ir daro įvairių įvairiausių palengvinimus savo sąnariams.

Laimingos kloties! **J-is.**

LONDONAS. Kalėdoms besitarianant visokie darbai žymiai

sumažėjo, daugumas darbininkų likosi be darbo. Mat biznieriai prieš Naujus Metus daro sąskaitą, kiek per metus turėjo uždaryti, arba nuostolių.— Pora savaičių atgal, kažin-kas buvo paleidęs paskalą, būk Commercial Rd. Gast, Pennei Bankas subankrūtijo. Žmonės grūdosi savo padėtus piningus atsiimti ne tik dienomis, bet ir naktimis. Tėn ir lietuvių dauguma turi savo piningus sudėję. Sako, vienas žydas pasikorė iš to rūpesčio, o kitas pamišo. Lietuviams taip-pat buvo baimės. Tačiau, kurie reikalavo piningų, tie atsiėmė. Pennei Bankas tai yra tokia įstaiga, į kurią galima dėti po mažą piningų sumą. **Kalnaveritis.**

Ukmergė. Kauno žem. ukn. dr-jos vietinis skyrius nutarė suruoti čia berželio 23 iki 30 d. 1912 m. didelę ūkio parodą drauge su namų išdirbinių skyrium. Kaip girdėti, leidimas jau gautas.

GAIDĖ, Zarasų pav. Sekmadienį lapkričio 20 d. šių metų buvo visuotinas Gaidės Blaivybės dr. susirinkimas. Draugija gyvuoja 4-tus metus, turi 123 narius. Kun. Mikalauskis, tos draugijos pirmininkas-vedėjas, papasakojo susirinkusiems apie Hagos blaivininkų kongresą, apie įsteigtą Peterburge ambulatoriją alkoholikams ir apie Vierzbickio šiame atvėjuje veikimą. Paskui paragino susirinkusius tvirčiau blaivybės laikytis. Ūkininkas Bružinskis patarė kun. Mikalauskui smarkiau veikti, k. a. per vestuves ir laidotuves imti uždėli ir tą uždėli tik tuomet gražinti, jei degtinės negėrė; jeigu gi degtinė buvo geriama, tai uždėlis lieka Blaivybės dr. naudai. Kiti nariai pritarė Bružinskio sumanymui. Paskui vienbalsiai nutarta įsteigti Gaidėje arbatnamį. **Umėdė.**

TELŠIAI, Kauno gub. Telšių gimnazija jau žada pereiti į valdžios rankas, nes posėdyje, kuriame dalyvavo apie 45 nariai, nutarė galutinai pavesti ją valdžiai, kuri sutinka priimti ją savo globon, kaip bus nupirktas plecius būto pastatymui. Plečių perkama iš aptiekiariaus sykiu su būstu, kuriame yra dabar gimnazija už 30 tūkstančių. Nariai tame pačiame posėdyje surinko arti 10 tūkstančių, o daugiau pažadėjo surinkti važinėdami, ypač triūsia gr. Tiškevičius, kuris yra gimnazijos palaikymo draugijos pirmininkas. Jam reikia širdingą ačiu ištarti už tokį prielankumą ir norą palaikyti mūsų gimnaziją. Galėtų čia daug ką nuveikti mūsų „šviesuoliai“—kunin-gai! — bet labai mažas jų skaičius prisideda prie to. Bet vis tiek gimnazija bus jau valdiška.

Turiu pažymėti, kad ir valstiečiai nelabai tos gimnazijos nori, nors valstiečių vaikų yra ¾, o bajorų ¼ dalis. Valstiečiai mūsų tamsus ir naudos iš mokslo nesupranta, geriau už savo skatiką nusiperka „baltakės“ — ir linksmas, o paskiau verkia atsisukę, kad nėra kuo prasimaitinti. Mokinių yra viso labo arti 96. Lietuvių kalbos mokinas 32, lenkų kalbos apie 28. Gymnazistai sulyginant su miesto mokyklos mokiniais — bemaž visi priguli prie pažangiųjų. Daugelis turi „L. Žin.“ — „L. Ukin.“ Tenka matyti „Laisvąją Mintį“, „Vienybę Lietuvninkų“ ir kitus Amerikos laikrašč. tokios-pat pakraipos. Dabar ruošiamas viešas karas, kurio programa šitoki: deklamacijos rusų, lietuvių ir lenkų kalbomis; balalaukų orkestras ir šokiai ir t. t.; pelna iš vakaro skiriamas beturčiams mokiniams. Bufetas bus „svaigi-

nančių gerimų! Prie vakaro sutaisymo triušė daugiausiai 5-tos klasės mokiniai. Laimingas kloties jiems! Linkėtina, kad pasirūpintų prie tokio veikimo patraukti ir miesto mokyklos mokinius, kurie kol kas labai apsi-
leide.
„Tikrasis“.

VILNIUS. Rusų tautininkų veikimas. Susitvėrė Vilniuje Vakarose gyvenančių rusų Draugija, kurios tikslas suvienyti rusus su balta ir maža-rusiais. Ta draugija kreipėsi dabar į valdžią, prašydamą, leisti jai ir Cholme inkurti savo skyrių, kurs turėtų teisę veikti visoje Lenkijoje. Draug prašo jį leisti visiems valdininkams įsirašyti į jos narius, ir kad tokiame įsirašyme neturėtų teisės jokie viršininkai kliudyti.

Uždraudimas. „Kur. Wil.“ savo 150 numeryje rašo, Grįštame 1903 m., nes valdžia Vilniaus realinėje mokykloje įsakė, jog turi būti mokinių pildomi 1903 m. įsakymai, tarpe kurių yra ir toks, jog draudžiama mokyklų sienose vartoti lenkų kalbą.

AKNISTA, Ežerėnų pav. Šiomis dienomis sudėgė čia su visais javais valsčiaus magazinas. Viskas draug buvo apdrausta 1000 rubl. Tačiau nuostolis yra daug didesnis. Spėjama, kad buvo padegta.

LANKUVA, Reseinių pav. Palukiškių sodžiuje netoli Laukuvos mirė pagedimu Agota Rubšlaukienė. Ją sukandžiojo pagedęs šuva, bet niekas nepasirūpino vežti jos Vilniui ir čiepyti. Buvo ji gydoma visokiais naminiais vaistais. Jai mirus, paliko jos keli maži vaikeliai didžiausiam varge ir apleidime.

Peterburgo Lietuvių Studentų Mokslo Draugijėlė. 15—X—11 m. buvo Dr-ėlės susirinkimas. Iš pradžių, kaip ir visada, profes. Volteris skaitė referatą „Apie J. Basanavičių“. Šitame susirinkime galutinai susitarta ir nutarta vieną utarninką susirinkime vesti latvių kalba, o kitą utarninką — lietuvių kalba. Į Dr-ėlės susirinkimą 22—XI atsilankė, apart lietuvių, dar latviai ir ukrainiečiai. Prof. Volteris, atidengęs susirinkimą, abelnais ruožais nupiešė kultūrišką stovį ūkininkų Suvalkų gub., paskui stud. J. Kriščiūnas papasakojo „Apie ūkio stovį ir ūkio dr-į Suv. gub., taipogi apie Mar. Ukio Parodą“. Kaip prof. Volterio įžanginis žodis, taip ir J. Kriščiūno referatas sukėlė daug užklausimų iš ukrainiečių pusės. Susirinkimas buvo labai gyvas. Tokius suvienytus susirinkimus žadama ir toliau daryti. Dabar ukrainiečiai užprašė lietuvių į savo kuopelės susirinkimą.

XXX.

DORPATAS. Lietuvių Dorpat Studentų Draugijos penkmetinė sukaktuvės. Per metų lapkričio 13-toji diena paliko nemažą žymę Dorpat lietuvių gyvenime. Tą dieną vietinė lietuvių studentų draugija šventė savo penkmetines sukaktuves. Visos šventės programos buvo padalintas į dvi dali: pirmoji — oficialinė — iškilmingas „Lietuvių Dorpat studentų Draugijos“ susirinkimas; antroji — koncertas. Iš pirmosios dalies skyrių gal žingeidžiausias buvo kitų studentų organizacijų atstovų pasveikinimai, nes juose buvo pabrėžta kitų tautų atsinešimas prie lietuvių ir jų dabartinio tautinio judėjimo. Kalbėjo latvių, ukrainų, lenkų ir rusų studentų atstovai.

Mažas-Mažutėlis.

Trakų pilies griuvėsiai netoli Vilniaus, brangus mums lietuviams mūsų žilos praeities paminklas, paskutiniomis laikais pra-

dėjo kaskart didžiau ir t. Ypač pavasario orai matomai griaužte griaužia tuos mūrus, amžiais išstovėjusius. Lėšų tą paminklą palaikyti ir nuo galutinio subirėjimo apsaugoti nėsama. Keli metai atgal buvo kažkas pamėginęs vieną bokštą atitaisyti, bet ir tas darbas liko nepabaigtas... Trakų pavieto bajorvedis kreipėsi dabar į Vilniaus gubernatorių, idant tas pasirūpintų iš Peterburgo caro vardo archeologijos draugijos gauti lėšų tos pilies liekanų palaikymui.
(„Lietuvos Žinios“.)

Naujas profesorius. „Vien.“ praneša, kad kuningas Bl. Česnys šiomis dienomis patvirtintas Dvasišk. Peterburgo Akademijos profesorium.

SKARULIAI, Kauno apskr. Lapkričio 24 d. Skaruliuose sudėgė klebonija ir kiti klebono gurbai (tvartai) su visu turtu ir gyvuliais. Spėja, kad kleboniją tyčia padegė.
„S.-Z. T.“

NAUMIESTIS, Suv. gub. Suvalkiečių lietuvių rūpesniu susidarė „Lietuvių automobilių kompanija“ dar praeitą pavasarį ir žadėjo greitai pradėti važinėti. Tačiau automobilių statymas Bremene Vokietijoje nusitęsė labai ilgai ir tik lapkričio 25 du iš jų parvežė iš Širvintos per Naumiesčio muitinę Naumiestį. Daug gaisino ir Suvalkų lenkų automobilių draugija „Točilovski ir Ko.“ — norėta, matyti, lietuviams paklausti kotoja.

Kompaniją sumanė ūk. Senkus nuo Marijampolės. Dabar ji turi kapitalo suvirš 23 tūkst. rublių. Mašinistai trys ir visi lietuviai. Du iš jų — V. Kudzma ir S. Šlekys nuo Naumiesčio, neseniai laikė kvotimus Prišiuose Gumbinėje, o trečias F. Grynas iš Marijampolės — Varšavoje. Visi kiti tarnautojai taipgi lietuviai. Važinėjimas automobiliais patogus ir visai nebrangus, kaip buvo pas žydus „karetkose“. Tik kompanijai reiktų labiau pasirūpinti savo reklama — bent apskelbimus išlipyti ant gatvių, o saviesiems reiktų jos palaikyti.

Vincė.

Nauja tautų kalba. Rusų laikraščiai praneša, kad rusas daktaras N. A. Nesmiejanovas sugalvojęs naują tautų kalbą, panašią, kaip „Esperanto“, tik daug tobulesnę. D-ras Nesmiejanovas pavadinęs ją „Viva“. Tos naujos kalbos pamatan indėtos angliavokiečių kalbos, kaip labiausiai prasiplatinusios pasaulyje. Toji kalba dar lengviau esą išmokyti, kaip „Esperanto“. (Bene arčiausi ji bus kalbai „Ido“? „V. L.“ R.)

GRIVA, Kuršo gub. Jau kelinti metai, kaip Grivoj įvestos kas trečias šventadienis lietuvių kalba pamaldos. Lietuvių choras susideda iš keleto vyrų ir moterų. Balsai geri ir gieda gerai. Tik įspūdį kiek gadina negeras giesmių žodžių ištarimas su lenkišku akcentu.
P. Valgutis.

TRAUPIŠ, Ukmergės apskr. Siemet vasarą žmoneliai privargo neturėdami lietaus. Pristigę vandens šulniuose, turėjo vežties sau ir gyvuliams iš ežerų, iš upių, važiuodami kartais daugiau, negu po varstą toluo. Atėjo ruduo, su linais dar didesnė bėda: neturėjom kur merkti, klojom nemirke, bet klotiniai linai pasidarė nestipri ir pakulnoti. Kitų ir dabar dar tebeguli ant lauko. Tiesą pasakius, siemet vandens dejuoja visa mūsų apylinkė. Siemet pas mus neturtingiesiems blogesnis padėjimas, kaip pas kitus svetur. Šiaudai brangūs, birkavui moka po 2 r.,

gyvulius parduoda pigiau, negu vasarą.
Nebe jaunas.

TAURAGĖ, Reseinių apskr. Lapkričio 13 d. progymnazijos direktoriaus būste polieija padarė kratą, bet nieko labai nerado. Tačiau lapkričio 19 dieną areštavo jo dukterį, kurią dabar laiko pasodinę Tauragės miesto kalinių, neduoda net su savaisiais kalbėties.
Rapolas Meris.

Numirėliai rinkėjai. „K. W.“ rašo, kad peržiūrint Vilniaus miesto rinkimus III-jon Dūmon pasirodė, jog rinkėjais buvę užrašyti 360 žmonių tuo laiku jau mirusių, daugiausia žydų. O juk kiekvieno įrašomo rinkėjo tikrumą tvirtinusi policija!..

Koncertas. Kalėdų šventėms Kaune rengta koncertas lietuvių dainininkės p-lės Liudos Balčiūnaitės („Birutės“). P-lė Balčiūnaitė nuolat gyvena Lietuvių Minske; mokėsi Varšavos konservatorijoje, dabar ją baigė, tačiau mokosi dar toliau pas prof. Chodakauskį. P-lė Balčiūnaitė dainuoja Kaune lietuvių liaudies dainas, harmonizuotas p. Štarikos; jai taip-pat dalyvauja koncerte: vedą vyrų chorą.

KAUNAS. „Dainos“ valdyba gruodžio 24 suruošė savo būste paskaitą, Opleiryts-Puidienės referatą „Asmens ir socialė etika pagal Fosterio“. Paskaitos programa tokia: Įžanga: kas tiesa? — Senosios ir naujosios tiesos. — Ar yra absoliutinė dora? Valia ir jos intekmė žmogaus gyvenime. — Kas tai yra savarankiškumas ir kaip jis pasiekti? — Profesija ir būdas. — Politikos ir pedagogijos profesija. Vaikiniai ir merginos: santykiai tarp jų. — „Liuosi“ būdai. — Seksualė etika ir sveikata. — Laisva meilė. — Ankstyvas vedimas. — Doros higienos dėsniai. Kultūros uždaviniai (miery). — Moterų klausimas. — Socialis klausimas. — Visuomenės veikimas ir žmogaus tobulinimas.

VABALNINKE gruodžio 2 d. žiemskis Orlovas, nagrinėjo inkuniečių bylą. Buvo kaltinami su-taisymui šiemet gegužinės savo alksnynėje. Kaltino apie 30 žmonių abiejų lyčių; kiti, kaip antai A. Perekšlytė jau mirus prieš 15 metų, P-tė mirus prieš 5—6 metus, keli maži vaikai 6—8 m., senelė Šukienė 90 metų dabar serganti ir keletas žmonių visai nedalyvavusių toje gegužinėje. Į teismo vietą kiti ėjo, kitų nebuvo — kaip antai nabaštikai irgi nemalonėjo paklausti mūsų viršininkų. Bet vistiek ar šaukiami ėjo teisman, ar nėjo bausmę lygią gavo: po 50 kap. nuo nosies, arba po vieną parą kalėjimo. — Gyvieji ketina apsi-mokėti, o mirusiems matyt prisieis kalėti. — Pamatysite a. a. ir jį, kaip pas mus dabar gyvenasi... Neišsisuksite...

Kradancorius.

LENTUPIS, Švenčionių apskr. ir čia kadai būta lietuvių parapijos. Tokių pavardžių, kaip Sapel, Zameje yra daugybė. Pagaliaus, ir vietų vardai, k. a. ir paties miestelio, nurodo tą-pat. Dabar tai gudų parapija. Tik prie Švenčionių par. sienos kai-kurių sodžių seniai tebekalba tarp savęs lietuviškai. Vaikai ir ten nebemoka. Tos parapijos nutautimas juo labiau yra nuostabus, kad iš abiejų jos pusių kaimynės Švenčionių ir Adutiškio parapijos tebėra dar lietuviškos.

P. K.

Badas Sibirijoje. Sibirijos atstovai, pasak „Vieč. Vr.“, kasdien gauną iš savo rinkėjų pranešimus apie bado baisenybes Sibirijoje. Atstovas Dziubinskis ga-vęs iš Čukalinsko šitokią telegra-

mą: „Pas mus badas. Gyvulius pardavėme pusdykiai. Pašalpos iš niekur. Prieš du mėnesiu nu-siuntėme prašymą gubernatoriui, bet ligšiol negavome jokio atsakymo“.

Gr. Bobrinskis apie lietuvius. Vilniaus rusų klube buvo paskaitos apie Rusijos politiką Vakarų gubernijose. Skaitė V. Dūmos atstovas gr. VI. Bobrinskis ir Peterburgo nacionalistų klubo sekretorius Nikanorovas. Žadėjęs dar skaityti prof. Kovalevskis, bet neatvažiuo, nes susipyko su savo bendrais ir, pasak rusų laik-raščių, išstojęs net iš nacionalistų partijos. Gr. Bobrinskis savo paskaitoje palietė pažiūras vyriausybės ir baltarusius, lenkus, lietuvius ir žydus. Apie lietuvius kalbėtojas, pasak „K. W.“ ir „G. Cod.“ recenzentų, pasakęs maž-daug taip:

Į lietuvių klausimą nei Dūmos dauguma nei vyriausybė dar neturi išsidirbę tvirtos pažiūros. Lietuvių kai-kuriose Vasaros-Vakarų gubernijų vietose reikia skaityti vietos gyventojais ir elgties su jais kitaip, kaip su lenkais. Tačiau vyriausybės politika del lietuvių prideranti nuo jų pačių. Ligšiol rusų tauta netikinti, kad atstovas Bulota, mažiausia kultūris žmogus Dūmoje (čia „K. W.“ recenzentas padėjo klausimo ženklą), būtų viešosios lietuvių nuomonės išreiškėjas. Tat tai, kaip elgsiantis vyriausybė su lietuvių tauta visiškai priderėsianti nuo to, kam lietuviai pavesių gyny-mą savo reikalų ketvirtoje Dūmoje. — IV Dūma turėsianti aptarti klausimą apie Suvalkų gub. išskirimą iš Lenkijos.

Del Suvalkų gub. „S.-Z. Ž.“ persakydama savo skaitytojams mūsų straipsnį apie Suv. gub. iš-skyrimą, rašo girdėjusi, kad tasai klausimas netrukus (v bliažšiem buduššiem) būsiąs pakeltas V. Dūmoje.

Ir mums taip reiktų. Vilniaus lenkų jaunimo laikraštis „Pobudka“ išleido mokslo žodynėlį, kuriame surinkti visi reikalingi pavadinimai iš pradinės matematikos ir fizikos. Ties lenkų žodžiais padėti tokie pat mūsų žodžiai. Kiti leidiniai būsią pavesti žodžiams iš kitų mokslo sričių.
(„Viltis“.)

ŽIEŽMARIAI. Aukų rinkimas. Šį rudenį po kai-kurias Vilniaus vyskupijas vaikštinėja žmonės, rinkdami kokios tų prieglaudos naudai aukas. Tokie rinkėjai atvyko ir mūsų parapijon. Kaip jie pasakoją, piningų, rinkimas puikiai sekasi, nes per pirmas dvi dienas surinkę daugiau 100 rublių. Žmonėms jie rodo šventųjų paveikslus, siūlydami pirkti. Už vieną paveikslą prašo 3 r. 50 kap. ir daugiau. Paveikslus žada paskui atsiųsti. Kas negali išsisk užmokėti visų piningų, iš tų ima ir piningų dalį. Buvo ir tokių atsitikimų, kad kitose parapijose lietuviai klebonai neleidė tokiems rinkimams savo parapijose piningų rinkti.
Jo draugas.

RODINĖ, Lydos pavieto. Ir čia jau lietuviai pradėjo skirstytis kolonijomis (vienasėdžiais). Pirmieji kelią parodė Skladonių sodžiaus valstiečiai. Išsiskirstė labai gražiai be barnių, geruoju. — Pačioje Rodinėje žadama statyti nauja bažnyčia, tik tai kolei miestelio girtuokliai kels bažnyčioje sumišimus, o parapijonis jų nesudraus — vargu besulauks Rodinė taip greit naujos bažnyčios. Pradėta jau surašinėti lietuvių ir lenkus. Lietuviams nereikia nieko bijotis ir rašytis lietuviškai.

ŠVENCIANKA, Naujieji-Šven-

čionys. Išėivystė. Iš čia daug kas keliauja Amerikon ir Rusijon. Žemė labai prasta — smėliai. Bet toksai išvažiavimas ne visiems ant gero išėina. Toksai A. B. buvo išvažiavęs Amerikon, užsidirbęs ten 200 rublių ir grįžęs namo. Kelionėje pristojęs žulikus, prasigėręs, prasigrojęs ir ant galo prasivogęs. Kiti keleviai jį sugavę ir taip kailį išpėrę, kad kelias dienas sirginėjęs.

ŽASLIAI. Rinkimai. Šiemet čia buvo rinkimai nario į žemės tvarkomąją komisiją. Išrinko vietinį viršaitį (starsiną). Paklausus žmonių, kodėl neišrinko mokytesnio, atsakė: „Et, galvočius išrink, tai tuojau ir išskirtys į vienasėdžius“... Bet viršaitis geras žmogus, tik šiam dalykui ne visai tikęs.

KRUONIS. Reikia saugotis! „Vien.“ rašo, kad Krūonyse yra apsigyvenę kokie tai burtininkai „šeptūnai“. Tai tikri žmonių ap-gavikai. Ima jie už parvežimą į namus 1 r. 50 k ir daugiau, už šnibždėjimą 30 kap., už vandenį, kurį duoda vaistų vietoje, 50 kap. Ir dar tokių tamsių čia žmonių esama, kad viens už kito už kiek mylių eina pas tuos burtininkus. Metas būtų kruonečiams suprasti apgavimus.
R. Š.

ŠVENČIONIŠ. Miestas neperdidelis. Parapijos bažnyčia neseniai 1898 metais pastatyta. Atsižymėjo Švenčioniš pastaraisiais metais riaušėmis bažnyčioje. Kaip visur, taip ir čionai riaušis keldavo miestelėnai ir patį mušė, patįs rėkė. Kad lietuviai būtų buvę mažiau apsišvietę, be abejonės, miestelėnai būtų padarę, kaip norėję. Jiems nepavyko. — Lietuvių-gi, ypač jaunimas su noru mokinas skaityti, dainuoti. Pasirodžius pirmam „Aušros“ nuriui pasiskubino daugumas ją išsirašyti. Dabar rengiama lietuviškas vakaras.

Kurmis iš Pažemės. („Aušra“.)

TASKAJEVAS, Tomsko gub. Yra čia gera lietuvių kuopelė. Reikia pasigirti, kad jie tvirtai laikosi savo kalbos ir myli toli nuo jų esančią Lietuvą-tėvynę; daugelį jų traukia tėvynėn, anot dainiaus žodžių:

Mane traukia į Lietuvą,
Tarp surūkusių grintelių,
Tėn atrasčiau sau ramumą
Tarp brolių ir seselių.

Daugiausia lietuviai čia ūkininkauja. Labai ilga ir sunki žiema. Gyvuliai reikia šerti koki 8 mėnesiai. — Lietuviškų laik-raščių ateina keli egzemplioriai.

J. Maželis.

(„Šaltinis“.)

IŠ LATVIJOS.

Pabėgę prasikaltėliai. Rygon pranešta, kad Panevėžio paviete naktį į 4 gr. iš penkto augšto arešto namų pabėgę du svarbūs prasikaltėliai: Kazim. Šlika 25 m. ir Juoz. Tabulevičius, 30 m.

Pensija. Perna nusišovė Bol-dėrų policijos užveizda Svila. Dabar nuspręsta išduoti jo našlei 230 r. pensijos kas mėnuo.

Žydas latvių laikraščio redak-torius. Prieš metus Rygoje žy-das Blankenšteinas, spaustuvės savininkas, pradėjo išleidinėti kapeikinių latvių dienraštėlį „Rita Vestnesis“, pirmievišką. Ligšiol prie šio laikraščio persimainė du redaktoriai latviai: Skalbe ir Benjaminš. Dabar pradėjo pasirašinėti pats Blankenšteinas. Kiti latvių laikraščiai pažymi šiokią permainą su ironija (pašaipą).

Karės teismas Rygoje 5 gr. pasmerkė rubežiaus kareivį Iljā Novikovą 23 m. į katorgą ant 5 me-

tų ir atimti visas teises už tai, kad rugp. 3 d. š. m. Palangos miestelyje ūkininkui Andriui Dejui grasindamas mirtim atėmęs šautuvą, 10 rub. ir drabužius.

Latvių draugijos Rygoje moksliskasis skyrius nutarė išleisti rusų kalboje kninę apie lietuvius, didumo 20 spaudos lakštų, kur bus aprašyta latvių tauta, jos dabartinis medžiagiškasis ir kultūriškasis stovis, kad atitaisius klaidingas žinias paleistas užsienio spaudoje 1905 metais apie latvius.

Latvių apšvietos draugija Rygoje pasiryžus intaisyti neturtingų tėvų vaikams vasaros kolonijas ant kaimų, kur išblieškė miesto vaikučiai galėtų bent kiek atsigauti, grynų tėvyškojo kaimo oru pakvėpuot.

Užsienio pasportų per lapkričio mėnesį išdavęs Kuršo gubernatoriūs tūkstantį 387.

Jauni plėšikai Rygoje užpuolė 30 lap. ant vieno vaiko, Bubniko, atvykusio iš Grodnos ir atėmė iš jo čemodaną su visu kuo. Vaikinas Dvinsko stotyje prašęs parodyt jam kelią į policiją, o jie pavedę ant Sandovnikovskos gatvės, išveržė jam iš rankų čemodaną ir pabėgė. Vagiliai turėję apie 15—16 metų.

„Jaunakas Zinias“ — taip užvardytas pradėjo eiti Rygoje nuo 8 gruodžio naujas latvių kapeikinis dienraštėlis. Redaktorium pasirašo A. Benjaminš, buvęs redaktoriu kito latvių kapeikinio laikraštėlio Chaimo Blankenšteino „Rita Vestn.“ „J. Z.“ leidžia susitvėrusi bendrija „Darbs“ iš „Rita Vestn.“ spaustuvės tar-naujančiųjų.

Rodičėvas V. Dūmos atstovas aną nedėdienį Rygos vokiečių amatninkų salėje turėjo savo lekciją apie valstiečių paliosavimą Rusijoje iš baudžiavos 1861 m. Klausytojų buvo pilna salė, daugiausiai žydai.

Odėsa. Mės, Odėsos lietuviai, buvome labai nuliūdę, netekę lietuvių kunigo. Paliko jis mums kningynėlį isteigęs, iš kurio turime naudingų kningų pasiskaityti. Bet neilgai trukus susilaukėme naujo kunigo St. Irtmono. Ragina mus į blaivybę, į kningų skaitymą, užsiėmė su mokiniu giedoti. Žmonės pradeda labiau eiti prie išpažinties.
(„Rygos Garsas“.)

—————

LAISKAI IŠ LIETUVOS.

Gerbjamasai Viengenti! Jūs man nuolat prikaišiojate, kad aš užmiršau apie jus ir nieko jums neparasau apie save, o ypač kas veikiama Lietuvoje. Meldžiu atleisti man, nes buvau gyvenimo aplinkybių priverstas tylėti per vasarą ir rudenį turėjau daug darbo.

Mielas viengenti! Šitai mano visi išpūdžiai iš mano kelionės! Liepos 15 d. kada mano dirbtuvės sušvilpė paskutinis švilpukas ir aš paleidau iš rankų irankį, kuris per 4 metus palaikė gyvastį jūsų krašte, — ant rytojaus apleidžiau savo miestą R. ir važiauvau į Chicago ištarti paskutinį „Sudie“ savo draugbroliams ir pažįstamiems... Iš Chicago išvažiavęs, užkliuvau į Brooklyn, N. Y., kur atklankiau „Vienybės Lietuvninkų“ redakciją ir čia susipirkęs laivakortę, tapau nulydėtas „V. L.“ administratoriaus ant stoties; ant garlaivio radau ir daugiau pažįstamų, tarp tų vargonininką p. Strumskį ir k.

Laikrodis išnušo jau ketvirtą;

garlaivis „Lithuania“ jau pradėjo rengtis apieisti New Yorką; priepilaukoj pasidarė neramumas, iš stovinčių žmonių pakraštyje girdėjosi liūdni-liūdni atbalsai, net su verkimais... „Lithuania“ iš miesto tarsi nenoromis traukėsi tolyn, o priepilaukoje matėsi kurtėjimai ir plavėsavimai skeptaičių ir šauksmai „Good bye!“ — Žodžiu, linkėjo vieni gero pasisekimo ant vietos apsigyventi, antri laimingos kelionės ir sveikiems pasiekti savo tėvynę...

Praslinkus dešimčiai parų privažiavome Rotterdamą, mūsų garlaivis apsislojo ir mus paleido, kur ir mano vandeniniai kelionėi buvo galas; tada nuvažiavęs ant gelžkelio stoties gavau gelžkelio bilietą ir sėdau į traukinį, kuris veža per Vokietijos žemę. Kada baigiau važiuoti Vokietiją, užsukau ir į Tilzę, kur atlankiau „Birutės“ redakciją; tenai laiką paviešėjęs, traukiau tiesiog į didžiąją Lietuvą, t. y. į savo tėvynę, kur ir šiandien randuosi. Mylimasai viengenti! Toji pasaka jums bus gal ir labai nuobodė; aš manau jūs labiau norėtumėt žinoti, kas veikiama jūsų tėvynėje, Lietuvoje? —

Kaip pagrįžau į tėvynę, pataikiau ant pačių sunkiųjų dienų, tai yra ant laukų, kur turėjau dirbti išsijuosęs. Ant laukų jau šįmet užderėjo pusėtinai; vietomis tikrai linai buvo blogi; rugių, miežių ir avių buvo užtektinai; ropūtės taip gi neblogiausios. Javų kainos taip gi nežemos: rugiams moka už pūdą (40 svarų) po 1 rublį, miežiams — po 1 r. 3 kap.

Kaslink visuomenės stovio, tai šitaip. Pas mus kruta jaunimas, prie naujos eros ištroškęs; griežbia si skaitymų, skaito laikraščius ir kningas; daugiausiai pas mus skaito „Rygos Naujienas“. Tikrai viena nelaimė, kad nuo to darbo sutrukdė ypač mūsų kuningėliai: jie keikia tuos vaikus, kurie skaito visokių raštus, ypač labiau keikia už gamtos mokslu raštus; girdi, sako: „gamtos mokslas paniekėjęs Kristaus mokslą“. Kurie dar nenorėtų atsiskirti nuo skaitymų, tuos grasina išbraukti iš katalikiškų knygų, arba kitais tam panašiais būdais prigraso. Taigi per tai Lietuva vis dar tebeniūkso tamsybės rūkuose.

Iš valdžios pusės taip gi dar didesnis suspaudimas, negu buvo reakcijos laikuose. — Mažiausių susirinkimėlių ar šiaip pasilinksminimo vakarėlių nevelina rengti be tam tikro policijos paviljimo. O apie profesionalius vakarus tai ką ir bekalbėti!

Tolesniai, kaslink uždarbų, dabar Lietuvoje galima uždirbti nemažiau, kaip kur kitur Maskolijos miestuose: paprastas darbininkas, tarnaudamas pas ūkininką, metinės algos gauna 130 rublių, pragyvenimą ir rūbus. Paprasta mergaitė gauna metinės algos 60 rublių, pragyvenimą ir rūbus. Laukų darbininkams darbai kur-kas lengviau yra dirbti, negu buvo 1904—5 metais; mat dabar ūkininkai vartoja daugiausiai žemdirbystės garines mašinas: pjaunamas, ariamas ir kuliamas. Taip yra dirbami laukų darbai Joniškės parapijoje, netoli Latvijos.

Kaslink inteligentiškų ir darbinikiškų spėkų, tai pas mus jos žymiai sumažėjo: smulkioji inteligentija, nepakeldama klerikalų veiksmų ir persekijimų, apleidžia savo šiltą kampelį ir danginasi į užsienius. — Stambioji inteligentija nieko neveikdama sėdi sau ramiai, kojas susidėjus ir pritaria klerikalams...

Darbinikiškos spėkos ir gi žymiai sumažėjo, nes daugelis darbininkų, turėdami blogas gyvenimo sąlygas ir negalėdami išmaitinti savo šeimynų, pasitraukė į užsienius, jieškoti geresnio duonos kėsnio, o jų vietose ūkininkai turi pasiganėdinti su nesuaugusiais vaikais, ir tiems turi mokėti tokias-pat algas, kaip seniaus mokėjo stipriems vyrams.

Meldžiu atleisti, kad šiuom sykiu tiek mažai teapibriežiau Lietuvos gyvenimą; ant toliaus, progai pasitaikius, pasistengsiu pabriežti daugiau. — Spausdamas jūsų dešinę, lieku su pagarba —

Kaštonas.

Iš Amerikos.

Vėl Roozveltas iškyla. Artinančios šiemet prezidento rinkimams, republikonų abaze užvirė agitacija už kandidatus. Lėtesni gaivalai vėl nori įvardyti Taftą, o smarkesni arba insurgentai kelia radikala senatorių La Follette. Bet štai netikėtai iškilo ant scenos ex-prezidentas Roozvelt. Jis rods ginasi nuo kandidatūros, bet spėjama, jog tikrai jos nori. Savo organe „Outlook“ net pasiskelbja, jog esąs šalininku... referendumo, — kad žmonės balsavimais įstatymus priimtų. Šiemet prezidento kampanija bus labai aktyva.

Skandalas delei vėliavos mindžiojimo. Karės ministerija pradėjo tyrinėjimus apie darbo vadovus delei išniekinimo Suv. Valstijų. Kokie ten du fotografistai netik žodžiais, bet ir nuimtais paveikslais liūdija, kad A. F. of L. prezidentas Gompers ir namų statėjų unijos prez. Kelly, mindžioję po kojų Amerikos vėliavą, laike prakalbų mieste Oakland, Cal. Šitas skandalas sujudino visus amerikonus, ir nežinia dar kaip užsibaigs.

Pasimirė kariokas. Washingtone pasimirė admiralas Robley Evans, garsus Amerikos laivyno vadas. Apie 10,000 diduomenės iš visur suvažiavo jo palaidot.

Dar areštai del dynamito. McNamarų sukelta dynamitų byla plėčiasi. Muscatine, Ia. areštavo nacionalų A. F. of L. organizatorių Flood iš Chicago. Jis buvo Gomperso dešinėjį ranka. Taipgi suėmė C. Wilsoną, konsilmaną iš socialistų partijos. Juos abu kaltina prie pirmesnių dynamitavimų, ir paleido iki teismui po \$2000 ir \$3000 kaucijos. Taipgi Los Angelėje tardo tūlus: Conner, Maple ir Bender, kurie sako dar šį rudenį kėsinesi išdynaminuoti vietinę rotužę ir sunaikinti dokumentus. Pagaliau prisidėjo nauja byla: Los Angelėje koks ten Collins saliuone nušovė tūlą Corney, kuris liūdijo prieš McNamarus.

Garsų liūdininką McManigal po stipria sargyba nuo užpuolimų, išgabeno į Indianapolis, kur vis tebeina tyrinėjimai. Sakoma, kad apie 30 žmonių da vėl bus areštuota.

Prisižino kuningas žmogžūdiu. Boston, Mass., sėdintis kalėjime kun. Cl. Richeson pagaliau nebedaturėjo ir prisipažino, jog jis tikrai nunudijo savo buvusią numylėtinę merginą, Avis Linnell. Taigi jo byla greit užsibaigs; teisėjams pasilieka tik nutarti, ar kun. Richeson pasodint ant elektrikos krėslu ar visam gyvenimui į kalėjimą.

TARP AMERIKOS LIETUVIU.

LAWRENCE, MASS.

Grūdžio 31 d. P. Čibo salėje vėl TMD. 7-toji kuopa parengė vakarėlį, kuriame buvo smagiai praleistas laikas ir gauta nemaž iš visuomenės mokslų ir šiaip atskirų žmonių gyvenimo žinučių. Buvo skaityta platokas J. O. Širvydo referatas „Apie latvius“. Nurodyta latvių gyvenimas, gyvenimo ypatybės, būdas, kultūra, literatūra, ūkis, etc. Apskritai klausytojai susipažino su mūsų artimais kaimynais latviais ir gal nemaž persiėmė jų kultūringumo ir drąsos už geresnį duonos kėsnį ir apsišvietimo galybę. Po paskaitų buvo ginčai. Ginčytasi apie seniaus pakeltąjį TMD, 7-toje kuopoje klausimą ar reikalingos moterims lygios su vyrais teisės ar ne. Moteris užtarė J. Kirdėjus, J. Večkys ir P. Čiras. Prieš moterų lygių teisių įvykinimą kalbėjo J. Pašakarnis, Z. Kašėta ir J. Dagis. Nors kaip pirmoji, taip ir antroji pusė nemažai davė faktų savo nuomonėmis patikrinti, bet vistiek aiškus rezultato nepasirodė, nėra balsuojant (teisė ir balsavo ginčų pasekmes visa publika) neprieita prie galutinio išvedimo. Kai kuriems net teko pasibarti už savo nuomonės. Bet pirmininkas greit nuramino susirinkusius ir toliaus tęsėsi programą. — Buvo paskaityta iš „Lietuvos Ūkininko“ (N47) straipsnis „Iš Amerikos“ (perskaitė pirm. — Ramanauskas); potam pasakė trumpą prakalbėlę apie šios šalies įstatymus ir valdymą. Ant galo J. Dagis, vardan kuopos valdybos, pasveikino visus TMD. sąnarius ir kitus susirinkusius su Naujų Metų linkėjimais ir lukuriavimais. „Visi, sako, džiaugiasi, ir džiaugiamės, kad šie praeitiejį metai buvo vaisingi, turtingi; daug davė jie mums gero, išmanančio, žadančio proto. Teduoda ir šie ateinantieji. Ir duos, sako, jei mes nesnausime ir daugiau dar atidžios atkreipsime į save ir savuosius brolius, tautiečius, mokinkimės gyventi, mylėkime vienas kitą ir duokime vienas kitam pagelbstančią ranką...“

Beje, buvo dar dviejų mergelių, būtent Čaplikiūtės ir Kederiūtės padėklamuota eilių Jovaro ir Margalio: pirmojo „Tykus, tykus vakarėliai“ ir antrojo „Rudens vakaras“. Toliaus dar liko nuspresta ką turėti sekančiam vakarui. Paimta dar apart referato (bus skaityta Pleirytės-Puidienės „Užmirštosios pareigos“) diskutuoti klausimą: ką davė ir duos tautiečiai (prasmėje tautininkai) ir ką davė ir duos žmonijai socialistai“. Socialistų pusę gins: Alb. Baronas, J. Kuršas ir P. Jatulevičius. Tautiečių pusę: J. Večkys, J. Žukauskas ir J. Kirdėjus. — Taip užsibaigė šis, jau iš eilės antrasis, TMD. kuopos vakarėlis. Žmonų, tiesa, nebuvo daug susirinkę, gal suvirš šimtas, bet visgi jis davė žmonėms didelę naudą. Šisai ir kiti susirinkimai paakins ir kitus lankyti TMD. vakaruose. Ir tikimasi, kad toliaus vis daugiau žmonių ateis pasiklausyti. Jonas K—s.

PITTSTON, PA.

Grūdžio 19 d. buvo užsuktas iš eilės trečias parapijos susirinkimas. Šaukė kun. Kaupas, kad pasiteisinti parapijonams ant jų užmetinėjimų. Bet šis susirinkimas kitaip išvirto, negu komitetas bei parapijonai tikėjosi. Prie progos, kun. Kaupas pasikvietė vyskupo ingalotinį, generališka vikarą P. Christ'ą, kun. Ag. Bre-

nan'ą ir kun. Kurą. Kuras niekeno neperstatytas nei rinktas, vedė vakaro susirinkimą. Žmonių buvo pilna pobažnytinė salė ir beveik visi protestavo, prieš kun. Kurą, reikalaudami, kad pirmsėdis būtų rinktas iš svietiško žmogaus. Kuningai tam priešinosi — ir svietiškių neprileido, todėl ir liko visas tas susirinkimas be pasekmių. Mat, P. Christ'as aiškino: „juk dvasiški įstatymai draudžia bent kokiam svietiškam žmogui vesti dvasiškus susirinkimus; o jeigu jūs to reikalaujate, tatau vardan vyskupo mes aplėdžiame šį susirinkimą; taipogi nuo šio laiko visoki jūsų skundai bus atmesti!“

Parapijos komitetas norėjo žmonių skundus perskaityti, šaukiant varduys ypatus, kurios buvo padavę (skundus) ant kun. Kaupo, bet kuningai ant to nepristojo ir reikalavo, kad tos ypatus, pirmiau padavusius skundus, viešai atkartotų, kur vyskupo raštininkas su pagalba vertiko, būtų užrašęs į kningas; vikaras gi (P. Christ) būtų buvęs teisėju. Kadangi vyskupas kun. Kaupą neperkels iš Pittstono — delei tos priežasties: esą žmonės bjaurius skundus neperstatė tinkamoje formoje, tatau tolimesnį darbą pavesta atlikti draugystėms, prigulincioms prie bažnyčios; eina gandas, kad draugystės šauksia visuomeniška susirinkimą.

Grūdžio 31 d. kun. Kaupas protestuojančius prieš jį, prilygino „cielistams“ na, — ir ant nelaimės tos pačios dienos vakare socialistai turėjo prakalbas. Kalbėjo F. J. Bagočius. Žmonės mąnydami, kad ir jie jau yra socialistai, už tatau prisirinko pilna svetainė klausytojų. Kalbėtojas gi aiškino tik socializmo mokslą; parapijos reikalus visai nesikišo, bet visgi, matyt, kad pittstoniečiams tos prakalbos labai patiko, nes nuolat girdėjosi delnų plojimas.

Po prakalbų skirstėsi užganėdinti; girdėtis buvo pašaliais kalbant: „kad visi toki socialistai būtų, tai ir mes prisirašytume“. Prisirašė keletas naujų.

J. S. Vaškevičius.

WATERBURY, CONN.

Grūdžio 27-tą d. „Aido“ drėtė sulošė „Aukso dievaičius“. Gana puikus veikalas: mažai ypauti (devynios) nereikia papuošimų. Turinys šioks: Atsidarius uždangai sėdi prie stalo du senukai: tai A. Kaisučiai — tėvas ir jo pati Darata. Jiems bekalbant suskamba varpelis, atneša telegramą, kuriame praneša, kad pensijone susirgo skarletina, todėl iš ten paleido jų dukterę Vandą. Senukai prisakė Pilipui, senam tarnui, kad kambarius priuoštų ir taip toliaus. O kada atvažiuos, tai nesvarsto; ant galo senukė užklausia: „kada gi ji atvažiuos?“. Senukas vėl bėga prie laiško ir skaito, kur randa, jog tą pačią dieną. Palieka tarną ruoštis, o jie išeina pasitiktų ant stoties atvažiuojant Vandutės; prieš išėjimą užduoda tarnui padaryti kotletų: senukė sako, „kapotųjų“, o senelis „grūstųjų“; pasiginčiję išeina. Tarnas triušiasi; dega lempa; ateina geri Kaisučių pažįstami: Kraičiūnas lobininkas ir Sagaitis, teismo patarėjas. Pradeda klausinėti kur Kaisučiai. Tarnas atsako: „išvažiavo pasitikti dukterės“. Šitie nusistebi, kad jie ikišiolei nežinojo apie tą dukterį, — tarnas priduria „ir dar nemaža“. Šitie lig nuliūsta, todėl kad prie svečių jie nebegalės taip linksmai praleisti laiką kaip ikišiolei. Štai atvažiuoja ir nuo stoties. Ineina

senukai ir dvi merginos, galvos apsuiktos tuliomis, negalima nei pažint. Senuką užklausia, kad atspėtų kuri yra Vanda; žinoma, jis atatiko ir pagrasęs: „o jūs pliuškės!“ liepja nusisiausti kelionės drabužius, ką ir padaro Vanda su Alena — Burbulio dvarininko duktere. Sveikinasi su Kraičiūnu ir su Sagaičiu. Kalbos apie valgi, apie kitus dalykus; moteris išeina valgių gamininti, o vyrai sėdasi prie stalo pakortuoti. — Valgys gatavas, sėdasi po porį užu stalo, valgo. Pavalgę sumano pašokti. Senukai grajina: jis ant piano, ji ant gitaros, — žinoma polkutę. Kraičiūnas išeina šoktų su Vanda; jis šoka gerai, bet Sagaičiui, kaip senesniai, tas nesiseka, koja iš kelio palinksta ir kotik neparpuola. Sustoja šokę; susėda ir pradeda kalbėtis Sagaitis su Alenu; toji prašo, kad nevažiuotų Vilniun, bet tas iš sykio spiriasi, kad važiuos, bet jai meldžiant, prižadada nevažiuoti.

Vandai meldžiant vėl pagrajiti, senukai bando grajiti. Kaisuotis atsisotjęs paklausia: ar norėtų kadri liaus. Jie sutinka. Grajina kadri lių, o jaunieji šoka. Tuom sykiu nusileidžia uždanga.

Antrame akte, scenos gilumoje stovi pianas ir grajina Vanda. Ateina Alena, pradeda apie šitą šnekėtis, ant galo Alena pasisako, kad ji matė mieste Henriki, — tai Kraičiūno giminaiti, kursai mokinasi tame pačiame pensijone ir Vandai duodavo muzikės lekcijas. Žinoma, viens antram patiko ir išmylejo. Alena išeina, pasilieka viena Vanda, kuri kalba apie savo širdies jausmus; laikrodžis, ant sienos, rodo jau dešimtus minučių iki keturių, o Henrikis ketino ateiti ant keturių. O atvažiavęs Burbulis, inėjo į senio Kaisučio kambarį papypkiuoti. Praėjus keletui minučių, bėga Kaisuotis, šaukdamas: „duokit vyno“, o tuomi tarpu senė iš antros pusės bėga ir stabdo senį, kad nešauktų, rodydama, kad ji miega. Senukas pasigaili, kad nebūtų Vandutei šalta, nusivėlka rytinį plovėjų ir apkloja, o senukė atneša priegalvutę. Išėjus senukas Vanda pašoka ant kojų ir prižadada sau daugiau taip senukų neapgauinėti. Jai bekalbant ateina ir Henrikas ir priėjęs prie Vandos meilinas, rodo laišką dėdės rašytą, kuriame prižadada atiduoti savo turtus, jeigu tik jisai išsirinks sau pačią tūką, kuri jam — Kraičiūnui patiks. Pasigirsta už scenos žingsniai, Henrikis bėga laukan ir tarpduorėje sutinka Sagaitį, kurį kuone parmeta ant žemės. Sagaitis inėjėjęs pradeda pasakoti, kad jau nevažiuos į Vilnių ir tt. O ant galo viskam išsiaiškintus, pasirodo, kad jie likosi apgauti, nes Vanda tik delto meilinosi prie Kraičiūno, kad jisai pavelytų savo broliu vaikui apsvesti su ja. O Alena prie Sagaičio tikrai delto, kad tas atvežtų iš Vilniaus naują suknią. Tame visame veikale yra daug ko pamokinančio, nes parodo kaip žmogus turi būti akylas iš visokių gyvenimo pusių. (Ikišiolei visgi dar to visko nesimato! Red.)

Roles artistai atliko labai puikiai. O ypač Kaisuotis, jau geriausias negalima reikalauti — lošė K. Razmantas. Toliaus šie aktorai buvo rolėse: Daratos — A. Petrukonitė; Vandos — O. Staliuniūtė; Burbulio — L. Vitkauskas; Alenos — A. Vaitkiūtė; Kraičiūno — M. Brazauskas; Sagaičio — K. Balčius ir Pilipo, Kaisučių tarno — A. Lazdauskas.

Juris.

CHICAGO, ILL.

Chicago lietuviai, kaip jau buvo „V. L.“ rašyta, turi aprinkę 21 akra žemės del Tautiškių Kapinių. Kapinės bus labai dailioje vietoje ir netoli gatvekarių linijos. Yra jau induota \$1000 rankpiningių ir turi padarytas „First Mortgage Gold Bonds“ ant \$10,000 su 3% kas bus apmokama vieną sykį į metus, o bondasai išdalinti į serijas po \$20, \$50 ir \$100, kas duoda progą žėdnam nusipirkti. Pagaliaus gal ir išsigysim savo kapines ir nebereiks eiti keliais prieš kuningėlius, kad priimtų pasimirusį žmogų. Ikišiolei sarmata buvo mūsų lietuviams, kuriuos kuningas lietuvius, prisidengęs religijos vardu, turėjo mus taip išnaudoti. Ištikro bus geriau lietuviams turėti savo tautiškas kapines ir mums patiems iš jų naudotis.

Tik kad gi visi susiprastumėm! Štai teko man kalbėtis apie tautiškas kapines su keliais mūsų socialistais, kurie yra gana darbštūs toj partijoje; ir štai ko jie nori: esą kad nebūtų valia statyti paminklų ant kapinių kryžiaus paveiksle, ir kad nebūtų valia kuningų ant tų kapinių vežioti; o jei taip nėra, tai sako mes geriau laidosimės ant čekų kapinių nors tenai yra daugiau paminklų su kryžiaus paveikslais!). Čia ir pasirodo, kaip mūsų pramuštakakėiams rūpi pagerinimas lietuvių reikalų. Prie to patis nebenusimano, kaip laisvą mokslą skelbdami, da labiau nori suvaržyt tiesas tų, kurie turi savotiškas religiškas pažiūras. Gerai tik tas, kad mes, Chicago lietuviai, nesitikime pagalbos nei iš nedakepusių socialistų nei klerikalų. Atėis ta diena, kad mes, lietuviai Chicagoje, nebeprisime viešpačius, kurie mus randytų, bet turėsime tarnus. Tik reikia vienybės. O kur bus vienybė, ten ir tvirtybė.

Anton Boben.

NEWARK, N. J.

Grūdžio 24 d. čionai atsibuvo L. S. S. IV rajono konferencija. Pirmininku išrinkta J. K. Giliu, delegatų pribuvo 16, skaitant viršininkus.

Iš konferencijos veikimų šitiek reiktų paminėti.

Ginčijosi labai karštai apie tai: ar galima į socialistų kuopas priimti narius už 5c., kurie į centrą nieko nemoka. p. J. Šaltis nurodinėjo, kad būtina reikia agituot visus ir priimt ir už 5c. Sakė: „dienoje rinkimų tie visi penkiaečiai balsuos už mūsų partijos kandidatus“. Kyla didelė ginčai. Pirmsėdis sako: „draugučiai, tiktai tas yra tvirtas ir tikras socialistas, kuris moka kas mėnuo 25c., tiktai tas gali balsuoti už socialistus“. Ir žiūrint toki svarbų pirmininko argumentą didžiama nutarė nepriimt už 5c. į kuopų narius.

Toliaus, p. J. Gilius įneša, kad mums socialistams būtina reikia kuogreičiausiai sutverti kooperaciją leidimui mėnesinio žurnalo, sakydamas: — „mes šiandien matome, kaip baisiai temdo lietuviška visuomenė „Vienybė Lietuvininkų“, „Lietuva“ ir kiti patriotiški laikraščiai; mes matome, kiek narių apledo sąjungą, o rodo vis tai apsišvietę žmonės, bet kas iš jų tos apšvietos, jie jį pasisema iš „V. L.“; nors jie ir rašinėja straipsnius į „V. L.“ ir į kitus laikraščius, bet kas iš to, visvien tamsūnai; jei supras to tikrąjį mokslą, tada jie nebegtų nuo sąjungos“. (Čia pridurčiau nuo savęs, kad pirmininkas užsiraportavo, nes tie, kurie rašinėja į „V. L.“ ar „Lietuva“ ne iš tų yra apsišvietę, bet jie per

tuos laikraščius tik kitus žviečia. Kiek žinoma, kurie iš L. S. S. išsinešdino, tie visi yra lanke mokyklas ir vartoja svetimtautišką literatūrą).

Pagaliaus vėl buvo pakelta ginčai: ar gali tas prigulėti į L. S. S., kuris myli rašinėti kad ir kitus laikraščius, apart „Kovos“ apie socializmo principus? Ne, negali! Tas užginta per referendumą. Kur čia dabar laisvė?... Jeigu lietuviška liaudis nori susipažinti nors truputį su socializmo principais bei taktika, tai būtinai turi skaityti tik „Kovą“, o tų gal ir patilps nors kartą į metus kokis skersai užgimęs straipsnelis apie principus, bet niekad apie taktiką. O iš kur apie tai dažinot?

Toliaus, p. Duobinis ineša, kad būtinai „Kovos“ redaktorius atsakinėtų laikraščio visiems tiems, kurie ką nors yra rašę į „Kovą“, bet tie jų raštai nepatipsta. Tai reikalauja viešai paaiškinti, kodėl nepatiplo. Vienas „draugutis“ sako: „aš parašiau kelis straipsnius į „K.“, paaiškindamas liaudžiai kas perviena yra „V. L.“ ir kaip jį temo žmones, bet mano straipsnį netalpinio ir atsakymo negavau“. Todėl nutarė, kad „K.“ būtų talpinama krasos dėžutė (bravo, atsakymų bus!). Taipgi turi talpinti ir inėjančių rankraščių antgalvius.

Si konferencija yra panaši kaip lašas vandens į pereitas visas konferencijas. Kalba, kalba, nutaria, o paskui užmiršta, ir kitoj konferencijoje vėl taria. Kiek jau turime prie L. S. S.: ir keliančių organizatorių, pora mėnesinių žurnalų, kooperaciją kningų leidimui, idealiską pašalpą ligoje ir tam panašius dalykus, ką ir išskaitliuot sunku. O vis tik ant poperiaus. „Kovos“ finansai kaiptik galų su galu suduria. Visko pas mus sąjungiečius pilna tik nėra paties svarbiausio. Męs norime tvarkyti kitus, o patį netik savo kuopose, bet ir konferencijose nesuvisitavome. Turime tūkstančius komisių ir komitetų, o jų darbas lyginasi zero. Dirbam išsijuose tuščių darbų, o labai tankiai ir stambiai kenksmingą. Vienas tik žingeidu, kada ir kuom užsibaigs ta muzika. **Tačionio Vaikas.**

GRAND RAPIDS, MICH.

Gruodžio 13 d. pasimirė lietuvis Juozas Cibulskis, tėvas Mikolo, kuris lanko R. K. dvasišką seminariją Baltimore, Md. Velionis tik vieni metai kai iš Lietuvos: jokio turto neturėjo, jokion draugijon neprigulėjo. Palaidojimui lėšas, turėjo Garnupis padengti ir keletas gerų žmonių. Dvasiškus patarnavimus uždėję atliko vikaras kun. J. Gervickas. Prisdėjo ir vargonininkas V. Stasevičius. Mat yra ir gerų kuningų, katrie bėdnais rūpinasi. Tokiu yra ir kun. Gervickas. Parapijonai jį myli, tik nelabai mėgstama klebono kun. V. Matulaitis, kuris gana lupa ir už tą patį patarnavimą reikalauja pinigų. Matydams negausius, antrą nedėdienį iš sakyklos iškeikė visus apšvietą platinančius tarpe lietuvių, kad tie pripasakoją žmonėms skaityti ir neklusyti kuningo. Jokios apšvietos nereikia, užtenka tik šv. krikšto. Velionis Cibulskis paėjo iš Vilniaus gab., Somuliškių par., Stančikų kaimo, 52 metų. Buvo doras žmogus, vis geidė pamatyti sūnų kuningų, o nesulaukė.

Šiose dienose atsikraustė lietuvis J. K. Valinskas iš Chicago Heyths ir užsidėjo spaustuvę, ir kningų krautuvę; taip-pat daro

rėmus del fotografijų; apsigyveno ant 25 Leonard str. Kuomet nedėdienį 17 d. gruodžio Valinskas norėdamas save apsigarsinti tarpe lietuvių padarė lapelius — atsiskaukimus ir davė vaikui išdalinti palei bažnyčią, užmatęs kun. Matulaitis, atėmė plakatus ir jį paginė. Gyvenk tu žmogus šiose aplinkybėse!

Šiomis dienomis kai kurie iš parapijonų kaszinko inršo ant senai laikomos kuningo gospadinės. Rezultatas išėjo, kad gospadinė likosi prašalinta.

Daugumas dirbtuvių sustojo dirbė ant dviejų savaitių. Žadėjo pradėti po Naujo Meto.

Oras jau atšalo ir sniegas yra, nors negiliai; važinėjasi rogemis. Lietuvų apgyventa ant E. Leonard st. Miestas pradėjo budavoti ant upės naują tiltą; mat senasis buvo senobinis, su stogu ir medinis, o dabar deda geležinį, šios mados. **Garnupis.**

DETROIT, MICH.

Gruodžio 3 d. buvo parengtos dvejios prakalbos: dviejų liet. soc. kuopų — 116 ir 157, nors tik trys blokai atstumo vienos nuo kitų. Matyt 157 kuopa darė tyčiomis, kad užbėgti antrajai. Čia jau senai eina nesutikimai. Nekurie nariai iš 157 kp. tiesiog sako, jog darė ir darys kliūtis senajai, ir podraug šmeižia socializmą ir organą „Kovą“, nes nieko iš to neiseina. 116 kp. prakalbose susirinko 100 žmonių. Kalbėjo anglas, lenkas ir lietuvis M. Mockus, „Kaip ingyti pilietiškus poperius“. Kolekta siekia lig 3 dol., o prie kuopos prisirašyt nieks nekvieta. 157 kp. prakalbose susirinko apie 80. Skaitė prelekeiją K. Stankus — „Kaip aš tapau socialistu“. Skaitė neiškiai. Paskias kalbėjo A. Šmitas; vidutiniai ale neiškiai, nes vartoja daug svetimų kalbų žodžių. Bebaigdamas, ragino rašytis į unijas. Narys iš 116 kp., žinomas kaip „Mockaus zakristijonas“, padalino laisvamoniškų lapelių, su paveikslu, kaip išjuokimas užgimimo Kristaus. Didelis triukšmas pakilo, vieni juokavo, antri maldavo pirmsėdį, kad uždraustų dalinti, o kalbėtojas labai išpeikė laisvamoniškus, prilygino koki-tai Belmontą milijonierių, o esąs didžiausias laisvamonis, ir kokią atnešąs žmonėms naudą. O męs esą tikim taip kaip ir visi. Stankus norėdamas pasirodyti save geru kataliku, pasistojęs ant pagrindu pasakė, kad 116 kp. nariai nieko nesuprantą apie socializmą, tik tiek kaip kiauulė apie žvaigždes arba jautis apie teologiją. Tūliems tas išsireiškimas nepatiko, emė bambėt. Galima buvo matyti ir daugiaus, kurie sprandėsi ant pagrindu, bet negavo progos. Prisdėjęs klausimams, tarpe kitų J. Naujokas užklausė: delko socialistai 157 kp. eina išpažintin, o 116 ne? Šmitas negalėjo išaiškinti to klausimo, tik aiškino nuo kada išpažintis atsirado. Keli sustoję rūpinos, ar nedasižinosias kun. Valaitis, nes mums esą būtų po išrišimui, už ką daleidom tokius lapelius dalint. **J. Praeivis.**

ATHOL, MASS.

Čia lietuvių atsizymi tvirta katalikystė ir pilkosios srėbimu. Laikraščius, apart „Drugo“ ir „Žvaigždės“, vadina bedieviškais. O dar ant kalėdų atvažiuo kun. J. J. Jakaitis, kuris be pagailos iškeikė visus pirmieviškus laikraščius. Ypač esą baisus „Kova“, „Keleivis“ ir „Vienybė Lietuvninkų“. Gospadinėms užsakė visai nelaikyt tokių įnamių,

kurie skaito tuos bedieviškus laikraščius.

Kadangi atholiečiai neskaitytu baisyjū laikraščiu, o vien girtuokliauja, todėl tik tokiais ir darbais pasigarsina. Dar gruodžio pradžioje begerdami tris lietuvių, du susitarė viena: J. ir D. apvogė V. M. Bet tas išsimiegojęs sėbrus suareštavo. Šitie teisme vertė bėdą vienas ant kito, bet vistiek likos nuteisti po 6 mėnesius kalėjiman. Vėl gi 22 d. gruodžio, K. pavogė V. S-šios 60 dolerių ir J. M. 40 dol. ir pabėgo; bet į Bostoną bevažiuojant, likos sugautas ir 29 d. gruodžio atsibuvo teismas, kuris taipgi gavo 3 mėnesius belangės.

Darbai tai visai menkai eina, daugumas darbininkų vaikščioja gatvėmis jieskodami darbo; todėl patariu tiems, kurie mįslijate važiuot į Athol del darbo, verčiau būkite ant vietos, nes ir čionai vargu bus gauti.

D. J. Janulionis.

New Yorko žinios.

¶ **L. U. K. paskaitos.** Liet. Ukėsų Klubas po Naujų Metų vėl pradėjo rengti paskaitas. Pirmoji šių metų paskaita atsbub atėinančiame nedėdienį (14 d. sausio), klubo ruimuose, 515 Hudson str. kamps W. 10-tos gatvės; prasidės nuo 6 val. vakare. Skaitytys p. J. Baniulis dramatišką skaitymą: „Hamletas“ Šekspiro tragedija.

Antra vakarėlio dalis: dainuos p-lė Linonintė, deklamuos p-ni Jukeliene, o p. Račiūnas rodys krutomuosius paveikslus.

¶ **Iš S. L. A. veikimų.** „Tėvynė“ praneša, jog būsią siuntinėjami kuopoms lakštai, kad įvardintų (nominuotų) atėinančiams metams šiuos S. L. A. viršininkus: prezidentą, kasierių, vieną išdo globėją ir daktarą kvotėją. Pasilieka da vieniems metams tarnauti šie: sekr. A. B. Strimaitis ir išdo glob. T. Paukštis.

Beto išsiuntineta konstitucijos projektas nubalsuoti, kuris turi užsibaigti iki 1 d. kovo mėn.

¶ **Meterlinkas visus prigavo.** Laikraščiai buvo rašę, kad po inkognitu atvažiavęs Amerikon garsus Europoje rašytojas Meterlink. Pasirodė, kad jis laikraščius prigavo: jis apsigyvenęs Ni-coje. Jo moteris tai atvažiavo ir Bostone tūlą laiką viešėjanti.

¶ **Mirčių skaičius.** Per 1911 m. New Yorke pasimirė 75,443 žmonės. Sveikatos Bėjuras sako, kad miestas eina sveikyn, nes pirmesniais metais pasimiravo apie 4000 daugiau.

¶ **Rusai ant scenos.** Sugrįžo New Yorkan Orlenjevo trupa ir Garibaldi Hall'ėje lošia Ibseno drama „Brand“ su garsia aktorka Nazimova. Taipgi Winter Gardene apsbubvo Mordkino rusų šokėjų trupa.

¶ **Chiniečių jubilicijos.** Chinų kolonijoje apie Mott str. per Naujus Metus atsibuvo iškilmingos jubilicijos iš priezasties įvykusios Chinijoje respublikos. Ant namų plavėsuoją naujos vėliavos raudonam dugnyj su mėlynu keturkampju ir 18-ka rituliukų, primenančių tiek valstijų, kurios buvo pirmiau chinų gubernijos.

Vietines Žinios.

— Būkit malonus paminėti, kad F. Ferrero, L. L. S. kuopa persikėlė į Lietuvių Amerikos Ukėsų Klubu ruimus, 372 Bedford ave.,

Brooklyn, N. Y. Tęn laikys susirinkimus kas antrą nedėdienį kiekvieno mėnesio, nuo 2 val. po pietų. Ateinantis metinis susirinkimas bus nedėlio, sausio 14 d., nuo 2 val. po pietų.

Sekr. P. Lauraitis.

— **Išsėmė apsigvedimo laisnius** šie lietuvių: Jonas Katkauskas 59 So. 2-nd str. su Ona Lementoričia iš ten-pat. Jurgis Laukagalas 246 Kent ave. su Antonina Zastaustaičia 56 So. 2-nd str., A. Venekas 309 Water str. su S. Smalinskiute iš ten-pat.

— **Šalčiai.** Nepaprasti šalčiai užėjo. Sakoma, jog nuo keturių metų atgal tokių šalčių nepamename. Kartais siekia iki 8 laipsnių žemiau zero. Gerai dar, kad sniego nėra. Nuo šalčio pasimirė jau 9 ypatos.

— **Buvo uždare cukerni.** Havemeyer & Elder cukernia ant Kent ave. paleido į 1000 darbininkų. Daug yra ir lietuvių. Bet paskelbė, kad tuoj ir vėl atidarys cukerni. Buve pataisymai.

— **Dr. A. Šliupjutė-Jankauskienė** nuo Naujų Metų sugrįžo iš svečių, ir vėl priiminėja ligonius.

— **Skalbėjų streikas.** Išėjo į streiką New Yorke ir Brooklyne apie 20,000 skalbikų (laundry workers), reikalaudami sutrumpinti dienos darbą iki 10 v. (dirbdavo net iki 14!). Dabar skalbyklų savininkai ir streikieriai daro santaikos konferencijas. Iksiol da nesuitaikė.

— **Iš chorų veikimo.** Scenos Mylėtojų Chorą dabar laikinai mokina p. P. Bukšnaitis, nes p. K. Strumskis esą labai užsiėmęs. Tuomtarpu girdėjome, kad šios serodos vakare būsią susirinkimas ir vyrų choro „Milda“. Žada pradėti mokinimąsi ir rengtis su dainomis prie atėinančio S. L. A. seimo Brooklyne.

— **Teatras ir... „krakodiliai“.** Per subatos vakarą Taut. Namo salėje 19 L. S. S. kuopa lošė teatrą. Vaidino: „Netikėtai“ ir „Žmonės“. Lošimas nei girt nei peikt. Galėjo būt ir geresnis. Ypač galėjo apsiėti be „prakalbos“, kuri ir lošėjus ir rengėjus visai pažemino. „Prakalbą“ sakė Perkūnas, kuris apreiškė „vienesiams“ liūdną žinią: viskas pereitus metuos esą labai gerai buvo, tik atsitiko dvi didžiausios nelaimės: viena — kuningai Tumas ir Olševskis buvo atvažiavę Amerikon, antra — „Vienybė Lietuvninkų“ žmonės skaito, o joje Perkūnas matąs tik... „krakodilius“. Publika kuo ne plyšio juokais iš vaikino, kuris kuone su ašaromis apskelbė tokias dides nelaimes.

Męs nežinome, kaip ir džiaugtis iš reklamos, kurią mums daro p. Perkūnas. Tokiā-pat daro kuningai jau nuo 20 metų, pakeiknodami „V. L.“ ir daugindami jos skaitytojus. Piningų nemo-kėsime, bet istariame ačiu, kad nors su teatru skriauda garsina „V. L.“

— **Lietuvaičių nauja draugija** — kaip girdėjome, gerai tarpsta. Į trumpą laiką susirašė keletas desėtkų. Nauja draugija į pabaigą sausio žadanti surengti dailų draugišką vakarėlį. Męs iš savo pusės linkėjame lietuvių draugijai geriausios klotes, nes čia moterų draugystė buvo labai reikalinga.

— **Choro vakarėlis.** Per subatos vakarą, p. Sežos salėje ant kampo 3rd Ave. ir 19-tos gatvės atsibuvo dailus draugiškas vakarėlis parengtas So. Brooklyno lietuvių choro. Dalyvavo apie 50 ypatų, tarpe tų minėto choro vedėjas p. L. Ereminas ir keletas svečių iš Williamsburgo. Choras

padainavo keletą dainelių, buvo muzika, lietuviški šokiai ir kitoki paslinksminimai.

— **Klubas išleido naudingą kningą.** Lietuvių Ukėsų Klubas šiomis dienomis jau užbaigė spausdinti labai naudingą kningą „Kaip pasilikti Amerikos piliečiu“, kurią suteikia savo sąnariams, o taipjau ir pašalinams pardavinėja po 25 centus egzempliorį. Veikalėlis susideda iš 85 psl. ir tokiu turiniu: „Sutrauka naturalizacijos tiesų Suv. Valstijose“, „Kaip pasilikti Amerikos piliečiu — klausimai ir atsakymai“, „Apskelbimas Neprigulmės“, „Konfederacijos straipsniai“, „Suvienytųjų Valstijų Konstitucija“, „Priedai prie konstitucijos“, „Prezidentai“, „Valstijų didžiamiesčiai“.

Šita kninga regis bus dar pirmutinis pilnas vertimas visų Amerikos pamatinių tiesų ir labai gerą darbą L. U. Klubas padarė ją išleisdamas.

VISŲ BROOKLYNIEČIŲ ATIDŽIAI.

So. James Port, L. I. N. Y. Man būnant sanariu dr-tės Šv. Juozapo ir turint reikalą su nekuriomis lietuviomis Brooklyne, pribuvau ant Šv. Juozapo dr-tės baltaus, laikyto 30 d. gruodžio, Tautiškam Name, 103 Grand str., kur ir tapau apvogtas ant \$50. Ir potam išsiėnekėjus su Brooklyno lietuviomis apie vagystes, išgirdau, kad netik aname vieną apvogė ant to baltaus, bet keletą. Ir man pasakojo vietiniai, kad nėra beveik to baltaus, kad neapvogtų po keletą žmonių. Tais kešenininkais esą lietuvių vaikai su 4 airišiukais, kuriuos vietiniai visi pažįsta ir duodasi apvogti; ypatingai, sako, jie aptaiso atvažiavusius iš kitų miestų, kurie nežinodami negali apsisaugoti.

Brooklyniečiai! Ar ilgai jūs duosite apvogti jūsų brolius ir tvirkinti jūsų priaugančius vaikus po jūsų akių? Supraskite ką darote! **Jur. Skinkaitis.**

DEL „VARDAN TEISYBĖS“.

„Kel.“ N51 tilpo p. J. Perkūno „I „Vienybė Lietuvninkų“ vardan teisybės“, gana ilgokas straipsnelis, kuriame užgriebja „Vien. Liet.“ korespondentus, kurių tarpe ir mano paminėtas vardas. Jausdamas tuomi įžeistas, kur sako: „Tu kriuški mano burnon („mano paties išsitarimus“) savo „Juri“.

Taigi, jeigu ką būtų Juris ne teisingai pranešęs, to nebūtų užtylėję tie, kurie buvo ant prakalbų. Juris aprašė viską, kas atsitiko, nesilaikydamas jokių pusių. p. J. Perkūnas sako, kad „Vien. Liet.“ korespondentai yra aklaivi vienpusiškai ir dar besąžiniškai, kad išdrįsta apie jį rašyti. Tai mat ko žmogelio užsimanyta! Jisai kitus kolios, o kiti turi tylėti. Bet čia, broliuži, ne Maskolija, kad galėtum uždėti pančius ant plunksnų. Juris rašė ir rašo teisingiausiu atsitikimu, be pusių, o tiesiog viduriu. Jeigu kas blogai daro, tai taip apie jį ir rašo; jeigu gerai, tai jį giria. Ir jeigu būtų užtylėjęs tas pliovones, tai būtų daugiaus prasikaltęs prieš visuomenę, negu kad parašė; todėl, kad tuomi parodė, kokie yra mūsų „šviesos“ ir „laisvės“ nešėjai, ir kokiū būdu jie bando tą atsiekti: koliodami kitus laikraščius ir brukdami kokius tų kitus,

kurie tik sėja tarpe žmonių vaidus, erzindami visokiais būdais. Tai visai brač prasta taktika! Net savo rašte jis rašo, kad reikia mums apšvietos, nes, girdi, apšvieta atveria žmogui jo kiliumą, kloja kelią lygybei, pakajui ir laisvei. Bet pats pirmasis tą pakajų suardė, laisvę pasiliko tik sau, o lygybę paskyrė tik savo „Keleiviu“ ir „Kovai“. O jūs mažiukai likite be nieko: aš ką darau, tai yra tiesa ir „Omega“. Tikėkite, ką aš sakau. Tą moka ir kun. Milukas.

Ne, broliuži, — taip darydami neatsieksite to, ką esate užsibrėžę, naudodami tokią nešvarią ir fanatišką taktiką, vien tik delto, kad męs mažiukai norime girdėti ir turėti sveiką ir gryną žodį nuo tų, kurie mus mokina, kurie mus kiekvieną veda prie mokslo ir apšvietos, per kuriuos męs galėsime atsiekti tą tikslą, kurio męs visi geidžiame. Be tik netokiū būdu, kad plėšti žmonėms iš rankų tą, ką jisai myli ir geria, ir duoti jam ką tokį kitą, kurio jisai nenori. Tas pažemina ir erzina žmogų, ir dar taip pažemina, kad atima jam visą energiją sekti gyvenimą ir progresą.

Jūsų del Apšvietos

Juris.

Tev. Myl. Dr-tės reikauose.

Centro Vald. adresai:

Pirmininkas: V. Daukšys, 137 N. 13th St., Philadelphia, Pa.
Jo pagalbininkas: J. Kazakevičius, 103 N. Main str., Pittston, Pa.
Raštininkas: A. J. Zemantauskas, 789 Bank str., Waterbury, Conn.
Kasierius: A. J. Povilaika, 804 Bank str., Waterbury, Conn.
Kningius: J. Simanavičius, 331 Barnes str., Plymouth, Pa.
Literat. Komitetas: J. Laukis, 3001 Farrell st., Chicago, Ill., V. S. Joku-bynas, 425 Lincoln ave., Rockford, Ill. J. Gabrys, 11 rue Sommerard, Paris, France.
PASARGA: Kuopos ir pavieniai nariai, raštas T. M. D. reikalnoso siųskite T. M. D. Lit. Kom. nariui-redaktoriui, šiuo adresu: V. S. Joku-bynas, 425 Lincoln ave., Rockford, Ill.

IŠ KUOPŲ DARBAVIMOSI.

Brooklyn, N. Y., 3 kuopa šiuo mi laiku ėmėsi prie darbo gana energiskai. Prisdėjęs žiemos sezonui, surengė visą eilę paskaitų įvairiose tēmose, kurios atsibūva kas nedėdienis. Iš visų yra paminėtinomis tai paskaita, kurią skaitė Dr. Kaškevičius, tēmoje „Kūdikį penėjimas“. Paskaita buvo rūpestingai prirengta ir todėl visiems suprantama ir visiems klausytojams buvo naudinga.

Ne be naudos buvo paskaita 17 d. gruodžio, skaityta J. Baniulio, tēmoje „Švarkas ir milinė“. Taipgi gražia ir skalsia reikia pažymėti ir paskaitą, skaitytą 24 d. gruodžio J. Baniulio, tēmoje „Dr. Basanavičiaus Jubilėjus“.

Panašiu darbu turėtų užsiimt kiekviena kuopa, kokiu šiuomkart užsiima 3 kuopa. Šiokios paskaitos yra tai tikras dvasiškas penas lietuviams, kurie atidžiai jų pasiklauso.
Apart šių paskaitų, 3 kuopa rūpinasi ir TMD. V. seimo surengimu, kuris šiais metais atsibub Brooklyne, sykiu su S. L. A. seimu. Girdėjau, jog norima parengti porą dieninių sesijų, kas leistų geriaus aptarti draugiškos reikalus. Taipgi geidžiama, jei tas galima, parengti seimines prakalbas. Jeigu tas įvyktų, tad būtų galima tikėtis gražiausio seimo, kokius TMD. spējo turėti iki šiam laikui. **A. Smilga.**

KAZYS PUIDA.

Zemes Giesme

APYSAKA.

ANTROJI DALIS.

(Užbaiga.)

O skardusis gyvių himnas vis kilo aukšty, siūbavo, lingavo dausose, tarytum klaidžiojanti pasaulyje žmogaus siela.

Drėgnuose pavasario sutenų ūkuose saulė leidosi pamažėliu, lyg kokia gestanti, žmogaus rankos užžiebta, šviesa. Paskutiniai jos spinduliai, vakaro drėgnuose ūkuose besimaudydami, buvo tokie šalti, tokie veidmainingi — ne šilumą, bet šurpą slėpė savyje.

O ten, iš-uz kalno, skrydo garsus, nuolatos klystas, dviejų studentų dainelės balsas:

*Bistry, kak volny**Dni našei žieni,**Čto čas, to koroče**K mogilie naš put'...*

Atgemančios gamtos nebylys himnas susiliedavo su ta dainele, kurioje tiek daug baisios teisybės, taip skurdžiai išlietos gyvybės troškimo šauksmo...

O gamta meldė atgimimu, meldė rytojaus viltimi, skardžiu nebyliu gyvių himnu...

K A R A L A I T Ė .

Didelis ugingas saulės kamuolys atsistojo viduryje dangaus ir, tarytum, žiūrėjo iš neatsiekiamos tolės į krutanti, kibzdanti žmonių skruzdėlyną.

Vidurvasario išblyškęs, nušutęs dangus, neapsakomos kaitros švilinimas, lyg apmirę, lyg būtų sustingęs tame spindulių žaidime.

O saulė žėrė gausiomis rieškučiomis, pylė kaitrą iš neišsemiamo spindulių ištekliaus ir baisaus, visus masinančio-viliojančio slibino, viena akimi pasityčiodama veizdėjo iš nepabaigtosios aukštybės į mūsų žemę...

Laukuose matai mirgančius trūso taškus, girdi dalgių džiaugsmingą skambėjimą ir tylia, vienos sielos vaidintuve vos-vos įsiveizdintą priešmirtingą jėgų skundą-maldą...

Oras toks įkaitęs, kad, pasaūliuj žiūrėdamas, matai kaip jis banguoja, kaip virpa, kokiomis mirgančiomis žvaigždutėmis skraido, tarytum žiemos metu krantinčias snaiguoles tyrinėji.

Aplinkui trobų mirtinoji tyla. Tik retkarčiais arklys, nuo musų ir gylių besigindamas, trepters koja, bet tas garsas žūsta arklydžių sienų nuslopintas; kartais katė vištą išgązdys, kuri pašokus iš savo gūstos, baimingai sukudakuos.

Tik tarp gėlių, ar žydinčių krūmų girdi nuolatinį užmą: — bitis medų renka. Tik vieni vabalėliai tokiu metu nerimauja.

Staiga tą mirtinąją tylą pradrėskė skardi garlaivio švilpynė, tarytum kažkokiai nerimaujantis žmogus būtų ramutėlė pavasario naktį į kapus užėjęs ir į numirėlius griausmingai sušukęs: kelkitės lavonai!

Mintys tokiomis valandomis pašėlusiai greitai verda, rodos, kad kaž-kokia teisybė-idea, baisi savo teisybe, žmoguje gema; rodos, kad gyvenimo takus visam savo amžiui žmogus kloja...

O pievos žydi, džiaugiasi savo skaisnumu, džiugina ir linksmina žiūrėtojaus akį. Švelnaus vėjelio, ar oro bangų judinamos, gėlės linguoja galvelėmis, tarytum sveikina praeivį.

— Tai man... tai mane sveikina jaunybės metais apleisti žolynėliai — šnabžda Zonė į save ir klaidžioja po margą pievų kaurą karščiujančiomis akimis.

Jai rodos, kad pati gamta sveikina ją, kuri nuosaviomis jėgomis sutraukė vergijos pančius, kad laukų gėlės primena amos jaunybės metus, tą giedrąją jaunųjų širdžių laimę.

O už Nemuno stovi stati nebyli miško siena, lipa ištiestomis rankomis į kalną

ir vis aukščiau kelia viršūnes, žiūri iš savo aukštybių į neatsiekiamas dausas, dairoso po apylinkę ir šnibžda viena antrai savo slėpinius.

O Zonėi pasirodo, kad miškas šakų lingavimu ją sveikina, pritaria jos sumanymams, pagiria jos žingsnius.

Ir nesuvaldomų laimės ir džiaugsmo bangų nešama, visa nušvitus ir, vos-vos paraudus iš to milžiniškojo laimės troškimo, lipa kalnan ir nejučia to kalno. Tarytum tasai troškimas sparnus jai prisegė ir lakūnų greitumą suteikė.

O tamsi Oginto sodno aleja dengia ją nuo žmonių akių. Dar-gi jis iš savo kabineto lango nemato to netikėto ir niekuomet nelaukto svečio.

Medžių šakų apgobtame kabinete daug vėšiau, negu tankiausių medžių pavėsyje. Ogintas sėdi stalan atsirėmęs ir dairosi po sienas.

Tiek kartų jis jas matė, bet ne visuomet matė tai, ką šiandien.

Štai didelis tėvo paveikslas. Rūstus, raukšlėtas jo veidas, per kurį eina aiškūs darbo ir savystovios minties bruožai, aštriu žvelgėsi žiūri sūnui ir, tarsi, sako jin:

— Nelaimė tam, kuris, darbą ant tėvų žemės pradėjęs, pames ir kaip silpnadvasis pabėgs!...

Toliau motinos paveikslas — ramus kaimo moteriškės veidas, begalinio gerumo akimis lyg visus laimintų, save užmiršdamas.

O ten?...

O!... Ten jo sielos ir širdies dangus ir pragaras — laimės dausos ir kančių jūra — Jadvygos, Aldonos ir, priešais patį stalą, Zonės paveisklai.

Ir tarp tų visų išsiskiria Viktutė. Ta giedra, tas ramumas, ta gyvybė ir jautrumas tarytum viliote vilioja nuvargusį jo žvelgėsi savin.

Akį atsirėmė į Zonę ir vaidintuvėje sukilo praėjusios vasaros atminimai ir pragyventi jausmai...

Ir jaučia, kad kaž-kas ištolo artinasi, ateina, atneša kaž-ką, tarytum paveikslas patsai atgijo ir pratarti nori.

Staiga kabineto duris tyliai atsivėrė ir jose atsistojo gyva Zonė.

Ogintas ne tuoj pastebėjo, bet, pamatęs, krūpterėjo, kėlės iš kedės ir norėjo bėgti tą karalaitę sveikinti, norėjo žodį pratarti, tečiaus neįstengė, taip ir likos pusiau sėdįs, pusiau stovįs.

Ir Zonė pirmutinė prabilo:

— Laimė neš!

Ogintas sukruto, pribėgo, apkabino ją ir tarė:

— Nepaveršiu jos nė aš iš tavęs!

— Tau ją neš, dėl tavęs už ją kovojau! — Ištiesusi abi ranki jin ir pratarė laimės kaskadomis virpančiu balsu: — Paimk, tai tavo!

GALAS.

Isabellen hof — Šauliai

1905 — 13.11.1909.

LIETUVIŠKI ŽAIDIMAI.

Teterviną gaudyti. Susėda arba stovi pasisklaidę vaikinai ir merginos ratu, o vienas stovi vidurin ir gauda teterviną. Iš būrio vienas paima pirštine, ar šiaip koki minkštą daiktą, ir meta kitam, per viršų galvos stovinčio rate. Tas kitam, ir taip eina per rankas. O viduje rato stovintis mėgina pagauti; jeigu sugriebja, tai metėjas turi eiti į jo vietą gaudyti, o šis eina į jo vieton mėtyti. Žaidžia iki pabosta; yra juokų ikvaliai. A. Č.

Zniki gaudyti. Paima ilgą virvę, sumezga abu galu, vaikinai ir merginos ima abiem rankom už virvės, pasidaro didelis ratas, o vienas ineina vidurin ratu ir stovi. O ratas sukasi aplink stovintį ir dainuoja:

Stov rate vilkelis, aštrus dantelis,

Kalen' savo dantelius, nor' sugauti zuikelius,

Papenėti vaikelius.

Stovintis rate griebja pamastęs vieną, o šios ūmai paleidžia virvę; tada atsisukęs į kitą pusę griebja kitą; šios jeigu spėja, vėl paleidžia virvę. Tolai gauda, iki sugauna. Sugautasis turi eiti užimti jo vietą, o šis eina į šio vietą. O katras griebiant paleidžia virvę, turi vėl paimti ir šokti sykiu su kitais. Žaidžia iki pabosta. A. Č.

VISUOTINŲJI
Historija

(SATYROJE)

Teffi, Dymov'o ir Avierčenko's prisiskaitęs parašė:

T(oks)... Š(oks)... K(itoks)...

(Tąsa.)

Vokietija laikose Habsburgų ir Liuksemburgų.

Kuomet išsibaigė Hohenštaufenų dinastija, Vokietija tūlą laiką buvo be karaliaus. O kadangi be karalių valstybėje liūdna pasidaro, tad kunin-gaiškiai ir pradėjo sau štur-tur rankioti karalius, ir gaudavo tik malevotus. Taip jie buvo išrinkę Anglijos princa Richardą ir Kastilijos karalių Alfonso X. Laikė tų viešpačių Vokietijoje vis viena buvo liūdna: žmonės žinojo, kad yra kokie ten karaliai, bet jų nematė, nesa tie valdonai nei sykiu nepasirodė savose karalijose. O kas vers karalius gyventi ten, kur jiems nesmagu ir nuobodu. Teisybė pasakius ir pačioje Vokietijoje tais metais ne koks gyvenimas buvo. Baronai ir ricieriai užpuldinėjo ant vieškelių, rubavojo praeivius ir pirklius. Teisybės nebuvo kur įieškoti; mat, ir toje gadynėje teisybė buvo ten, kur spēka; tad ir įieškok jos, jei gudrus esi. Iš kilo tatai slaptas teismas, kuriam buvo teisiama ne kaltininkai, bet tankiausia nekalti žmonės. Susirenka kokiam-nors urve apsi-kaukiavę žmonės, ir, suėję tarp savęs pažintin, pradeda teisti.

— Kas esi, dailioji kauke? — klausia vienas.

— Prokuroras! — atsako antra. — O tamta, dailioji kauke?

— Budelis.

— Budelis? Žiūrėkite, o aš ir nepažinau!

— Ką gi dabar teisme? — klausia budelis.

— Nagi pirkli tokį ir tokį.

— Ar daug jis turi turtų?

— Galybę...

— Pusiau?

— Jawohl!...

Tokie teismai užsilaukė gana ilgai. Ir dabar, nors kaukės senai išėjo iš vartonės, panėšus teismai yra žinomi pas laukinius žmones.

Panaši tvarka kaip kam tiko, o kaip kam inkyrėjo. Tad tūli kuningaikiškiai nutarė išsirinkti iš savo tarpo nors sudžiūvusį valdoną. Kandidatams buvo apskelbtas konkursas (daug pasekmingesnis, negu konkursai vadovėliams parašyti), sulig kurio kandidatas turėjo būti neperdaug «mandrus», užtektinai teisingas ir užtektinai dievobaimingas. Konkurse laimėjo Habsburgo Rudolfas. Kaip tik jis užėmė sostą, tai pasirodė daug teisingesnis, ne kaip iš jo pirma reikalauta: persekiojo žmogžudžius-ricierius, baudė už apiplėšimus ir užpuolimus, naikino įvairių razbaininkų urvus. Dėl tų jo nemandagių pasielgimų iš kilo tarp didžiūnų neužsiganėdinimas, kas visiems aiškiai yra suprantama. Bohemijos karalius Ottokaras, tvirtindamas, kad taip nežmoniška elgties karaliui nepivalu, pakėlė ant Rudolfo ginklą. Karė Ottokarni nepasisėkė; tapo sumuštas pats, o jo žemės, Austrijos hercogystė, Štyrija ir Krajna pateko baisaus imperatoriaus vaikams.

Habsburgai mažu-pamažu didino savo valdoniją ir darė, taip sakant, karjerą. Albrechtui Pirmajam nepasisėkė — atsimetė nuo jo Šveicarija.

Šveicarija kitą sykį vadinosi Helvetija. Helvetijoje gyveno drąsus piemenis, sugebėję iškraipyti visokias kalbas taip, kad jų niekas nebegalėjo pažinti nei suprasti. Senovėje Šveicarija priklausė Germanijai. Trijs girių kantonai: Švic, Uri ir Untervalden, sugulė aplink dailų Fuervaldštedto ežerą, užlaikė savo neprisigulmybę. Albrechtas užsimanė užkariauti visus tris kantonus. Šveicarijai sukilo. Ingaliotiniai iš visų kantonų susirinko naktį ant kalno Rili; čia jie priesiekė bendromis pajėgomis ginti savo kalnus, kaimenes ir laisvę. Garsusis vokiečių poetas to atsitikimo paminėjimui parašė puikią dramą, o vėlybesnių laikų šveicarijai pastatė toje vietoje (ant kalno Rili) viešbutį.

Paskum atsitikimai ejo su pastebėtinu greitumu. Prie to pagreitino dalykų eiseną rūstusis Fogtas Gesleris, liepdamas pastatyti ant Altorfo pleciaus augštą miestą ir užkabinti ant jo seną Austrijos hercogo kepurę. Visi praeiviai turėjo nusi-lenkti prieš tą kepurę. Valstietis Wilhelmas Tell turėjęs moterę ir dvejetą vaikų, nenusilenkė. Tuokart ji suėmė ir šitokiu būdu nubaudė: uždėjo obuolį Tell'io vaikui ant galvos ir tėvui liepė šauti į obuolį. Tell šovė ir numušė obuolį, nesužeisdamas vaiko. Padaręs tai jis pasakė, kad jei nebūt pataikęs į obuolį, antrą vilyčių būt paleidęs į Geslerį. Už tuos žodžius liepta Tell sukausti ir Gesleris pasiėmė jį su savim. Toje vietoje, kur Tell šovė į

obuolį, šveicarijai irgi pastatė viešbutį.

Wilhelmą Tell'į pasodino į valtį ir nusivežė; pakeliui ištiko baisi audra. Tuokart jį iškaustė ir liepė imties vairo, kad geriaus suvaldžius valtį. Tell'io, mat, ne kvailo būta. Kaip tik pasodino jį prie vairo, jis tuoj — pliumt į vandenį, ir tiek jį tematė palydovai. Jis priplaukė krantą ir pasislėpė. Toje vietoje šveicarijai pastatė irgi viešbutį... Tūlam laikui praslinkus, Tell pridabojo Gesslerį ir nušovė jį. Toje vietoje šveicarijai pastatė irgi viešbutį.

Už kelių metų didelis Austrijos vaikas atėjo Šveicarijon; bet šveicarijai pasitiko juos akmenais, durtuvais ir, tur būti, supuvusiais obuoliais. Šveicarijai ilgai kovojo su pastebėtina drąsa ir pasišventimu. Todėl nėra ko stebėtis, kad dabarties Šveicarijoje yra tokia daugybė įvairių viešbutių, kurie tankiausia ne kam tikė.

Šveicarijai, atsižymėję pasišventimu gindami savo laisvę, su laiku ėjo į samdininkus pas kitas tautas, kad jų laisvę apgynus. Jie savo pareigas visur ir visados atlikdavo dailiai ir drąsiai.

Kad įvedus valstybės šiek-tiek įvairumo, kuningaikiškiai ėmė rinkti sau imperatorius iš kitų giminių. Geriausie valdonai buvo iš Liuksemburgų giminės. Karolis IV., paėjęs iš paminėtosios giminės, įsteigė Pragoje pirmą universitatę. Be to jis išleido auksinę bullę, kurioje nurodė, kaip reikia rinkti valdonai, bet nepaminėjo, kaip reikia jų atsikratyti. Teisybė pasakius, maža naudos iš tos jo bullės, nesa niekas jos nesilaiko.

Zigmunto laikose prasidėjo Hussitų gadynė, kurią pagimdė Didysai skilimas, iškilęs katalikų bažnyčioje. O tas skilimas atsirado iš tos priežasties, kad toje gadynėje buvo taip vadinamoji popėžių viršišdirbystė arba overprodukcija: popėžių pasirodė ant syk daug daugiau, negu jų reikėjo. Vienas popėžius sėdėjo Romoje, antras Avinjone, o trečias, turėjęs rezidenciją Pyzoje, bastėsi provincijoje, nei koks keliaujantis agentas, ar štukorius. Atsiminę, jog kaip popėžiams, taip ir visai dvasiškiškai buvo uždrausta pačiuoties (paveizdant vyskupas Henrikis von Liutčių paliko šešiasdešimtis savo vaikų), lengvai suprasime, kad popėžiai atsirasdavo vegetarišku būdu.

(T. b.)

G. SUDERMANN.

JONINES

KETURIŲ VEKSMŲ DRAMA

Iš vokiečių kalbos vertė

K. PUIDA.

(Tąsa.)

VOGELREITER.

Ką ir besakyti — darbštus! Ot tik atkaklumo ragus jam nulaužti reikėtų! — Ir mama dar neatsikėlė?

TRŪDA.

Ne.

VOGELREITER.

Marikė sugrįžo?

TRŪDA.

Kaip-gi, ankstybuoju trūkiu!

VOGELREITER.

Na ir kaip? Greitai bus prirengtas lizdelis įsi-mylėjusiai porelei? A?

TRŪDA.

Rodos dar kartą reikės jai važiuoti į Karaliaučius. Tuomet tai bus viskas prirengta.

VOGELREITER.

Dailiai įrengė? A?

TRŪDA.

Nežinau, tėveli. Juk jie nieko man nesako: viskas, viskas turi būti slėpiniu. Na, jau; žinoma, viskas bus puiku, labai puiku.

VOGELREITER.

Ir tu laiminga, putpele, a?

TRŪDA.

Ak, tėveli brangus, aš ir neverta tokios laimės.

VOGELREITER.

Žinoma, jeigu tu savo seną tėvą pavaišinsi kietais kiaušiniai, tai ištikrųjų nebūsi verta.

TRŪDA (nusigandus).

Atsiprašau, aš tuoj...

VOGELREITER.

Tebūnie... tebūnie! Marikė, turbūt, rūgsta.

TRŪDA.

Kad taip būtų!... Ak, tėveli, paliepk tu jai rūščiau. Juk nevienas žmogus tokio darbo nepakels. Vieną dieną čia po ūki, kitą Karaliaučiuje vargsta su būstu, o naktį trūkyje. Kad tik ji nesu-sirgtų!...

VOGELREITER.

Gėrai, aš jai...

Scena III.

Tie patys — Kristina (iš kairės).

KRISTINA.

Labas rytas!

VOGELREITER.

Sveika, Kristina, na, kaip?

TRŪDA (užsikabina jai ant kaklo).

Sveika, mamyte!

KRISTINA (glamonėdama ją).

Mieloji mano! Dieve mano, Dieve mano! Iš viso tik keturios dienos liko mudviem taip sveikinties, o paskui — galas.

TRŪDA.

Nieko, mamyte, tu greitai pas mudu į svečius atvažiuosi.

KRISTINA.

E, į svečius tas jau visai kas kita (verkia).

VOGELREITER.

Na, vaikai, tik jau be tų ašarų: nevalgiusiam ašaros — tai nuodai!

KRISTINA.

Kas tave, vaikelį, vakar šukavo?

TRŪDA.

Mademoiselle.

KRISTINA.

Tuo matyti, kad ne Marikė. Gerai, kad pirmiau, Marikė... žinote? rytą patylomis atidarau aš duris, norėdama pažiūrėti ar ji miega... o ji visai apsirėdžius, kaip nuo trūkio sugrįžus, ant kelių guli kninga, akis plačiai atvertos ir žiūri į lubas.

VOGELREITER.

Ką tu pasakoji? Juk, rodos, jau senai atšalo ji prie skaitymo.

KRISTINA.

Aš jau senai manau — reikėtų mums gerai ji saugoti.

VOGELREITER.

Na, jos saugoti tai nėra kam... Ji turi savo karalių galvoje! Ot, pagailėti jos — tai reikėtų.

KRISTINA.

Ak, Henrik, dabar gailėties? Keturiomis dienomis prieš Trūdos vestuves? Dabar niekas savęs nesigaili!

VOGELREITER.

Taip, ar tu žinai... hm!

KRISTINA.

Tu gi, Henrik, žinai, aš myliu ją, bet, Viešpatie, juk ji ne mūsų tikroji, ne mūsų mieloji...

TRŪDA.

Na, mamyte, visgi labiau, negu aš!

KRISTINA.

Tiktai žiūrėkite į tą nuolankumą! Stačiai niekas neintikės!

TRŪDA.

O tu, mamyte, įsiveizdink sau, kad ji išteka, o aš lieku namie.

VOGELREITER.

Tuomet liktų su mumis mūsų saulutė, ir mūsų paguoda, ir mūsų...

KRISTINA (žiūrėdamas į apdengtą stalą).

Kas gi čia šiandien darosi pas mus?

TRŪDA.

Kas tokio, mamyte?

KRISTINA.

Viešpatie, juk viskas tokioje, tokioje... Jei gi ji nemiega, tai kodėl neatėina?

TRŪDA (glamonėdamasi, juokias).

Ot, matai, mamyte. Tu ir kavos negali be jos išgerti.

Scena IV.

Tie patys — Georg von Hartvig.

VOGELREITER.

A, miegalius! Pagaliaus!

GEORG (paduodamas jam ranką).

Na, dėdyte, nebūk toks rūstus! Negalima gi tuoj barniais diena pradėti.

VOGELREITER.

Laikas būtų tėvu vadinti.

GEORG.

Po vestuvių tuoj. Labo ryto, tetute (bučiuoja Kristinos ranką). Na, sveika, mažute! (bučiuoja Trūdą).

TRŪDA (glausdamosi prie jo).

George mielas! (susijuokus). Tik jus pažiūrėkite: visa nugara šieno apvelta!

GEORG.

O tu geriau padarytum nuvalius!

VOGELREITER.

Matyti tu dažniau dabar daržinėje ant šieno miegi?

GEORG.

Dieve mano! miegi?! Kas gi gali miegoti?! Aš Dievai žino nuo kurio laiko po pievas braidžioju. Per tas Jonines stačiai iš proto galima išeiti. Naktį visiškai nėra. Vakare vėlu vakaru sėdžiu lange ir manau: visvien, kol tarškalgė-lakštingalė nenu-tis — neužmigs. O čia volungė pradėjo — tai jau ir rytas atėjo. Iš kairės vakaro aušra dar neužgeso, o iš dešinės rytinė brėkšta!... Ir taip saataikoje jiedvi sugyvena. Aušra aušrą sutinka. Ak, kaip tas puiku! — Inpilk man kavos.

PLATO.

(Užbaiga.)

Plato matydamas egiptiečių stambeldiškosios religijos nenuoseklumą, visu-pirmu pradėjo kaip egiptiečiams taip ir abelnai nurodinėti daugiadiavės religijos ydas. Plato mokino, kad Mėnulis — tai nėra dievas, bet toki-pat jau planeta, kaip ir mūsų žemė; o saulė, anot jo — yra tai didžioji dangaus žvaigždė arba ugnies kamuolys. Egiptiečiams toks mokslas buvo dar naujas, todėl jie tam atkakliai priešinosi ir nenorėjo tikėt; vienok per kokį ilgesnį laiką apsirato ir egiptiečių kuningai-kningininkai taip-pat jau pritarė Plato mokslui, kad Mėnulis yra toki-pat planeta kaip mūsų žemė (iš čia jau kilo pas senovės žmones pirmas supratimas apie žemės apskritumą), o saulė — didžiausi žvaigždė — ugnies kamuolys, katras valdo visą pasaulės ratą.

Plato mokslas yra tuomi svarbesnis už kitų tuolaikinių filosofų, kad jisai nevien Graikijoje praplato civilizaciją, bet ir tarpe Egipto žmonių bei religijai-diegotų žydų. Tarpe egiptiečių Plato (389 m. prieš Kristų) sutvėrė regis pirmutinį filosofų ratelį ir intaisė tikrai pirmutinę astronomišką observatoriją del tyrinėjimo žvaigždžių; iš čia jau egiptiečiai per aprūkytus stiklus pradėjo žiūrėti ir kitus svietus: Merkurą, Marsą ir Jupiterą; čia tai ir užsimezgė tikrai mokslinė pradžia astronomijos — mokslo apie tolimuosius svietus.

388 m. Plato apledo Egiptą ir iškeliavo į Ciliciją, Ispaniją, paskiau aplankė tuomet garsią uersų viešpatystę. Iš Persijos Plato, 387 m. sugrįžo Graikijon ir uždėjo mokyklą, vardu „Akademija“. Ta mokykla, kurią Plato uždėjo, taip vėliau pagarsėjo, kad beveik visi Graikijos didžiulioai-aristokratai jau nebeleisdavo savo vaikų į kitas pašalinės mokyklas, bet visuomet vedavo juos į garsiąją Plato mokyklą Athenose, ir dagi labai brangiai mokėdavo už mokslą — po 100 drachmų arba graikiškų rublių.

Plato mokykloje iškarto buvo lekcijos vien iš gymnastikos mokslo; bet paskiaus Plato, po 2-jų metų įvedė lekcijas istorijos, geografijos, filosofijos, retorikos, estetikos, geometrijos ir, aritmetikos. Plato mokiniai daugiausiai interesuodavosi istorijos mokslu ir geografija. Mokiniai labai indomavosi skaitydami geografo Xenofano (gimė 431 m. prieš Kr.) raštus; mat tuose Xenofano raštuose rasdavo, kaip svetimos tautos veda gyvenimo kovą ir kaip kokius dievus garbina; labai jie mėgdavo lekcijas apie gerulių arba lietuvių šokius; mat tuose laikuose (500 m. pirm Kristaus) pas lietuvių prabočius buvo išsidirbę labai gražūs šokiai, kurie išitobulino iš tos nuomonės, būk — šokimas tai dangiškas dievų amatas, o muzika — tai dievų balsas arba šneka.

Garsus senovės graikų piešejas Pireicus, gyvenęs 386 m. pirm Kristaus, buvo net ilustracijaspiešinius padaręs prie geografo Ktesias (416—399) raštų, taip kad Plato mokiniai, skaitydami geografijos lekcijas, savom akim matė nupieštus gerulių arba lietuvių muzikos instrumentus, padarytus iš eglės skūros arba mauknės bubinus ir viksvines dūdas. Nors nėra gyvų faktų prirodyti, kad tarpe Plato mokinių buvo keletas studentų ir iš gerulių arba lietuvių tautos, garsioje Athenų Plato mokykloje, bet vienas didis anglų historikas, Adams, šiaip pasakoja apie garsiąją Plato mokyklą Athenose: „Plato mokykla greitu laiku pagarsėjo nevien tarpe atheniečių, bet ir tarpe Egipto israelitų, cilicijėnų, persų, ir nevienas gal pateko gerulių (lietuvių) bernaitis Plato mokyklon. Gabjauisi Plato mokiniai, pabaigę mokslą, kadir ateiviai, negrįžti tėvynėn, bet slėpėsi savo tautos papročių ir virto graikais; delto tai Graikijos intekmė plėtojosi į visas šalis; Plato mokinių lekcijos pasiekė net upę Volgą ir dabartinį miestą Odesą bei visą juodųjų jūrių krantą“.

Kiti historikai kalba, kad Plato mokiniai, kurie baigė retoriką (ggražiukalbę), iš geros valios keliaudavę tarpe necivilizuotų gerulių palei Baltasias jūres, kur tuomet gyveno gerulių ir livonų puslankinės tautos ir skelbė platonizmą, tai yra graikišką filosofiją. Tad mums aiškų kad platonizmas turi ryšį net ir su lietuvių senų laikų istorija. Męs iš Plato biografijos sužinome, kad pirm Kristaus 500 metų jau lietuviai, nors su kitonisku tautos vardu, gyveno Baltųjų jūrių pakraščiais ir muziką garbino, kaip dievų balsą, o šokimą glamonėjo, kaip dievų amatą arba dangiškąjį jų užsiemimą.

Plato pasimirė 80 metų senumo, 348 m. pirm Kristaus. Jo lavoną padausėjo pagal tų laikų mados su muzika ir su dainomis. Lavoną į kapus nešė jo įžymesni ir vyresni mokiniai: Aristotelis, Spinsiphas, Xenocratas ir Filipas. Pasimirus Plato, jo vietą Athenų akademijoje užėmė jo viršiausias mokinys — Aristotelis, kuris pastojio sofistu ir

profesorium retorikos bei estetikos Plato mokykloje.

Plato raštai, kurie da ir šiandien yra augštesnioje mokyklose išguldomi, yra šie: 1) Apologija 2) Euthypra, 3) Crito, 4) Chamide, 5) Laches, 6) Lysis, 7) Hippas Mažasis, 8) Ion, 9) Menexanus 10) Protogoras, 11) Meno, 12) Euthydemus, 13) Gorgias, 14) Cralybus, 15) Symposium, 16) Phaeda 17) Republic, 18) Feodrus, 19) Parmenides.

Mikas Stakėnas.

So. Boston, Mass.

KRITIŠKI PIEŠINIAI.

I.

Patamsio galybė. Levas Tolstojus. Penkia-veiksmė drama. Vertė M. Alytynė. Vilnius 1911. Pustl. 91. „Vilties“ išleidimas.

Nei Dostojevskis, nei Bieliniskis, nei Pisarevas... kur! paimkime visą eilę rusų rašytojų pradėjus nuo Lomonosovo laikų iki šiai dienai, nerasime veik nei vieno, kuris būtų tiek daug sutvėręs dailiosios literatūros veikalų-veikalėlių, kiek jų išėjo iš-po plunksnos geniališko dailininko — velionio grafo Tolstojaus. Jeigu kuris iš rusų rašytojų tiek daug ir įstengė parašyt, bet nebuvo dar nei vieno, kuris būtų sutvėręs tokią didelę ir ištiesią idėją, kaip Tolstojus. Ir labai lengvai jam tas sekėsi. Jis pamėgė tik vieną pamatinį akmenį, kurį daugumas šios gadybės rašytojų su kojomis spardo, ir ant to akmenio pastatė milžinišką savotiškos filosofijos namą, kad visas paseaulis iš to stebisi. Tas akmuo — tai evangelija, o jo vardas: „Išpildyk Dievo įsakymą!“ Ir kaip Tolstojui neužmesti, kokias sunkiasias problemas jam neužduosi, jis vis tau lengvai ir galutinai išriš, kad tik pasistebėsi: kaip tai šitas man seniau į galvą neatėjo! Ištikro, geniališkas tas žmogus, kuris pamato tą, ko kiti nematė, arba matė ir nesuprato. Veik du tūkstančiai metų praėjo, o niekam į galvą neatėjo, kad evangelija Kristaus galima būtų litara-litaron pritaikinti praktiškai gyvenimam. Patįs krikščionybės skelbėjai jau nuslydo nuo evangelijos pamato ir nebemįslija jos įvykinti litara-litaron, kad išliktų sveika krikščionybė, ir sykiu būtų išpildyti Dievo įsakymai. Katrą tik paimsi iš 10-ties Dievo įsakymų, duotųjų Mažiui ant kalno Sinai, vis atrasi, kad šiandien jis yra sulaužomas, vien delto, kad jį sulaužant gali ma būtų stipriau pastatyti krikščionybę. Paimkim tik Dievo įsakymą „Neužmušk!“ ir perbėgkim tūkstančius metų, o atrasim, kad net šito įsakymo įvykinimui buvo išžudyta milijonai žmonių. Nuo Kristaus laikų iki šiai dienai, kad išplatinti paties Kristaus evangeliją, kasmetai, kasmetuo, kasavaitė ir — kasvalanda buvo ir tebėra daromi užmušėnėjimai žmogaus-brolio ir laužimai Dievo įsakymo „Neužmušk!“ Nėra ką jau skaityti nuogandžių krikščioniškos istorijos atsitikimų, kaip buvo inkvizicijos laikuose, „siciliski mišparai“, išpjovimas hugenotų, išgalabijimai žmonių karėse už atėmimą Kristaus grabo, — nuožniosios kruciatos, ir net mums lietuviams gerai pažįstami anie kraungeringi kryžiuočių ir kardininkų ordenai, — per šitas grynai religiškas kovas išnaikinta tiek žmonių, kiek nežūsta jokiose karėse. Delei evangelijos praplatinimo ir krikščionybės ingyvendinimo tiek kartų tapo sulaužytas Dievo įsakymas „Neužmušk!“, kiek yra smilėlių pajūrėse! Bet tai dar neviskas. Kiek išnaikinta Afrikoje, Australijoje ir Amerikoje juodaskurių, raudonskurių ir geltonskurių per krikščioniškias misijas, kurios paskui save visuomet vedasi ir ginkluotą kariuomenę. Darė tai per šimtus metų atgal ir šiandien tebedaro. Ir vis tai kad išplatinti civilizaciją, kad vis plačiau užnešti Kristaus mokslą: „Mylėsi artimą savo, kaip pats save“! Delei mokslo Dievo Sūnaus, sumindžiotas tapo įsakymas Dievo Tėvo: „Neužmušk!“ Ir daug buvo prirašyta knygų apie žmonijos pažangą, daug buvo pristatyta mokyklų, universitacių ir bažnyčių, daug po jų stogais buvo per šimtus metų kalbėta apie artimo meilę, bet dar nebuvo atsiradęs nei vienas toks didžiadvasis žmogus, kuris būtų sutvėręs plačią artimo meilės filosofiją ir sutaikęs Dievo įsakymus su evangelija bei parodęs žmonijai, kad Dievo įsakymai ir evangelija gali atnešti pasauliui palaimą, kad tik žmonės tatau išpildytų. Tuomi milžinu buvo Tolstojus.

Tolstojus nesirūpino, ką apie jo filosofiją pasakys šalti mokslo ir politikos teoretikai bei religijų vadovai. Jo mokslas labai trumpas: „Klausyk Dievo įsakymų ir evangelijos — o visi gyvenimo klausimai išsiriš“. Jis pats gal iš-pradžių ir nesitikėjo, kaip jo mokslas žmonijai sujudins ir sukels audras. Jo mokslas padalino žmonių į du abazus. Liaudis ir vargdienių luomai jo mokslą priėmė, kaip sau naują evangeliją, o valdžia ir dvasiškija jį paskaitė už anarchistą ir heretiką. Jeigu rusų valdžia neuždėjo jam ant kojų

reležinių pančių ir neišvarė aukso rūdos kasti achalina, tai tik delto, kad Tolstojus buvo augos kilmės žmogus ir vėl delto, kad pervėlai suskoro: kada Tolstojaus mokslas iškilo dideliu pavojumi valdžiai, tai jau buvo pervėlu, nes tuomet neti-isa Rusija, bet ir visas pasaulis jau skaitė Tolstojaus raštus, kaip vieno iš didžiausių dailininkų ir noralizmo vadovų tvarinius. Už Tolstojaus pečių vėlgi stovėjo visa Rusijos liaudis; baugu jan buv- tokį žmogų paliesti šventvagiškai policijanto rankai! Valdžia pasikakino tik tuomi, kad vienus raštus cenzuroje sudarkydavo, o kitų visai neleidavo spausdinti: geresni Tolstojaus raštai būdavo spausdinami tik svetimos kalbose užsienioose ir juos tik tie rusai galėdavo pasiskaityti, kurie mokėjo vokiškai, francuziškai ir angliškai! Apar- šito, valdžios tarnai budriai dabojo savu keliu, kad Tolstojaus ideos nesiplatintų. Tolstojus Rusijoje per daugelį metų buvo vienu iš opiausių valdininkams dalykų: jį ir jo mylėtojus policija sekioje labiau, negu auklė paskui savo auklėtinį. Dar net Tolstojui pasimirus, kada išgirdę jo myrį Saratovo darbininkai bandė uždaryt savo susirinkimą ir tuomi pagerbti savo velionį mokytoją, policijantai varu privertė mingą laikyti, nors pirmiaus su dideliu vargu jį leido! „Nors čia jūs plyškite, o mingą turit laikyti!“ — pasakė uolus policijantai. Tambovoj tuo laiku buvo norėta pastatyti ant scenos Tolstojaus drama „Patamsio galybė (Vlast tmy) — apie kurį žemiau kalbėsime, — bet gubernatorius užsispyrė, kad jei šią dramą vaidins, tai kad prie jos prjungtų ir kokį nudilusį vodevilį. Nieko negelbėjo scenos vedėjo prisiekėjimai, kad čia vodevilius taip tinka, kaip karvei balnas, — gubernatorius pasakė: „Pasakiau, kad be vodeviliaus nelošite ir — basta!“ Taip nors valdininkai nusigieždavo ant Tolstojaus. O dvasiškija savu keliu vedė kovą su Tolstojum, užtai, kad jis skelbė meilę Dievo ir artimo. Pirmiausiai jį iškeikė, paskui vėl iškeikė, o numirusį — visai prakeikė. Garsus vienuolys Iliodoruška dar šiemet pastatė Tolstojaus paveikslą ant vienuolyno kiemo ir liepė kiekvienam iš vienuolių praeinant spjauti Tolstojui į veidą. Ir netik rusų dvasiškija Tolstojų prakeikė. Paimkim ir mūsų, lietuvių klerikaliskąją laikraštiją, ir čia rasime prieš Tolstojų tai gilesnę tai aikštesnę ne- apykantą. Taip lygiai darė anoje gadyneje su Kristum tų laikų valdžia ir dvasiškija. Męs čia rašom visai ne agitativinį kurstymą ir ne laisvamanišką tiradą, bet sulyginame gymus istoriškus faktus, kurie kiekvieną verčia pagalvoti: bene mūsų laikuose visai mažai bėra krikščioniškojo mokslo, ir kasžin tik ar Tolstojus nebuvo dideliu to mokslo atnaujintoju? Jo mokslą myli liaudis, bet neap- kenčia valdžia ir dvasiškija. Kodėl? Delto, kad Tolstojus iš pamatų griaua dabartinę tvarką, kuri su tokiu triūsu buvo per ilgus amžius subūdavo- ta. Jis liepja paliauti kares, neit į kariuomenę, nemokėt ant tokios militariskos valdžios užlaikymo mokesčių, atimt iš ponų žemę ir atiduot žmonėms, — nes, sakoj, „žemė yra Dievo, ir žmonės Dievo“. Ištikro, tai yra „anarchija“. Bet, kas galėtų tiesiai pasakyti, kad šitokis mokslas neturi savo sveiko pamato? Tiesa, Tolstojų kritikavo mokslininkai, kritikai, ekonomistai. Socialistai net vadina jį sva- galojė. Bet niekas pakaktinai nepasakė, kad būtų galėjęs Tolstojaus mokslą suniekinati. Jo raštai po visą pasaulį ir visokiose svieto kalbose skaitomi. Jo ypata apsiausta skaisčiausia garbės aureole. Nuo didžiausios jo apysakos „Voina i mir“ iki mažiausiam rašteliiui: „Argi taip reikia?“, žmogus perskaitęs jaučiasi, kad ką tokį meilų, šviesų ir drungną išgirdo, — išgirdo senai girdėtą, bet niekieno taip aiškiai nepasakytą, kaip pasakė milžiniškas plunksnos dailininkas Tolstojus. Lietuvių jaunuomenėje taip jau didelę Tolstojus intekmę padarė. Jo raštus skaito mūsų jaunuomenė Rusijoje ir Amerikoje. Nepraies savaitė, kad kokiam laikraštytyj nepamatytum išversto kokio iš Tolstojaus rašteliių. Yra jau pradėta ir didesni veikalai spausdinti, k. v. romanas „Prisikėlimas“ („Tėvynėje“). Dabar pagaliaus susilaukėm jo vienos dramos — „Patamsio galybė“, apie kurią čia žemiau pakalbėsime.

(D. b.)

Vargomatis.

Gamta — didelė kninga, tik ne kiekvienas moka iš jos paskaityt.

Tiktai tada męs prikelsime mūsų šalį ir mūsų tautą iš ligos patalo, kada iškinsime platų šviesos vieškėlį per tamsybės viešpatiją.

Žmogaus protas dar niekad nesurado ir nesuras savo rubežių.

Turėk širdį, turėk dūšią, ir busi žmogus visuomet. — Fonvizin.

NAUJI NARIAI PRISIBASĖ.

Brooklyn, N. Y., 3 kp. M. Bušinskas, I. Čėsnas, B. Rimkus, J. Navickas, A. Mačėis, J. Stankevičius, J. Janėauskas.

Waterbury, Conn., 5 kp. J. Miklinevičius, J. Vasiliauskas, J. Aleksa, K. Razmantas, J. Ragickas, V. Marinas, M. Verbyla, J. P. Brazauskas, S. Žiūraitis, P. Sabaliauskas, J. Vaskevičius, K. Šukis, J. Pliapis, J. Kvaraciejus, M. Jasuikynas, A. Kuraitis, K. Stočkus, K. Batvinis, K. Peža, J. Žukauskas, T. Matas, J. Saurusevičius, J. Juozaitis, A. Valroden, K. Skerstonas, J. Galitskas, V. Šveiteris, M. Parnaruskienė, K. Jakimavičius, M. Makarevičius, I. Januškevičius, M. Batvinis, Pr. Čepulis, J. Bačinskas, J. Krakaukas.

Valparaiso, Ind., 13 kp. J. Stankus, P. Vasiliūnas.

Chicago, Ill., 28 kp. J. Janionis, J. Juozapaitis, St. Vitartaitė, K. J. Runkelevičius, S. Gavrilavičius, K. Mankus, P. Jaukštis.

New York, N. Y., 43 kp. V. Azbukevičius, R. Kručas, V. Abartis, J. Miškeliūnas.

Cleveland, Ohio, 47 kp. J. Mazgeika, J. Patamsa, kun. J. Halaburda, K. Šimanskis, J. Andriušaitis.

Rochester, N. Y. 52 kp. A. Kazlauskas, N. Juodviršis.

Clinton, Ind., 53 kp. M. Sipavičius, Pr. Patašius.

Grand Rapids, Mich., 58 kuopa, K. Lithbinskas, U. Astrauskienė, K. Mestauskas.

Chicago, Ill., 65 kp. D. Kulikauskas, F. Dovalgo.

Freeland, Pa., 97 kp. V. Vaškevičius, V. Vasiukonis.

So. Manchester, Conn., 103 kp. J. Moralius.

Rockford, Ill., 117 kp. A. Petronis, D. Čepėla, J. Dragūnas, J. Radžiūnas, A. Šimonis.

Racine, Wis., 121 kp. B. Putrimas, K. Budris.

E. Chicago, Ind., 127 kp. J. Vikšva, J. Tijušas, J. Zizas, I. Balčiūnas.

Cedar Point, Ill. 129 kp. J. Žentikas, Jon. Anpasaitis, J. Bimba, F. Vizbaras, B. Grigalavičius, A. Šliauteris, Juoz. Anpasaitis, J. Kaulinas, V. Navickas.

St. Charles, Ill., 130 kp. J. Jovaišas, M. Bajoras, R. Gabrėnas, J. Montvila, Z. Kiela, V. Greviškis, J. Runkauskas, K. Beržinskas.

Stamford, Conn., 131 kp. A. Pilipėikas, P. Saltmeris, A. Šiupis, K. Šiupis, A. Gražulis. J. Žemantauskas. TMD. sekretorius.

LIETUVIŲ SPAUDOS DRAUGIJOS SEKRETORIAUS PRANEŠIMAS.

Spalio 17 dieną p. m. Spaudos Draugijos sekretorius pasiuntė užkvietimus prisidėti prie Spaudos Draugijos šioms išleistuvėms: „Keleivio“, „Kovos“, „Draugo“, „Žvaigždės“, „Laisvės“, „Aido“, „Saulės“, „Dilgelių“ ir „Žmonių Kningyno“. Užkvietimo turinys: „Pasiremdamas II-jo Lietuvos laikraštinių Suvažiavimo nutarimais, atsidrašinu kreipties į Gerb. Redakciją ir išleistuve, kviesdamas jas prisidėti prie Lietuvos Spaudos Draugijos. Išlygos yra pagarsintos suvažiavimo protokole, kurį tikiuos, Gerb. Redakcija yra gavusi. Laukdamas malonaus atsakymo, kad galėčiau pranešti jį Spaudos Draugijos Valdybai, pasilieku su tikra pagarba“ (L. S. D.-jos sekretoriaus parašas).

ir „Laisvės“ redakcijos, pranešdamas, kad, nemačiusios suvažiavimo protokolo (nors tai pagarsinta visuose prie Sp. D.-jos priklausančiuose laikraščiuose), negali pasakyti, ar prisidės prie D.-jos ar ne. Visos gi kitos redakcijos ir išleistuvės buvo tiek mandagios, kad į S. D.-jos sekretoriaus pakvietimą nesiteikė duoti atsakymo.

Tokių būdu prie Lietuvos Spaudos Draugijos dabar priklauso šie laikraščiai: „Katalikas“, „Lietuva“, „Vienybė Lietuvninkų“, „Tėvynė“, „Dagis“, „Darbininkų Viltis“ ir „Laisvoji Mintis“.

L. S. D.-jos sekretorius V. K. Račkauskas.

DELEI TAUTISKŲ KAPINIŲ.

Table with 2 columns: Location and Amount. Includes entries for Chicago, Ill., New York, N. Y., Cleveland, Ohio, etc.

Viso \$5214.73

Matyti, kad chicagiečiai suprato reikalingumą tautiškų kapinių, kadangi taip trumpu laiku sudėjo tokia įžymią sumą pinigų.

Geistina, kad šitas dalykas būtų kuogreičiausiai įvyktas, nes iš 50,000 lietuvių, Chicagoje gyvenančių, nėra tos dienos, kad mūsų kokis tautietis nebūtų laidojamas svetimtaučių kapinėse, kur brangiai apsieina ir žemė, ir kur jau žinoma niekas jo kapo nematys, nors ir paminklas kam būtų pastatytas.

Susirinkime taipgi buvo pranešta, kad daugelis atsisaukė, idant būtų pavelyta jų mirusių draugas ar gentis, palaidotus svetimtaučių kapinėse, pergabenti į tveriamas Lietuvos Tautiškas Kapines.

Piningai už žemę turi būt įmokėti ir kapinės nupirkto sausio mėnesy. Nors dar trūksta įmokėjimui visų pinigų, vienok yra viltis, kad tautiškos draugystės ir pavienios ypatos be abejonės šitą darbą parems, ir paskolins pinigų, kad tik greičiau atliksu taip svarbų ir reikalingą pradedąjį darbą. Ir jeigu tik atsakanti suma pinigų atsiras po apmokėjimui už žemę, tai tuojaus

kapinės bus aptvertos, išmatuotos ir darbas prasidės apdailinimui kapinių, kaip tik greitai oras pavelys.

Žemė kapinėms prekinoja \$6600, o jos išmatavimas, takų išvedžiojimai, išdirbimai bromų ir su visais kitais pagražinimais, atsieis chicagiečiams su visa žeme iki \$10,000.

T. K. E. Komisijos narys.

PREI MŪSŲ MASKARADINIŲ BALIŲ.

Mūsų viengėnčiai mėgsta ir rengia taip vadinamus „maskaradų“ pasilinksminimus, su indomiais pasirengimais, keistais kostiumais ir su veidinėmis kaukėmis—„maskomis“... Nėra abejonės, kad šią pasilinksminimo immonę lietuviai yra persiėmę nuo amerikų. Tačiau amerikoniškai maskaradų balius laiko už kiltą pasismogėjimą, kur net duoda nemažas piningines dovanas, kas būna keistesniais kostiumais pasirėdę ir indomesnes kaukes užsidėję; tankiai jie tuomi net padaro moksliską naudą, nes su kaukėmis ir kostiumais atvaizdina istoriskus žmones, užsitarnavusius pagarbos savo veikėjus, etc. Būnant ant amerikoniškų maskaradų, pamatai indomius tipus: tai šio krašto liuosybės tėvų—Jurgį Washingtoną, tai karžygi išliuosavusį negrus iš kaladinės vergijos—Abraomą Linkolną, tai vėl perstatant tą patį darbininką, kaip visų pasaulio gėrybų sutvortoją. Žodžiu sakant, pas juos maskaradai netik jaunių palinksmina, bet ir pamokina. Čiohai netrūksta ir juokdaryų, klaunų, — nors iš pastarųjų dovanų mažai kas gauna...

Bet mūsų lietuviškėji maskaradų baliai, kokie ligšiol yra rengiami, teisingiau pasakius būna klaunų baliai. Nors dauguma, tiesa mėgsta apsikaukiuoti, bet tie apsikaukiavimai nieko mūsų publikai indomais nesuteikia. Štai pavyzdžiui galima imti ir atsimavusį maskaradų balių 25 d. gruodžio Brooklyn, N. Y., kuris buvo surengtas Sim. Daukanto Dram. draugystės. Šitame baliuj, teisybė maskaradinių buvo net viršaus 30 ypatų. Dovanų ir gi buvo daugybė, regis net visas dėstėkas. Bet ką reikia pasakyt apie tas pačias maskas? Paimkim geriausias iš jų, kaip va: elgetą, elgetę ir kerdžių; jeigu jau pasirenka kas atvaizdinti kokį tipą, tai būtinai reikia darinkti visas ar bent svarbesnes jo ypatybes. Kodel gi čia kerdžius neįsitaikė rago, birbinės arba tošinės triūbos? Apie likusius maskarado karžygius — jų buvo net 30 ypatų, tai jau nėra kas nei sako — tikri klaunai. Tik vieną pavyzdinę kaukininką galėjau matyti — lietuviškų laikraščių vaizdėnį, kuris buvo nusiklijavęs savo kostiumą laikraščių antgalviams; tai bent indomu ir geras kultūrinis apgarsinimas! Šiaip reistas tai vis pažibučiai, kurie visiškai nieko neperstato. Dievuli brangus, jau tų veidų kaukės, tikrai stebūklingos! Žiūri, mąstai ir nutari, kad ir gudriai negali sau įsivaizdinti, ką jos pareiškia: veido kaukė panešėtu į žydelkaitę ar į italaite; bet kita dalis kostiumo visai užginčija veidui. Ir kiek kartų man teko būti ant lietuviškų maskaradų, vis mačiau panašius apsitaisymus.

Turint šiokią-tokią nuovoką apie kaukiavimąsi, būtinai reikėtų ir priderėtų mūsiškiai maskaradų pasilinksminimai padaryti indomesniais ir apščiau bei teisingiau parinkti lietuviškus ty pus. Tuomi daugumą čiagimių lietuvių jaunuomenės, su dailiais kaukių pasilinksminimais, sužadintume prie lietuvištybės ir pamyldėjimo savo krašto bei žmonių. Kas pasišvenčia dėt kaštus ant panašių klauniškų apsikaukiavimų, nėra abejonės, kad jis ar ji, pasistengs geriau apsikaukiuoti ir pirmo to gerai apmįslyti ir suprasti tą-patį tipą, kad geriau ir sąmoniau jį atvaizdinus. Pavyzdžiui, mės daug ką turim atvaizdinti: galima nuduoti buvusius Lietuvos kuningaikiščius: Algirdį, Keistutį, Vytautą, taipgi Birutę. Yra visa eilė mūsų praieities didelių žmonių, bei šiaip Lietuvos veikėjų, ilsinčius žemelėj, ir da tebegyvenančių. Paimkim lietuvi bei lietuvaite, ūkininkus, bernus, mergas, piemenis, šiaučius, kriaučius, muzikantus, girtuoklius, davatkas, kareivius, elgetas, sunadvokačius, etc., etc. Šitie visi tipai nebrangiai lėšuos, patrauks publiką, palinksms ir podraug pamokys. Dauguma dabartinių maskaradų vakarų nebori ir lankyti, užtai, kad nieko akvo nepamato, nes po teisybei jie niekuo ir nesiskiria nuo paprastųjų „šlapjujų“ ir „sausųjų“ balių ir amžinai inkryėjusiu „pačtų“.

Kas norės atsakančiai apsikaukiuoti ir prisitaikinti kostiumus, tam neperdaugiasiai reikės ir kaštų. Reikės tik pirmiaus gerai apie savo rolę pagalvoti ir iš anksto prisirengti. Prie to reiktų tokius geriau ir apdovanoti: verčiau mažiau duoti dovanų, bet duoti geresnes.

J. M. Danielius.

LAIŠKAI IN REDAKCIJA

Gerb. „V. L.“ Redakcija!

Malonėkite paaiškinti: 1) Ką reiškia adventasir nuo kokiolaiko jis yra? Ir delko daro saldžius valgius kūčių vakare; iš kur pamė kūčių vardą? 2) Nuo kokio laiko egzistuoja gavėnia ir kokią reikšmę ji turi? Nuo dvasiškijos yra pasakyta, kad Jezus Kristus pasninkavo 49 dienas; ale tai tik žodžiai, nėra paremti faktais, nes tuose laikuose, man rodos, žmonės nežinojo kas tai yra pasninkas. 3) Ką reiškia Jezus Kristus? Delko dabar nekrikštija tokiais vardais, ir kokios tautos vartoja tuos vardus — Jezus ir Kristus? T. Kavaliauskas, Throp, Wis.

Gerb. p. K. uždavė tokius klausimus, kurie nesykį jau pas mus buvo aiškinti. Bet del viso ko ir čia trumpai atkartosime. 1) „Adventas“ iš latinų kalbos reiškia „atėjimas“, t. y. atėjimas Kristaus. Prisirengimui prie paminėjimų Kristaus gimimo maldingi krikščionis ir įsteigė keturių savaitių maldas ir pasninkus, t. y. adventus. Pradžia adventų siekia iki 4-tojo šimtmečio po Kristui. 2) Gavėnia ir gi prasidėjo apie pabaigą 4-tojo šimtmečio po Kristui. Tikslas jos buvo — maldomis ir badavimais sužadinti krikščionis prie mėtavonės už nuo dėmes ir švariais pasitikti Kristaus prisikėlimą — velykas. Laidas badavimo teisingai buvo nustatytas sulyg Kristaus pasninko. Apie Kristaus pasninką čia mės nieko negalime pasakyt: galėjo jis būt, galėjo nebūt. Jeigu ir buvo tai nieko nėra istabaus. Pasninkas buvo rytuose vartojamas labai senai. Taip, dar 600 metų prieš Kristų, garsus indusų re-

formatorius Buddha atlikęs ligiai tokį-pat pasninką, kaip ir Kristus. 3) Jezus — tai reiškia žydišką vardą, ir — daugiau nieko. Kristus — tai duota Jėzui priedavė, kuri reiškia: Chrestus arba „pateptinis“ arba „praklinūnas“, — senai žydų lauktas religijos ir liuosybės atnešėjas. — Kodel dabar nekrikštija nei Jėzum, nei Kristum — tai mės ne mokam atsakyt. Ar nepabandytumėt šito patį praktiškai išrišt!...

KELEIVIS IR ŪKININKAS.

(Užbaiga.)

„Jums pasakya: Vėl girdėjote, sakyta esant seniems: nepriesiek neteisiam, ir ištesėk Ponui Dievui savo prisiegą“. (Mateuš., per., 5 pf., 33. 38). Reiškia, Kristaus įsakymuose nevalia meluot nei prisiekti, o jeigu prisieki, tai atšauk prieš Dievą. Ū. Ne prisieks ir ne bus kareivių. K. O kamgi jie reikalingi tie kareiviai? Ū. Kaip tai kam gi? O kaipgi, jeigu ant mūsų caro, o kiti užpultų carai, karaliai, kaip būtų? K. Patįs carai pykstasi, lai patįs carai ir persimuša arba susitalko tarp savęs. Ū. Na! Tai kaipgi? K. Taip, kas į Dievą tiki, tas niekad neužmuš artimą, nei vogs, nei meluos. Ū. Delkogi kuningai bažnyčiose įsakymą skaitė, kad karė apsi-reiškė: kad pagalbiniai (zapasnyje) susirinktų į gminą raštinę? K. Apie tai nežinau, o žinau, kad prisakyme 6-ame, tiesiog pasakya: neužmušk. Uždrausta, reiškia žmogui žmogus užmušti. Ū. Tas reiškia namie. O ant karės, tai kaipgi be to? Apgynime reiškia. K. Kristaus evangelijoje užpuoliku nėra, visus mylėt įsakya. (Jiesko evangelijos). Ū. Na, tai paskaityk. K. (skaito). „Girdėjote, sakyta esant: artimą savo mylėt, ir neprietėliaus savo nekėst. Bet aš jums sakau: mylėkite savo neprietėlius, žėgnokite jus keikiančius, gera darykite jus nekenčiantiems, ir melskitės už tuos, kurie jus užkabineja ir persekioja. (Mateuš., per., 5 pf. 43 ir 44). (Neaprubėjuota tyła, pauza. Ū. Ir, palukanų ne? Taipgi nemokėti? K. O jau tą kaip pats žinai. Jeigu tavo vaikai ir tu alkani, tai žinomas dalykas, pirmiaus save pasotinti, negu svetimą. Ū. Taip, reiškia, visiškai kareivių nereikia? K. Kokiam šimtui jų reikia. Milijonų milijonus iš jųsi gi surenka; ar tai juokas išmaitinti ir aprėdyti tokia govėdą! Netoli milijonas dikaduonių tų, o nauodos iš jų nėra, tik tiek, kad turtolių žemė apsaugoja nuo jus, ir už mažiausį pasipriešinimą šaudu į jus. (Ūkininkas atsidūsta ir palinguoja galva). Ū. Taip, tai taip. Bet kuomet visi iš karto. O antraip išvaikys, sušaudys, kitus į kalėjimus, net į Siberiją nusiųs, o pasekmės kokios bus? K. O jeigu žmonės ir dabar, jauni vaikai, išvieno, laikytusi Dievo įsakymų į kariuomenę neiti: negaliu būti peržengėju Dievo įsakymų ir būti užmušėju. Darykite, ką norite, o šaudyklės nei į rankas neimsiu.

Ū. Na tai kasgi bus? K. Kemša į arestantines, sėdi ten ilgai, po trejus ir ketverius metus. Sako, ten gerai jiems, mat papranta mušami būti, o vėl kokia užveizda yra, jeigu geri tai geriau ir prižiūri šiuos. O kitas paleidžia namo, sako netikę, persilpni sveikatoj. O yra tokių sveikų ir eina namo, mat bijo šiandien ir jie bile kokius priimti į kariuomenę, nes anie gali suokalbįs padaryti; juk kareiviai prieš Dievo įsakymą. Jie nužiūrėję tokius atleidžia, o ne tai į arestantinę. Ū. Na? K. Atsitinka, kad ir paleidžia namo; bet atsitinka, ir numiršta ten. Bet ir kareiviai miršta, sužeidžia juos — kas be kojos, kas be rankos... Ū. Jūs gerai nukalbate. Būtų taip gerai, bet neišeis dalykai taip. K. Kodel neišeis? Ū. Delto. K. Delko — delto? Ū. Delto, kad valdžiai tiesos duotos. K. Nes tiesa pas valdžią tik iš to, kad jūs jos klausote ir bijotės. O jeigu neklausytumėt valdžios ir ji neturėtų tiesos ir jūs nebijotumėtės, būtų laisva viešpatystė. Ū. (Linguoja galva). Ir ištikrųjų tu išmintingai kalbi. Bet kaipgi be valdžios? Be valdžios niekaip negalima. K. Suprantamas dalykas negalima. Bet tik ką tu valdžią vadini: carą ar Dievą? Katro nori klausyti: caro ar Dievo? Ū. Bet kągi ir atsakyt? Didesnio už Dievą nėra. Pirmas dalykas — pagal Dievo įsakymus gyventi. K. O jeigu pagal Dievo įsakymus gyventi, tai Dievo ir klausyti reikia, o ne žmonių bei caro. Ar gi tu negyvensi pagal Dievo įsakymus, neišvysi iš svetimos žemės žmones, kurių tu nepažįsti, nei si ūrėdninkus ir neimsi nuo žmonių palukanų, nei si žėmsargius bei į šnipus ir neišdavinėsi žmonių, o labjausia tai į kariuomenę; argi eisi apsiskelbti bei prisiegsi, jog užmušinėsi žmones? Ū. Tai kaipgi kuningai apie tai? Jiems rodosi, kad ne pagal valdžios įstatus, nes jie yra valdžios tarnais ir mokina kaip jiems patinka? K. Apie tai nežinau. Jie savo keiliu eina, o tu savo eik. Ū. Tai tie velniai! K. Tas ant vėjo: kam kitus apkalbėti? Reikia kiekvienam apie save apmįslyti. Ū. Tas kas yra. (Ilgas tylėjimas. Ūkininkas palinguoja galvą ir nusijuokia). Tas reiškia, tavo tame, kad tvirtai griebtis visiems kartu, sykiu reikia, tai ir žemė mūsų bus, ir palūkanų nereikės mokėti? K. Ne, brolau, ne apie tai aš kalbu. Ne, aš kalbu, juk pagal Dievo įsakymus gyventi, tai ir žemės visiems užteks ir ji bus visų, o ne vieno nuosavybė, ir palūkanų nebus; tą aš kalbu, kad patįs esame blogi ir blogai gyvename. Jeigu gyventume pagal Dievo įsakymus, nebūtų blogo gyvenimo. O kokia būtų gi mūsų žemė — tyra, graži! Patįs girtuokliu name, išmėtinėjame, mušamės, apkalbame, pavydime, neapkenčiame kitų žmonių, įsakymų Dievo nepildome, žmones apsunkiname: tai storplivai ir praskustgalviai, parodo mums pinigų pakvatina mus, o mės gatavi ant visokios valdžios tarnystos eiti: ir į politiškųjų šnipus, ir į

ūrėdinkus ir į kareivius ir savo broli persekioti, išduoti, kankinti ir ant galo užmušti gatavi. Patį gyvename pagal velnio pabūklės, o ant žmonių kalbė metame.

U. Tas tiesa. Bet tas negalima, oi, kaip negalima! Kartais ir neiškenti.

K. O vėlė tai ta turi kentėti?

U. Tas kas ir yra. Del to ir blogai gyvename, kad apie Dievą užmirštame.

K. Tas tai ir yra blogai. Delto ir gyvenimas blogas. O čia žiūrėk, konspiratoriai arba ekspropriatoriai kalba: duokit šia šituos, duokite šia ponus ir turtuolius, atimsime viską nuo jų, o juos išmušime — ir gyvenimas pasigeris, bus geriau gyventi. Mušė ir muša, užpuldinėja visokie vagis, o niekas nemato gero ir nesulaukia jokios naudos nuo šaldrukų. Taipgi valdžia: imk laiko sako tik: iškarsime mes juos, išsišimsime į šiaurę kitus, tūkstančius žmonių kankina už kelis — o tuomsys pasitaisys gyvenimas, bus gerai. Bet žiūrint, gyvenimas vis eina blogyn ir blogyn.

U. Tas taip yra. Argi galima su teisėm, reikia Dievo įsakymų.

K. Bet tas tai ir yra. Vienas iš dviejų: ar Dievui tarnauti, ar velniui. Nori velniui — girtuokliauk, išmėtink, muškis, neapkęsk, paleistuvauk, vogk ir ne pagal Dievo įsakymus gyven, bet pagal žmonių, blogų žmonių, ir gyvenimas bus blogas; o jeigu nori tarnauti Dievui — Jo vieno klausyti, ne tai ką pavogti bei užmušti, bet niekam nedaryk blogo, nelisk ne į savo vietą, nepavydek, nebus blogo gyvenimo.

U. (Atsidūsta). Gerai tu, seni, kalbi; labai gerai, mes mažai klausome. Ak, kad daugiau taip mums perstatytų dalykus, kas kitas būtų. O ateis iš miesto kokis, taipgi savo blevyzgoja, kaip pasaulį surėdyti, rėkia garsiai, bet nėr ka klausyti. Lik sveikas, seneli.

Pasakos tavo geros.

Kurgi gulsi tu? Pas pečių, turbūt? Moteris paklos.

Vertė J. J. Nienius.

ZMOGUS, KURIS APVERTĖ CHINIJA.

Maža dabar yra tokių žmonių, apie kuriuos tiek plačiai būtų rašoma, kaip chinietis Dr. Sun Yat Sen, kuris neseniai buvo iš Kinijos pabėgęs, nes už jo galvą chinų valdžia buvo paskyrusi negirdėtą sumą pinigų. Keletas savaičių atgal jis keliavo po Ameriką, rinkdamas pas chinus išėjus revoliucijai pinigų; išėjęs slapčia atsidūrė Londone, kur vieną vakarą valgykloje sėdėjo tarpe šešių chiniečių, iš kurių tik du nežinojo, kas jis yra. Ir po tam grįžo Kinijon, kur šiandien pasiliko išrinktu ant naujos chinų respublikos prezidento. Šiandien jis skaitomas iš drąsiausių žmonių, už ką ir apturėjo pridėrantį, chinų liaudies palaimintą vainiką. Paprastai chiniečiai yra žinomi, kaip lėto ir nerangaus, nesuomanaus pobūdžio. Bet visai kitokių yra Dr. Sun. Išsigimsta mat tam tikri liaudies galiūnai. Apie Dr. Sun yra rašoma, kad jis revoliucijos darbą padėjo ant keturių pamatų: patriotizmo, atsidavimo ideai, drąsos ir gabumo. Tai humanizmo (žmoniškumo) kareivis. Indomu tas, kad jis yra jau pri-

ėmęs krikščionių tikėjimą, ir savo įstajai gražiose prakalbose niekuomet neužsipuola nei ant Konfutsės nei ant Buddhos tikėjimų. Pertai jis savo viengėnius traukte pritraukia į ideos darbą. Chinas duoda pasimokinią taktikos visos Europos ir Amerikos agitatoriams! Ūkininko sūnus atsisdėjo ant respublikos sosto.

Sakoma, kad Dr. Sun, kalbėdamas niekad nesikarščiuoja ir nesineruoja. Aišku ir kodėl: jis mat nesigraibo pašalinių dalykų, neišsklaido savo nuomonių, kalba tik apie vieną ideą. Sunku būtų išjūdinti flegmatikus chiniečius su griausmingomis, bet neintinkančiomis oracijomis. Jis sako kalba išlėto, gražiai; papasakoja chiniečių liaudies vargus, kuriuos jie kentė po svetima mandžū dynastijos valdžia. Ir klauso jo viengėniai kartais po keturias valandas ištaisai, ir taip susigraudina, kad daugelis atiduoda revoliucijos reikalams pilingus, nepasilikdami rytojui ant maisto.

Ant jo galvos buvo paskirta \$25,000. Didelė tai pagunda! Vienok neatsirado, kas ant kraujapiningių būtų pasigomėjęs ir jį valdžiai išdavęs. Milijonai necivilizuotų chiniečių vieno milžino tapo užhypnotizuoti ir su jo pagalba savo didžiausių viešpatystę pavertė iš tyrantijos į respubliką. Kokis dar bus jos likimas, mes nežinome. Bet D-rui Sun visticiek priguli toksai garbės vainikas, kokio neturėjo nei Napoleonas.

VAIKŲ ŽINYSTĖ APIE TOLSTOJŲ.

Rusų auklėtinių laikraštis „Svobodnoje Vospitanije“ (1911, N6) aprašo, kaip vienas rusų liaudies veikėjas sugalvojo išsintinėti užklausimus vaikams apie Tolstojų: ką jie žino apie šį didelį rusų žmogų ir ką gali paaiškinti iš savo žinojimo. Pirmus klausimus išstatė jį liaudies mokykloje, kuriuos aš čia žemiau ir paduoju, nieko nepridedamas:

- 1) Girdėjote apie Tolstojų?
- 2) Kas jis toksai?
- 3) Kuo užsiimdavo?
- 4) Dar gyvas dabar, ar mirė?
- 5) Jeigu mirė, tai ką jūs žinote apie jo mirtį?
- 6) Gaila jo jums, ar ne?
- 7) Ką nuo suaugusių girdėjote apie jį?
- 8) Kokias jo kningas skaitėte?
- 9) Kas geriau jums jose patiko ir kas ne?
- 10) Melsitės Dievui už jį, ar ne?

Ant šitų užklausimų su mielu noru vaikučiai atsakinėjo, ir paaiškino, kaip vedė jų jaunas protas. Atsakymai skamba taip:

- 1) Atsako 220, kad girdėjo ir 3 — kad negirdėjo.
- 2) Atsako 151, kad Tolstojus yra garsus rusų rašytojas, 44 — kad jis yra grafas, 10 — kad jis protingas ir geras žmogus, 8 — kad valstietis, 4 — jis yra Tulos gubernijos dvarininkas, 2 — kad oficerius ir Sebastopolio apgynejas, 4 — nežino kas jis yra pervienas.
- 3) Atsako 147, kad rašė kningas ir vaikams pasakas, 50 — kad dirbo žemę, 10 — kad pagelbėjo vargšams, 6 — kad mokė vaikus skaitymo ir rašymo, 3 — kad mokė valstiečius, 2 — kad užsiimdavo siuvimu batų, 1 — kad gaudė žuvis, 1 — kad užsiimdavo pašymu, ir 3 visai nežino, kuo jis užsiiminėjo.
- 4) Atsako 215, kad mirė, 1 —

kad tebegyvena ir 7 — nežino gyvas ar miręs!

5) Atsako 109, kad Tolstojus palaidotas miške, kur jaunas dar būdamas, žaisdavo; 73 — kad perslėjo kelionėje ir porą savaičių pasirgęs persiskyrė su šiuo pasauliu, baigęs 82 metus ir tvirtai laikydamsis savo ideų, 22 — kad buvo lydimas nesuskaitomos daugybės žmonių iki atilsio vietos, giedant „nemirtiną garbę“, 2 — kad Sv. Synodas užgynė atlaikyti pamaldas už Tolstojų, 2 — kad tą namą, kur mirė Tolstojus, dabar visi gerbja, 2 — kad prie jo kapo dieną ir naktį stovi sargas, 2 — kad ant jo kapo mato visokius apsiereikimus, 2 — kad palaidojo ne jį, bet kokį ten kitą senelį, 1 — kad Anglija pastatė jam paminklą ir 8 — nieko nežino apie jo mirtį!

6) Atsako 208, kad gaila, 7 — kad negaila ir 8 — nežino ar gaila ar ne.

Paaškinimai skamba taip: 73 — kad buvo labai geras rašytojas, 46 — kad buvo labai geras žmogus, 46 — kad jį išskyrė iš tikinčiųjų bažnyčios ir palaidojo miške, 14 — kad šelpė valstiečius ir pats basas vaikštinėjo, 13 — kad nemažai naudos atnešė Rusijai, 2 — kad jį skaito nusidėjėliu, nes jis liepęs nesimelsti Dievui už jį, 2 — kad jis apjuokdavo Rusiją, 1 — kad jį ir taip visi atjaučia ir gerbja, ir 1 — kad prastai rašė apsakymėlius!

7) Atsako 67, kad mirė Tolstojus, 65 — žino, kaip jį laidojo, 31 — kad jis buvo teisingas ir mylėjo mažyčius, 17 — kaip įstatymai rūgoja ant jo, 8 — kaip garbino jį mokytojai, 7 — kad Tolstojus netikėjo į Dievą ir neliepė laidoti save su pamaldomis, 5 — kad jis parašė savo evangeliją ir nepripažino pasininkų, 4 — kad jis rūgoja ant kuningų už negyvenimą pagal Dievo įsakymus, o tie jo užtai neapkęsdavo, 2 — kad atsiskakė nuo dovanos už raštus milijono rublių, ir savo turtus išdalino vargšams, 2 — kad jis užsiimdavęs politika ir jį užtai neapkentė valdžia, 1 — kad prie laidojimo Tolstojaus vaikė žmones laistydami su vandeniu, ir 14 — kad nieko negirdėjo.

8) Atsako 51, kad skaitė „Kaukazo belaisvis“, 28 — „Vstrieča oca“, 24 — „Učenje luče bogatstva“, 20 — „Kur meilė, ten ir Dievas“, 18 — „Volk i sobaka“, 16 — „Razluka“, 14 — „Dietstvo“, 13 — „Vizir Abdul“, ir toliau seka po mažesnių skaičių perskaitytų kningų, kurių del mažumo vietos neminėsiu (N. B. kurių nėra versta lietuviškai, tuos paminėjau rusiškai), nes tur būt mažiau vaikams ir patiko, kad mažiau vartota. Paskui 12 vaikų apsirikidami pasakė už Tolstojaus perskaitytas kningas kaip „Mimi“ (Turgenevo) ir kitų, 19 vaikų pamiršo ką skaitė ir 9 nieko neskaitė Tolstojaus.

9) Atsako 71, kad labai meiliai parašyta Tolstojaus apsakymėliai, 47 — kad labai užimančiai parašyta, 35 — kaip Tolstojus moka mylėti artimą ir visus sutvėrimus, 24 — kad labai gražiai ir gvai rašė Tolstojus, 12 — kad Tolstojus pataria visiems mokyties savo apsakymėliuose, 2 — kad autorius mokina netikėti į paveikslus.

10) Atsako 203, kad melsiasi Dievui už Tolstojų, 12 — nežino ar melstis ar ne, 5 — mano, kad nevalia, ir 3 — visai už jį nesimels.

Taip tai skamba atsakinėjimai vaikų į tuos užklausimus. Ir nevienas perskaitęs gal pasigėrės iš tų mažutėlių žinojimo apie rusų

šalies prakilnius žmones; tie trumpi išsireiškimai beveik sutveria visą Tolstojaus gyvenimą ir nupiešia, kokis jis buvo, kuo užsiiminėdavo; jo mintis dorą ir toliau — kas tik jo gyvenime svarbesnio atsitiko, tai čia vis galime atrasti.

Mano gi mintis šiame vertimelyje — supažindinti mūsų liaudį su vaikų žinyste, kas ir mums neprošalį būtų pamėginti su vaikais ir net augusiais užvesti tokius pasikalbėjimus, kaip apie Tolstojų, taip ir apie kitus didelius svetimų tautų ir mūsų tautos didžiadvius. A. Bartoševičius. Paryžius, 1911. X.

VIRO NELAIMINGAS LIKIMAS.

Ar tu kada persistatei sau, kad vyro gyvenimas pilnas yra sielvartų ir pagundų? Jis į šitą pasaulį atėjęs prieš savo norą, turi vėl eiti prieš savo norą, ir jo kelionė per daug akmenuota. Kada jis mažukas, didelės merginos jį bučiuoja, kada jisai didelis — bučiuoja jį mažos. Jeigu jisai neturtingas, sakoma jog tai mekas iš jo šeiminkas; jeigu jis turtingas, tai — apgavikas. Jeigu jisai pasekmingas, kiekvienas rodo jam prielankumą. Jeigu jis išmintingas-gūdrus, tai užgriebėjas kito turtų. Jeigu jis vėplys ir beprotis, tai negalima jam nei vietos surast — žodžiu, jis nereikalingas. Jeigu jis nieko neduoda labdarybės įstaigoms, tai jis yra siauraprotis; jeigu duoda — tai sako, kad tik pasirodymui. Jeigu jis smarkus tikėjimo rėmėjas, tai jis veidmainys, o jeigu neindomauja apie tikėjimą, tai jis užkiėtėjęs griešninkas. Jeigu jis parodo prie ko prisirišimą, tai jis yra minkštadūsis; jeigu jis apie nieką nepaiso, tai jis šaltakraujis. Jeigu jis mirė jaunas, reiškia jis turėjo gražią ateitį prieš save; jeigu jis sulaukė senatvės, tai jis apsilenkė su savo pašaukimu.

Jeigu tu čėdiji piningus, tai esi mulkis; jeigu tu juos praleidi, tai valkata. Jeigu tu ką ingiji, tai vagiliuks, jeigu negali ingyti, tai tu gramėzdas.

Ir delko gi taip dedas? (Iš „Man's unfortunate lot“.)

A. Kamblaitis.

KUR LINK CIVILIZUOTO PASAULIO AKIS ATKREIPTOS?

Didžiausia ir skaudi plėga šio metašimčio, kuri verčia žmonių būti žvėrimis, — tai karė, ta kraujo praliejimo pastogė, kuri mokina žmogų būti pasalum, laukiančiu nelaimingos aukos, o progai atsitikus, ją sudrąskyti. Per tūkstančius metų žmogus, begyvendamas ant šios planetos — žemės, bekovodamas del geresnių sąlygų su kitais gyvūnais, visuomet pavergdavo silpnesnį už save, atimdamas jam gyvastį. Šiandieninė kova tarpe tautų yra pasibaisėtina. Tūkstančius milijonų dolerių praleidžia ant niekų tautos, kurios save vadina civilizuoatomis. Tie tūkstančiai milijonų dolerių esą panaudojama apsigynimui savo artimo, kuris gal tykoja nutverti jį už gerklės. Karė, — tas negeistinas lopšys, kuriame auklėjama žudomoji dvasia, kuri užmuša jaunimo grožį. Jeigu tu skaitytojai nesigimniuoji su karės nauda ir nenori būti gatavas kariauti, tai peržiūrėk skaitlines.

Suv. Valstijų laivynas per pėreitus metus lėšavo 123,000,000 dolerių, tai yra, daugiau, negu dešimts metų atgal. Per paskutinę dešimtį metų Amerikai laivynas lėšuoja 1,000,000,000 dol. (bilijonas). S. V. armija per pėreitus metus lėšavo 155,000,000 dol. Per paskutinę dešimtį metų S. V. armija lėšavo 1,300,000,000 dol. Per paskutinę dešimtį metų S. V. laivynas ir armija lėšavo tiktai... 2,000,000,000 dol. (du bilijonu)!

Amerika kas-metas praleidžia daugiau ir daugiau dolerių statymui karės laivams, tvirtovėms, povandeninėms minoms, kanuolėms, o už dešimties metų bus tvirčiausia viešpatystė ant žemės kamuolio. Viso pasaulio viešpatystės praleidžia kasmetas tuos milijonus, rengdamosi sunaikinti tą, kas buvo padaryta per metumetus. Pažiūrėjus į tą viską, matosi, kad visa inteligentija suka galvas, kad tik ką išrasti naujo žudymo to visko. Visi nori būt prisirengę eiti po pastogę kraujo praliejimo — žudyti vieni kitus. Bet, ar gi mes, mažyčiai žmonės, negalim šaukti mūsų vadovams kad: gana kariauti! Mės nenorim grįžti į juodo barbarizmo praeitį! Kuningai bažnyčiose, mokytojai mokyklose, laikraščių leidėjai per

laikraščius, kalbėtojai prakalbose, lai šaukia: šalin su karėmis! A. V. Vasnelis.

JUOKELIAI.

Žemaitis: Tik tu padumuk, žmuogau, kaip daba ištvirkuo žmuonis!

Dzukas: O kas, dzie, prisinoposeino?

Ž: Užvuokar iš munuo stubuos išeidamas Valinčių Jouzas, pavuogė umbrilių, kun aš buvau nu ano pasižičines! Mačys.

Į krautuvę ineina švatras. — Prabočkit, aš čia pirkau vestuvių dovanas savo jaunajai. Ar galima daiktai permainyt? — O, yes! — Tai meldžiu vieton vazono su rože duokite gerą skauradą blynams kept. Kvita.

Rojuje (ant rytojaus, kaip Dievas išlaužęs Adomo šonkaulį, sutvėrė Jievą).

Jieva: Klausyk, Adomai, tau da negana, kad gavai į žandą. Aš kad būčiau Dievu, būčiau išsykio tau visus šonkaulius išlaužusi. Kvita.

Žlibis: Aš dažnai randu Lietuvos laikraščiuose sakoma: „amerikietiški“ laikraščiai, „amerikietiškos kningos, „amerikietiškas“ etc. Ką reiškia tos kabės „—“ apie žodį „amerikietiškas“? **Klibis:** Tai reiškia... hm... reiškia mus broliai nori amerikiečius pajuokti; bet kad tas gerai jiems nesiseka, tai padeda kabės ir gana. Beto, kai rasi pasakytą: „amerikietiški“ laikraščiai, tai šitai suprask: skaityk tik mūsų laikraščius. Mačys.

Faites des enfants.

Kada Francijoje tūli apšviestūnai da daugiau apšvietė, negu reikia, tada suprato, kad turint daug vaikų negalima juos išmaitinti, todėl perstojo juos gimdyti. Potam kapitalistams pasirodė gana keista, nes prie vienos tuščios vietos nebestovi tūkstančiai, ir prisėjo mokėti daugiau už darbą, — o francūzai vėl dirba, kad „kiausinis nekrinta nuo galvos“ — todėl pradėjo šaukti visa gerkle: „faites des enfants!“ (dirbkit vaikus). Tik bėda, kad pamiršo dar pridėti: ir valgykite! Amūras.

Stiprus, Sveiki Plaucziai

daug geriau atsilaiko prieš nusišaldymą negu silpni plaucziai. Kosulys, tankus spiaudymas, sunkumas ant krutinės ir sunkus kvėpavimas yra tatau plaucių silpnumo apsiereikimai. Reikia stengties juos sustiprinti, vartojant

SEVEROS BALSAMAS PLAUCZIAM

(SEVERA'S BALSAM FOR LUNGS)

Dvejopo dydžio: 25c ir 50c.

Gyvasties apdraudimas atsakytas

daugeliui sveikais atrodančių žmonių, bet kuriuos gydytojas apžiūrėjęs rado jų inkstus ar kepenis nevysai sveikus esant. Tą tečiau galima išgydyti, je laiku vartojus

SEVEROS

Gyduoles nuo inkstu ir kepenu.

(SEVERA'S KIDNEY AND LIVER REMEDY)

Pageltusios akis ir veidas, papurgtė paakiai, tankus galvos skaudėjimai, galvoj užimas, šalti sgnariai, nugaros skaudėjimai, sutinusios kojos ir drumzlinas šlapumas aiškiai rodo, kaip reikalingos šios gyduoles vartoti, kad išsigydžius.

Kaina 50c ir \$1.00.

„Neturiu Apetito“,

yra tai tankus pasiskundimas žmonių, sergančių nevarškumu. Nuo šitos ligos galima išsigydyti, apėtitas pataisyti ir daug kitokių nesmagumų prašalinti vartojant

SEVEROS

Skilvinis Bitteris

(SEVERA'S STOMACH BITTERS)

Kaina \$1.00.

Severos Gyduoles parsiduoda visur aptiekose. Neimkite kitokių. Jei negalite gauti jų pas save ant vietos; rašykite tiesiai žemiau paduotu adresu:

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

MINKLĖS.

Už baltų beržų kalutė (liežuvis). Pilna laktutė, baltų viščiukų pritūpė (dantys). Bėga grizūns, klausia kirpėjus: kur grizūnai bėgi, o kas tau galvoj? (vanduo ir pabalys). Pampa liepa link! cecilvikai brūkš! (saulė leidžiasi, piemens namo gena). Trijų palų tvartas, viduris baltas (griokio grūdas). Siukslina-pabalina, kada reikia tada ima (pirštinė). Vis keliai, vis keliai, o tik du galai (siūlas). Avytė bebėgdama priėda (verpstė). Jaučias pravare, jo vargai ore (balkis). Laukas arklys per vartus žiūri (mėnulis).

F. Mikėlionis.

NAUJI RAŠTAI.

Laisvoji Mintis, N22. Turinys: „Revolucija Chinuose“ (taša). Parygožėnas „Argi lietuviai bus amžinai vergais?“ J. Smelstoriū „Laisvamanybė plėtojasi“. Makabėjus „Skaitlinės ir tūlos K. Markso teorijos“. Dras Leo Jaocobi „Lyties dora seniaus, dabar ir toliau“ (taša). Karolis Vairas „Paskendusi žvaigždė“. K. Šliupas „Robertas Owen“. Eilės, fragmentai, taša „Notre Dame de Paris“. Jaunimas, už gruodį. Vidūnas „Žmogaus prakilnybės aušra“. Vds. „Jaunimas“ — piešinys ir jo simbolius išaiškinimas. Vds. „Peikimai ir gyrimai“.

Kila (hernia). Dr. A. Sketeris. „Sveikata“ N11. „Liet. Ū.“ priedas. Pal. 8. Turinys: Kas tai yra kila? Tai nustumimas maišikan žarnų. Randasi nuo sunkių darbų ar šiaip nesveikų vidurių. Tarp 20—30 sveikų, randasi vienas kilotas; vyrų keturius sykius daugiau kilotų, negu moterų. Kilos būna atsodinamos ir neatsodinamos. Gydosia daugiausiai atsodinimu ir įsėjimu tam tikrais kilodiržais. Žodis „kila“ čia neteisingai rašomas. Suvalkiečiai vadina „kila“, o kauniečiai — „kyla“. Teisingiau būtų „kyla“, o ne „kila“. Matomai autorius darė kompromisą, kad nesumažytų su žodžiu „kila“, kurį tūli rašo „kyla“ — kelti. Bet čia išeina neuseklusmas: būdvardis „kilotas“ (kylus) susimaišo su „kilotas“ — kilnotas, pakilnotas.

Teisybė N7. Dvimėnesinė Lietuvių Darbininkų Brošūrėlė, leidžia K. Rutkus, E. St. Louis, Mo. Pal. 15 — taša apyskaitės (kurios užvardės čia nepadėta). Draugija, N59. Turinys: M. Jokay — Šešta pasaulio dalis — iš apysakos „Juodieji deimantai“ vertė P. Kragas. — Vytauto ir lietuvių veikmė didžioje karėje ir kovoje ties Grunvaldu, J. Gabrys (taša). — Problema apie Kristų (taša). — Militarizmas ir pacifizmas Vakarų Europos mokyklose, K. — Kritika vysk. Valančiaus „Žemaitiu Wiskupisties“ Kun. B. Smigelskio, vertė K. Š. — Lenkiškoji katalikystė Lietuvoje, kan. Apysenis. — Bibliografija ir kritika: Šviturys, Biržų kalendorius, Didysis Marijos Kalendorius, V. Jezaus ir P. Marijos širdžių Kalendorius, Kauno Kalendorius, „L. U.“ Vilniaus Kalendorius, Maža dovanėlė kalėdant, Apie lietuvių asmens vardus.

Priede „Ateitis“ N10, be beletristikos ir šiaip smulkesnių da-

lykelių, reikia paminėti: Lietuvių kilmė ir jų kultūra senovėje, Lietuvos Mylėtojas. — Indiferentizmas (taša). — Nejaugi: sistas apie monizmą (taša). — Del p. Vyduno minčių „Jaunimo“, B. Česnys. Vadovas, N40. Turinys: P. P. P. — Apie socialį klausimą, Galicijos metropolitą Šeptickio. — Lietuvos atgaivinimo paveikslai: Basanavičius, D-ras J. Totoraitis (taša) — Apie kunigų gyvenimą, (taša). — Seinų dejecezijs bažnyčių monografija, Kun. P. A. etc.

KRASOS DĖZUTĖ.

A. Dvariškiui: — Eilutės labai paprastos, taip sau tik lengvi žodeliai. Neindėsim. Bet va kas būtų gerai: parašinėkite iš San Francisko žinučių. Juk ten regis yra saujelė lietuvių?

R. Baltrūniui: — Šešias dalis rankraščio knigos „Apie moterį“ gavome. Bet dar neėmėm peržiūrėti, iki prisiųsite paskutinę dalį su paveiksiais ir šaltiniais. Dabar peržiūrėti be jų nepatogu. Dejot milžinišką triušą, tai jau užbaigkite.

J. P. Barzdylai: — Stingant laiko nerašome laiškelio, bet čia atsakome. 1) „Prie atitaisymo“ del tam tikrų priežasčių nespaušdinsime, vienok imame tatau atidžiai. 2) Rašinėlius sunaudosime, progai pasitaikius. Klausiate: ar rašinėt? Žinoma. Būsime dėkingi.

F. E.: — Dokumentus apie pri-gavikus gavome. Perduosime, kur reikia.

LAISVĖ.

Jei žmogus turi laisvę protauti, jis turi turėti, bent iki tūlo laipsnio, taipjau laisvę veikti. Jei jis neveikia taip, kaip jam jo protas pataria, jis negal skaitytis laisvu žmogui, bet vergu. Jei žmogaus protas sako jam pamesti kokį nors blogą papratimą, o jis vis dėlto nepameta, tai greitu laiku jis bus jau prapuolęs žmogus. Jei tik neatkreipsite domos į pilvo ligų simptomus, greitai turėsite savo nerūpestingumo gailėtis, kuomet vartodami Triner's American Elixir of Bitter Wine būtumėt galėję tuoju li-gą išvartyti ir pasidžiangti protingai apsiėję. Tatau kaip veik jaučiate apetito stoką, silpnumą, nervišumą, galvos atskirtojančius skaudėjimus, vidurių sukietėjimą, jų gėlimą, dieglius, širdies supykimus, vartokite tą vyna. Jis taipjau labai gegras moterims nuo įvairių ligų. Visose aptikiose. Jos. Triner, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

AKUŠERIJOS MOKYKLA.

Lietuvės, mokačios lietuviškai rašyti ir skaityti ir norinčios tapti Akušerėmis, išlavinu ir priren-giu prie egzamenų (State Board of Health). Tinkamiausias amžius akušerystės mokytis tarp 21 ir 35 metų. Kreipkitės į

DR. A. L. GRAIČIUNĄ, 3310 South Halsted St., Chicago Ill.

IŠ GAMTOS Į NAMUS.

Puikus paveikslas, parodąs rin-kimą ir siuntimą žolių vienoj svie-to dalyj, ir vynuogių — kitoj, jų sutaisymą į gyduoles ir išsiunti-nėjimą į namus žmonėms įvai-riose šalyse, bus pasiūstas kiek-

vienam, kas atsiųs 10 centų mar-kėmis. Jos. Triner, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill., fabrikantas žinomo Triner's American Elixir of Bitter Wine ir Triner's Angelica Bitter Tonic. Prie to paveiklo yra dar priseg-tas kalendorius 1912 metams.

Telephonas: Greenpoint 8. Daktaras A. Sziupnute-Jankaukiene. gydo visokias ligas moterų, vaikų, vyrų ir lanko prie palagų. VALANDOS: Nuo 12—2 po piet, nuo 7—8 vakare. 265 Berry St., prie Grand St., BROOKLYN, N. Y.

CHICAGO, ILL.

S. L. A. 129 kp. ir T. M. D. 57 kp. pasižadėjo ištį žiemą labiau darbuoti. Kaipigi atein. 14 d. sausio nedėdienį, 1 val. po pietų, D. Semaičio svetainėje (1750 So. Union St.) atsiūbus pirmiaus S. L. A., o paskui T. M. D. kuopos susirinkimas. Reiktų tik, kad nei vienas ių kuopų narys nepraleistų šių susirin-kimų, nes visukuo bus svarbus. Prie to bus renkama T. M. D. kp. nauja val-dyba ir kiti svarbus reikalai apkalbė-ti. Po susirinkimų, apie 3 val. po pie-tų yra surengta trumpa prakalba, pas-kui deklamacijos keletą eilučių. Ant galo, tai svarbiausias — ignėai (deba-tai), klausime: Ar naudingos yra žmonėms partijos? Reiktų, kad aplin-kiniai žmonės ir pašaliniai susirink-tų, nes jianga regis už dyką. Ant toliaus šios dvi kuopos rengia keletą paskaitų, po šita apylinkę. Tai-gi rasi ir pasiseks čionykščius lietu-vius iš karčemų išviloti prie apvie-tos. Komitetas.

TEATRAS, DAINOS IR BALIUS! Parengia Laisvės choras, Harrison, N. J. 12 d. sausio (Jan.), 1912 m. Pėtny-čios vakare. po nr. 756 Harrison ave. Bus perstatyta 3-jų veiksmų komedija „Netikėtai“; potam bus dainos, deklamacijos ir lekiuojanti krasa. Dainos garsus choras iš East New York ir vietinis Laisvės choras, po vadovystę p. L. Eremino. Po dainų bus šokiai ir taip draugiški pasikalbėjimai. Taigi malonus viengėnėai nepamirškite at-silankyti ant šito puikaus vakarėlio, nes bus vienas iš dailiausių, kurie čia tik buvo. Užkviečia Rengėjai.

PADEKAVONĖ.

Į širdingai ačiū kunigui J. Gervie-kui už dyką palaidojimą a. a. mano tėvo; taipgi dėkavoju vargoninikui p. V. Stasevičiui už dyką patarnavimą. Turiu ačiū ir ponui J. Garnupui, panelei Kotrinai Karveliutei, ppilės Tam-saitės, dr. Jai Simano Daukanto ir visiems, kurie jame dalyvavo ir prisid-ėjo prie palaidojimo. Ačiū ir p. Gra-mui ir jo dukterims už medžiagišką su-šėpimą manęs. Sūnus Mikolas Cibulskis.

Kur būna mano giminės Jonas ir Juozas Mickai, paeina iš Vilniaus gu-bernijos, Trakų pav., Stapliškių par., kaimo Pikelionių. Juozas jau ženotas, o apie Joną nežinau. Prašau atsišauk-ti ant sekančio adreso:

Pranas Raganskas, Box 675, Minersville, Pa.

Pajieškau savo draugo Vinco Milina-vičio, angliškai rašosi Miller. Jokubas Vainilavičia, 109 Grand st., Brooklyn, N. Y.

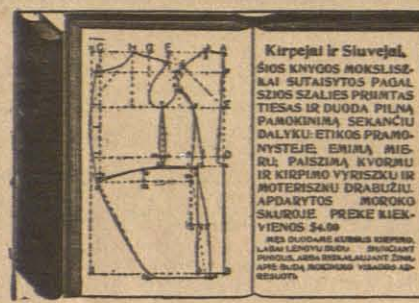
Pajieškau savo brolio Pranciškaus Draugelio ir savo draugo Jono Didva-lo. Pirmasis jau 25 metai kaip Ame-rikoje, pastarasis 8 metai. Abudu Su-valkų gub., Kalvarijos pav., taipgi to paties gmino, Tabary sodžiaus. Jie patis ar kas kitas melžiu man praneš-ti, nes turiu svarbų reikalą. Ad. J. Draugelis, R 4, Thorp, Wis.

Vienybės Liet. išleistu knygu Katologas.

Adomas Mickevičia 15 Ar socialistas gali būti kataliku? 10 Augis darbininkų judėjimo Lietu-voje 15 Apuoko sapnai 15 Anatemos knygelė 10 Apie kūno išlavinimą 15 Albumas lietuviškas, parodos Pa-žiuje 1900 m. 40 Apieka Dieve (Aprašymas iš pa-davimo XVIII amžiaus 50 Baltus Turazeris. (Drama trijuo-se veiksmuose 20 Dangus ir žvaigždės. Populiariška lekcija iš astronomijos 10 Davatkų gadzinkos 10 Danguis augštumas ir žmogaus se-numas. Anykštėjų šilėlis 20 Darbininkų kalendorius 1904 m. 15 Eglė žaltij karalienė. (Drama 5-se apsiereikimuose) 15

Emigracija. Apsaka iš emigrantų gyvenimo 20 Gyvenimas Genavaitės 50 Gudri našlė. (Juokazaislė dviejuo-se veiksmuose) 15 Ggutė. (Eilės) 10 Girtuoklių Admos 10 Graudus Verksmai 10 Herbertas Spenceris. Trumpa per-žvalga ju filozophijos 15 Istorija Septynių Mokytojų 50 Idėja ant mėšlyno. Apsaka mūsų dienų 10 Istorija apie gražią Katriuką 10 Istorija katalikų bažnyčios ... \$1.00 Iš po budeliu kalavijo ir Kajimas (Dvi apysakos) 30 Išgriovimas Kauno pilies. (Drama 4-se apsiereikimuose) 20 Iš bažnyčios istorijos 10 Iš kur atsiranda nusidėjėliai? 10 Įtekmė sociališkių sanlygų ant vi-sų kultūros šakų 15 Intekmė dantų ant žmogaus gyve-nimo 10 Juozas Arch. Sodiėtis—deputatas Anglijoje 10 Jonas Kriktytojas (Penkiaveiks-mė tragedija su prologu) 30 Juozapas Koniusėvskis arba kan-kinimas Unijotų 25 Kabalas 10 Kėkštų Simas. (Apsaka iš ūki-ninkų gyvenimo 10 Kainas. (Misterija. Trijuose ak-tuose) 25 Kaip Sicilijos kaimiečiai kovojo už savo tiesas 10 Kur mūsų išganymas? 25 Kunigija ir žvietiška valdžia 15 Keletas minčių apie mirties bausmę 15 Kaip valstiečiai kovojo už žemę ir laisvę 15 Kaip apsivesti ir laimingai gyven-ti 15 Kaip darbo žmonėms išsiluosuoti 10 Keletas žodžių apie lietuvius ir naudingi pamokinimai 15 Knygelė del lietuviškių karėvių KISENINE KNYGA.

del kirkpėjaus arba siuvėjaus paįsymbi kvormų ir kirkpimui vyriškių drabužių. 50 puslapių. Gražiai apdaryta. Pre-kė \$4.00 Tokia pat knyga del moteriškių dra-bužių. Prekė \$4.00 Amerikoje 10 Laima ir planetos 25 Lietuvos Istorija Knyga I ... \$1.50 Apdaryta 2.00 Lietuvos Istorija. Knyga II ... \$1.50 Apdaryta 2.00 Abi drūtai apdarytos į vieną tomą 4.00 Lietuvių tauta. Tomas I ... \$1.50 Apdaryta 2.00 Lietuvių tauta. Tomas II ... \$1.75 Apdaryta 2.25 Abu tomai apdaryti į vieną .. \$4.25 Lietuviškos dainos iš visur surink-tos 2.00 Lengvas didas, pačiam per save pramokti rašyti 10 Mythai, pasakos ir legendos žė-maidių 50 Mūsų Dieles. (Per ką Lietuva ken-čia) 10 Mokslinčius Tvardauskas 50 Miškas vis smarkiau degė 15 Maskolinai 1612 metuose arba Jur-gis Mikalovskis 50 Našlaitė. (Apsaka eilėmis) 10 Pasikalbėjimas apie dangų ir žemę 25 Parsidavimas ir pelnas 15 Paveikslai (Dvi apysakos) 15 Palemonas ir Giržduta. (Apsa-ka eilėmis) 20 Puota — Nuskintas žiedas. (Dvi apysakos) 10 Pagieža — Jurgis Durnelis. (Dvi apysakos) 25 Pirmoje Gegužės Sapnas 15 Ponas Bartkus. (Eilės) 10 Pažvelgus atgas. (Romans) \$1.00 Palocius ežero dūgnuose. (Trijų veiksmų drama) 15 Pamokinanti aprašymai iš gyveni-mo žmonių 20 Sausio devinta 15 Svedų liaudies švietimas 25 Senkasas Jurgis 15 Šviesa Dievo dienos tamsybėje 35 Tamsybės Gnolis 10 Užsistanavik ant to gerai 15 Vargdieniai. (Apsaka iš baudžia-vos laikų) 50 Vilijus Tell. (Drama 5-se aktuose 30 Valkata 10 Vilky Lizdas. (Apsaka iš Kry-žiuočių laikų) 25 Vytauto prisieka. Paveikslas, di-dumas 27x21 1/2 30 Vienybės Lietuvninkų 25 metų su-kaktuvių Jubilėjinė knygelė (su 57 paveiksiais) 50 Žemių dulkės. (Labai akvya apy-saka) 50 Ženybos Paikių Miko 10 Žmogus. (J. Akuratero apysaka 15 J. J. PAUKŠTIS & CO., 120 Grand str., BROOKLYN, N. Y.

Joseph Topilis & Co. 195 Norman ave., Brooklyn, N. Y.

Antanas Stašauckas. Labai puikioje vietoje salionas, užlaikau skaniausius gėrimus ir kvepiančius ciga-rus. Lietuviai, nepamirškite atsilankyti pas savo vientautį. No. 2 Cor. Nesbitt ir B. EAST PLYMOUTH, PA.

KINEMOTOGRAFU KRAUTUVE. Pirmutinė Lietuviška Krautuvė Judančių Paveikslų Amerikoje. Užlaikome visokių gatunkių APERATUS. Parduodam ir randavojam labai pigiai su visokiais Elektrikiniais ir Gaziniais Intaisais naujausios mados. Įstak užlaikome svirė 1.000 ratų filmos. Import, tų iš visų šalių svieto, specialiaškai turime padarę daug Lie-tuviškių Illustracijų dži Dainų, Deklamacijų, Refertų ir Pralokčių, dirbam ant orderių labai pigiai. Kuris užsimat arba nori užsi-lmti šiūomi bizniu, reikalaujanti pagelbos šaukitės prie: American Film Exchange A. T. Raciūnas Mgr. 630 Halsey Str., Brooklyn, N. Y. Phone 3336 W. Bedford.

Daktaras Jonas Misevičia VIENATINIS TIKRAS VYRIŠKAS DAKTARAS LIETUVIS BROOKLYNE. Gydo Visokias Ligas; taipgi dar pabaigęs kursą Didžiausiam Palaginiam Hospital (N. Y. Lying-in Hospital). 272 Berry Street, Brooklyn, N. Y. Prie So. 2-nd Street.

Daktaras Brandšteinas Turėjęs praktišką Europoje 18 metų, dabar Brooklyne, N. Y., atidarė ofisą. 103 So. 2-nd Str., kamps Berry Str. Gydo naujausiu budu ligas vyrų, moterų ir kudičių. Specialistas prie ligų chroniškių (įsienėjusių). Valandos priėmimo ligonių: Iš ryto nuo 9 iki 10; vakare nuo 6 iki 10.

LIETUVOS UKININKAS seniausias Lietuvoje lietuvių laikraštis (nuo 1905 metų pabaigos), eina Vilniuje kas savaitė (nedėlia) su priedais: ŽEMĖ — kas 2 savait., ukio reikalams pašvėstas priedas. SVEIKATA — kas 4 sav., rašoma apie ligas ir sveikatos užlaikymą. JAUNIMAS — kas 4 sav., tai jaunimo laikraštis. ŽIBUTĖ — moterų reikalams pašvėstas laikraštis. Metiniai „L. Uk-o“ emėjai gauna da dovanai didelį kalendorių 1913 m. Ukinkinai premijoms už raštus gauna ukio padargų. „Liet. Ukininkas“ duoda įvairius patarimus: ukio, teisių (provy) ir kt. reikaluose. Per „Liet. Ukininką“ galima užsisakyti visokios knygos. „Liet. Ukininke“ rašo arba pasižadėjo rašyti: dektarai—P. AVIŽO-NIS, O. BIRMANMAITĖ, K. GRINIUS, S. MATULAITIS ir kt.; veteri-noriai—VEITAS, JAŠINSKAS, MOCKUS; advokatai—Dumos atstovas A. BULOTA, J. VILEIŠIS, M. SLEŽEVIČIUS, buv. II Dumos atstovas P. LEONAS ir kt., buv. I Dumos atst. inžinierius P. VITKANSKAS; agrom-onimai—J. MASULIS, Z. LIUDKEVIČIUS; agron. stud.—KRISČIUNAS, KLIMAS; taipgi—G. PETKEVIČAITĖ (BITĖ), ŽEMAITĖ, JOVARAS, VARGOVAIKIS, MORKUS, A. BALTRŪ DĖDĖS KAIMYNAS ir daug kitų. „Liet. Ukininke“ rašoma taip, kad ir nemokyčiausi supranta. „Liet. Ukininko“ kaina: Amerikoje metams 2 dol. 20 centų (4 rub.), pusei metų 1 dol. 10 c. (2 rub. Lietuvoje metams 3 rub. (1 dol. 65 c. pusei metų 1 rb. 50 k. (83 c.), 3 mėn. 75 kap.

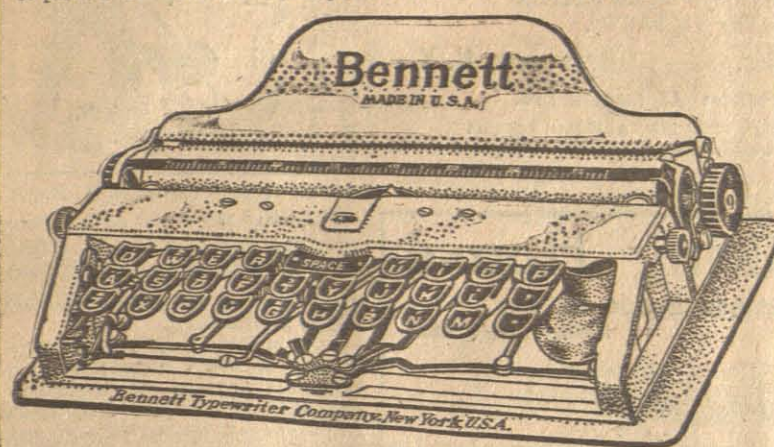
LIETUVOS ŽINIOS eina TRIS KARTUS Į SAVAITĖ, UŽ 4 RUB. duoda 150 NUM. ir da nemokami PRIEDAI. MOKYKLA (lig šiol ėjo prie „Liet. Ukininko“) — mėnesinis mokytojų laikraštis. AUŠRINĖ su Vasaros Darbais ir Farmaceutų reikalais — moksleivių laikraštis. „LIET. ŽINIŲ“ KAINA: Amerikoje metams 3 dol. 30 c. (6 rub.), pusei metų 1 dol. 92 c. (3 r. 50 k.); Lietuvoje metams 4 rb. (2 d. 10 c.), pusei metų 2 r. 20 k. (1 dol. 20 c.) Nuo lapkričio 1 d. 1911 m. pradėjo eiti mėnesinis laikraštis BENDRIJA pašvėstas kooperacijos (vart., kred. ir kt. drg. reikalams. „BENDRIJOS“ KAINA: Amerikoje metams 1 dol. 10 c. (2 rub.) pusei metų 60 c. (1 rub. 10 k.), Lietuvoje metams 1 r. 50 k. (83 c.), pusei metų 85 kap.

„LIET. UKININKA“, LIET. ŽINIAS“, BENDRIJA“, VILNIAUS KALENDORIŲ IR KNYGAS leidžia pasitėjimo BENDROVĖ F. BORTKEVIČIENĖ, K. GRINIUS IR KO. Bendrovės nariai, įmokėję 25 rub., gauna „Liet. Ukininką“ arba „Bendrija“ visuomet DOVANAI (tik vieną iš jų), arba „L. Žinias“ primokėdami kasmet po 1 rublį. Už 50 rub ir „Liet. Žinias“ gauna dovanai. Bendrovės įstatus išsiunčiami pareikalavus.

1911 metais BENDROVĖ išleido spalvuotą LIETUVOS ŽEMLAPĮ su etnografiška siena. Žemlapiu kaina be vir-želių 50 k., su viršeliais 70 k., su puikesniais viršeliais ir drobe paklijnotas 1 rub. Assiuntimui reikia da pridėti 8 k., o jei norite apdraustą—tai 18 k. Pinigai geriausiai siųsti money orderiais, tik pasirašykite ant money orderio vardą ir pavardę. Visų trijų laikraščių („Liet. Ukininko“, „Liet. Žinių“ ir „Bendrijos“) adresas tas pats: Russia - Lithuania - Vilnius, Semionovska, 10 ir pilditi vartų to laikraščio, kuriam siu nčiata.

BENNETT TYPEWRITER. Kaina \$18.00

Bennett Typewriter yra tai naujiausio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios mašinos. Ji yra su universališkais, raktais, teip kaip mašinos už \$100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutę. Padaryta iš labai tvirtu plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atramentuojasi nuo kaspino.

Diduma mašinos 2x5x10 colių. Galima vartoti popierą 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su literomis mainosi ir tokiu būdu ant jos galima drukuoti visokeriopose kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir ją galima nešiotis rankoje, arba kišeniuje. Ji yra netiktai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai.

J. J. Paukštis & Co.,

120-124 Grand st.,

Brooklyn, N. Y.

New Telephone 1070 R.

Vienatinis ir Geriausias Fotografistas.

Jos. Shukis

20 East Market st.

Wilkes-Barre, Pa.

PUIKUS HOTELIS

Andriaus Milisausko

Visada šaltas alus, skani arielka, elius, porteris, visoki vynai ir kvapianti cigarai.

Lietuviai vietiniai ir atvažiuojantys iš kitur, nepamirškite šios puikios vietos.

16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.

Priešai Central Dypą

Tel. 2334 Greenpoint.

PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS - pas PETRA A. DRAUGELI.

Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vynas, kviepti cigarai, ir puikus užkandžiai. Salė dėl mitingų ir veselių. Nepamirškite šios atsakausios vietos, o busit užganėdinti.

73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y. Palei Wythe Ave.

EMIGRANTŲ SELPIMO KOMITETO ADRESAI:

- S. Jankauskas, 350 Newark str., Hoboken, N. J.
- Pagelb. S. Zaliaucka. 243 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
- Prot. sekr. J. A. Kavaliauckas, 120 Grand st., Brooklyn, N. Y.
- Fin. sekr. J. Jukelis, 915 Clinton st. Hoboken, N. J.
- Išd. V. Dauncras, 223 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
- Sekr. J. A. Kavaliauckas.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA ORGANIZACIJA S. L. A.

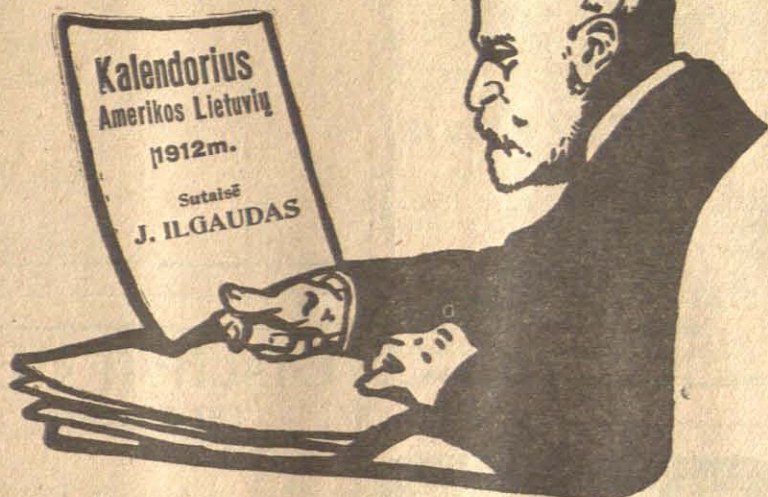
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje susideda iš 250 kuopų, turi 10,000 sąnarių, New Yorke savo namus vertės \$40,000.00. Išleidinėja savaitinį laikraštį „Tėvynė“, savo išde turi grynais pinigais suvirė \$25,000.00. Apvieto reikalams ir kitokiems labdariniams tikslams išmoka šimtus dolerių, kas meta. Todėl geistina, kad Susivienijimas turėtų bent 100,000 sąnarių, tuomet tokia organizacija galėtų atlikti mums ir mūsų tautai milžiniškus darbus. Jeigu S. L. A. kuopos rastųsi kiekvienoje Amerikos vietelėje, kur tik yra burlėsi brolių, lietuvių ir kad visi suaugę būtų jo sąnariais, kaip paaugė to, našlės ir našlaičiai ir nuose, po mirusiam sąnariui gautų 600 ar 1000 dol., tai pamąstyk, kiek apsunikinimų, kokius dabar nuolat lietuviai nukendia, galima būtų išvengti, kiek našlaičių būtų išgelbėta lietuvių, kurie dėl prievartos pakliuva į rankas kitataučių ir šuva kaip lietuviai! Kiek pinigų mūsų visuomenė tada galėtų apverstį visokiems naudingiems tautos reikalams!

Šitūs klausimus reikalaujame rimtai apvarstyti. Pasvarstyk gerbiame skaitytojai valandėlę, kaip daug gero gali būti padaroma organizacijos tokios, kaip Susivienijimas Lietuvių Amerikoje.

Jamokėti pinigai į šią organizaciją (S. L. A.), buvo pilnai užtikrinami atgavimui atgal sunkiose gyvenimo valandose ir dar daug sykių didesni, negu tapo įmokėta.

Susiv. L. A. išmoka mirusio nario pašalpagavini taip: \$150.00, — \$300.00, — \$500.00 ir — \$1000.00. Yra keturi skirtingi apsaugos pagal virš paminėtas sumas.

Jau atspaustas

TURINYS: Peržvalga; Pramonė ir Prekyba (G.J. Leveskio ref.); Namine Higiena (M. Jurgelionienės ref.); Iš sveikatos srities (Dr. A.L. Juška); 10metinė „Aušros“ sukaktuvės; Ediso gyvenimas ir darbai; Nuo kada žmonės vartoja Kalendorius; Ką veikė Milwaukee's socialistai (ilustruotas); Pirmoji Gegužės; Nuo ko pacina raudonoji Vėliava; Kaip likti piliečiu (liet. ir angliskai); Patarimai gyvenimui; Eilės; Informacijų Skyriai; Pasakaitės; Įvairūs Receptai; Visokios Statistikos; Juokai ir šaip įvairūs raštai ir nandingos žinios. Puikiai iliustruotas; daug paveikslėlių ir pagražinimų. Nandingiausias, gražiausias ir geriausias už visus Kalendorius. Didumo 7x10 colių, į 100 ar daugiau puslapių.

Kaina 25 centai. Agentams geras uždarbis.

Kas prisiųs 25c, tam pridėsime gražų kišeninį kalendorių Dovanų.

J. ILGAUDAS, 1613 S. Halsted st., Dept. 6, Chicago, Ill.

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Skaitykite atydziai!

Nesiduokite apgautinėt triukšmingiems ir melagingiems Agentų apgarsinimams. Jeigu kuris sako jogei kame nors Jus užtikrina, paklauskite apgarviko, kuomi užtikrina ir kur jo gvarancija? Atsakomasis Agentas ir bankierius sudea gvaranciją į Valstijos kasą. Firm negu pavesite savo pinigus taupinimui arba pasiuntimui Tėvynėn, pasiteiraukite kaip ir kuomi užtikrina Jusų sunkiai uždirbtą skatiką. Sudejan Valstijos kason šimta tukstančių dolerių kaippo užtikrinimą Jums. Išitėminkite, jogei netikrojo bankieriaus reik lenktis. Jusų patarnavimams yra senas daturis Agentas, kuris: Siunčia 50 rub. už \$26.15, 100 rub. už \$51.90, 500 rub. už 259.40, 1000 rub. už \$518.00. Parduoda laivakortes į Eurodą ir į Ameriką Padaro kontraktus ir įgaliojimus (daviernastis) visą tą atlieka pigiai atsakančiai ir greitai. Reikalaukite pinigų kurso ir laivakorėjų kainų. Atsakinėjū greitai, o patarimai dykai.

HENRY J. SCHNITZER

141 Washington st. NEW YORK.

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Konkursinis

Geografijos Vadovėlis

Kaina 75c. Apdaryta \$1.00.

J. J. Paukštis & Co.

120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

PIRMAS LIETUVISZKAS Fotografistas ir Maliorius VISOKIU FOTOGRAFIJU

Darba atlieku

puikiai ir pigiai.

G. BENSON

328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

DIDELIS LIETUVOS ŽEMLAPIS.

Su etnografijos sienomis. Atspausdintas ant dailaus, slidans popieriaus, keliose spalvose. Tikras pagražinimas sienos kiekvieno lietuviu stubelės. Pirmutinė dar tokio didumo mapa lietuvių kalboje.

Parsiduoda musu knygyne, tik po 50 centu.

Pasiskubinkite kiekvinas įgyti tą ŽEMLAPĮ ir pamatyti surašytas visas LIETUVOS vietas. Turime nedidelį skaitlių exempliorių. Šiuo adresu:

J. J. PAUKŠTIS & CO.

120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

TIK KĄ IŠEJO IŠ-PO SPAUDOS:

APIE KUNO ISLAVINIMĄ

Pagal prof. Bliundli parašyta P. Norkaus. Su 25 paveikslais. Pust. 74. Kaina 15 cent. Autorius išdėsto žmogaus kūno, ypač krūtinės, sustatymą. Pagaliaus nurodo, kokias svarbiausias lošia kasdieninė kūno gymnastika, kaip ji žmogų sustiprina fiziškai ir protiška; kaip per gymnastiką žmogus palaiko savo kūno sveikatą, gražumą ir pailgina gyvenimą. Tas atsiokiama tik pašvenčiant kasdieną po dešėtką minučių ant gymnastikos. Kningutė reikalinga turėti po ranka ir atvejų atvejais perskaityti. Tas veikalėlis mūsų kalboje dar pirmutinis tokios rūšies.

VILKU LIZDAS

Apsaka iš kryžiuočių laikų, parašyta Zuzanos Moravskos, sulie-tuvinta A. Vegeles. Pust. 117. Kaina 35 c. Niekas taip neišlavina jaunuomenės, niekas tiek neinkvepia meilės prie savo tėvynės ir visų prakilnių darbų, kaip istoriškos apsakos. Francūzus pakėlė apsakos Diumo, Hugo ir Zolo. Pasaulį pralenkė angliai išmintingame patrio-tizme ačiu istoriškiems romanams Walter Skotto. Lietuviai da maža teturi istoriškų apsakų, išskiriant Kraševskio „Kuningas“, „Vitoliorauda“ ir kit. Todėl „Vilkų Lizdas“ yra labai brangintina kninga. Nors ji skiriama tik jaunuomenei, bet ją su didele nauda ir smagumu perskaitys kiekvienas lietuvis ir lietuvaite.

PAŽVELGUS ATGAL

Didelė sociologiška apysaka arba romanas, garsaus amerikonų ro-manisto Edwardo Bellamy, versta P. Siulelio. Pust. 356. Kaina \$1. Šitas veikalas, išverstas veik į visų civilizuotų tautų kalbas, ir turėjęs visur milžinišką pasisekimą, lietuviškame pilname vertime pasirodė dar pirmą sykį. Bellamy nupiešia dailios apsakos formoje apie žmogų, kuris pramiegojęs šimtą suvirš metų, prabudo ir rado visai naują drau-gijos surėdymą. Čia jis aprašo viską, kas buvo naujai sutvarkyta ir kaip tuose laikuose buvo laiminga žmonija. Norints tai didelės fanta-zijos aprašymas, bet jis suteikia skaitytojui tūkstančius prakilnių min-čių. Galima drąsiai sakyti, kad šita kninga yra socialistų vadovėlis. Ją perskaitys žmogus pasisems sau labai gilių idealų. Ji privalo rasti kiekvieno lietuviu kningynėly.

J. J. Paukštis & Co.

120-124 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

Mūsų aptiekorius yra lietuvis

FRANAS URBONAS

Visi, kurie jieskote vaistai (liekarstos) ir sveikatos, galite ją gera roda parodyt apturet. tikrą kelią in svei- Musu aptiekoriaus katą : : : : :

SU PAGARBA FRANAS URBONAS

151 Metropolitan Ave. (e or. Berry st.) BROOKLYN, N. Y.

Telephone 2427 Greenpoint

VIENATINĖ IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA

—AGENTURA—

Parduodam Szifkortes ir siuncziam pinigus.

Jau nuo 1886 metų, kaip parduodam ŠIFKORTES keliaujantiems į Lietuvą arba norin-tiems parsikviesti iš Lietuvos savo gimines ar pažinstamus į Ameriką, visados parduodam Šifkortes kuoteisingiausia į kur tik nori, ant greičiausių ir geriausių LAIVŲ už prieinamą prekę. Kurie pas mus pirkto Šifkortes, kelionėje neturėjo nė jokio klapato; per tai, kad mēs visados suteikiame keleiviams geriausius patarimus, kaip turi keleivis apsisaugot nuo apgavysčių. Priegtam padarome reikalingas popieras pas konsulį dėl perėjimo per rubežių.

Taigi reikalaujant ŠIFKORTES — malonėkit atsilankyt į mūsų Ofisą, o busit kogeriausia aprupinti visame.

Offiso valandos:

šiokioms dienoms nuo 8 ryto iki 9 val. vakare.

Šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.

120-124 Grand Street, Brooklyn, Y. N. (Antros durys nuo Berry Street)

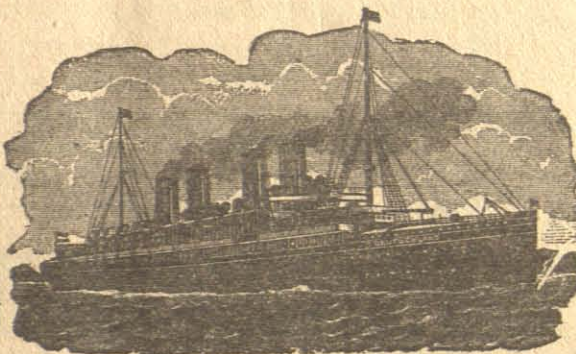
PINIGUS SIUNCZIAM IR ISZMAINOM.

Siunciname pinigus i visas svieto dalis saugiai, greitai ir pagal pinigų kursą.

Teipgi išmainom ant rusų ir vokiškų.

Parduodam Tikietus ant gelezinkelijų į pietines ir vakarines valstijas.

Persiuočiam fotografijas į Lietuvą ir užregistruojam laiškus.

Padarom aktus rejentalus dėlėi žemės ir kitokių priklausancijų savasčių. Tą viską darom su Konsulio palidijimu.

Užsiimame provomis Euro-piškoms ir Amerikonškom iskolėktavojime, mokesčių.

Darom daviernastis, išjiek-kom dales Lietuvoje ir atimam į Ameriką.

„VIENYBĖ LIETUVNINKU“

Seniausias Lietuviu Laikraštis Amerikoje. Įkurtas 1886 mete.

Išeina kas Sereda. Užsirašant „Vienybę Lietuvninkų“ Amerikoje prekiuoja metams \$2.00, pusei metų \$1.00. Užrubežiuose prekiuoja metams \$3.00, pusei metų \$1.50.

Teipogi spausdinam visokias knygas, konstitucijas, bilas, plakatus ir tikietus baliams, popieras laiškamis rašyt ir kitokius spandos dalykus. darbą atliekam greitai ir pigiai.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVE VISOKIU KNYGU.

Čia visokias knygas galima gaut, kokios tik yra išėję iš po spandos, kaip svietiškas teip ir maldų knygas. Žodynų, gramatikų, rankvedžių, Biblijų ir t. t.

J. J. Paukštis ir K. Brazys,

120-124 Grand Street,

Brooklyn, N. Y.

THE AMERICAN Prekė \$7.00
Labai puiki mašina drukavojimui laiškų.

Šita mašina puikiai drukuoja, labai aiškus drukas ir drūčiai padaryta, visa jos sistema gražiai sutalysyta. Ji parsiduoda po \$10 dol., bet dabar ant trumpo laiko atpiginta tik už 7 dol. Skrynelė 2 dol. Kam reikalinga tankiai kilnotis, tai geriausia pirkti mašiną su skrynele, kurią pasiėmęs į ranką kaip čemodanėlį, gali neštis kur nori.

Pati skrynelė \$2.00
O mašina \$7.00

J. J. PAUKŠTIS & CO.
120-124 Grand Str. Brooklyn, N. Y.

Telephone 1331

Nik. P. Zelwis
Lietuviškas graborius.
Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuviams, vesiiloms ir krikštynoms.
Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street, Waterbury, Conn.
Lietuviai, krepkites reikale.

TELEPHONE 1295 GREENPOINT.

P. BUTKUS
LIETUVISZKAS GRABORIUS
(UNDERTAKER)
Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuviams, vesiiloms ir krikštynoms.
Mano gyvenimo Ofisas atidaras **DIENĄ IR NAKTĮ.**
213 1/2 Berry Str. Brooklyn, N. Y
Branch Office: 48 Hudson Ave.
LIETUVIAI KREPKITĖS REIKALE PAS LIETUVĮ.

Zmijecznikas yra tikrasis

ŽMIJECZNIK
RATTLESNAKE UNIMENT

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių galvos skaudėjimų, KAULŲ, PERSAULO, REUMATIZMO, STRĖNŲ SOPĖS, SAUSGĖLŲ, KARKLO, GALVOS SUKIMO ir DIEGLIŲ.
Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pagelbėti, neįeškok rodos pas visokių galybos skaudėjimų, KAULŲ, PERSAULO, REUMATIZMO, STRĖNŲ SOPĖS, SAUSGĖLŲ, KARKLO, GALVOS SUKIMO ir DIEGLIŲ.
Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tikrai randasi ant svieto teip del senų žmonių, kaip del kudikių, vyrų ir moterų.
„Lenkiškai-Lietuviški“ vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tave!
Ypatinai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpainti.
Dėlto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagalbos, prašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centus ant atsakymo laiškui, o niekuomet ne nesigalėsi.
Adresas:
Albertas G. Groblevskis
Cor. Elm and Main Sts.
Plymouth, Pa.

Telephone Orchard 1133.

Dr. I. R. TILLMAN
Ofiso valandos:
8-10 ryte, 1-2 po piet., 6-8 vakare.
Nedėliomis: 8-10 ryte, 1-2 po piet.
276 E. Broadway, New York.

Telefonas: 324-T-Market.

Daktaras
Jonas J. Kaškiaučius
Gydo vyrų, moterių ir vaikų ligas, pagelbsti prie gimdymo.
VALANDOS: Nuo 9-12 ryt. nuo 6-8 vak.
88 Jefferson Str. prie Ferry Str. NEWARK, N. J.

PATENTS
promptly obtained OR NO FEE. Trade-Marks, Copyrights and Labels registered. TWENTY YEARS PRACTICE. Highest references. Send model, sketch or photo. for free report on patentability. All business confidential. READ-BOOK FREE. Explains everything. Tells How to Obtain and Sell Patents, What Inventions Will Pay, How to Get a Partner, explains best mechanical movements, and contains 200 other subjects of importance to inventors. Address:
H. B. WILLSON & CO. Patent Attorneys
Box 383 Willson Bldg. WASHINGTON, D. C.

Bischoff's Banking House
287 Broadway Kampas Reade Gatvės
New York N. Y. Telefonas: Worth 2822

Kas reikalauja teisingo patarnavimo ir nori kad jo reikalai būtų greitai atlikti, tegu ateisaukia į **Seniausį Bankinį Namą. Uždėta 1848 m.** \$100.000 (šimtas tukstančių dolerių) yra mūsų kauceja sudėta į rėdišką kasą. Pinigus siunčiame į Krajų kuo greičiausiai. Pinigus visų kraštų išmainome pagal kursą. Pinigus priimame ant procento ir išduodame ant pareikalavimo. Šipkortos parduodame ant geriausių garlaivių visų Linijų ir is Krajuos už pigiausių kainą. Pasportus dėl keliaujančių į Krajų parupiname. Daviernastis padarome pigiai ir visas kitas rezentališkas popieras su palindijimu Konsulio. Atjieškiojimą dalių atliekame kuoteisingiausiai.
Atidaryta: kas dieną iki 6 vakare. Nedėlioje nuo 10 iki 12 val. ryte.
Subatoje iki 8 val. vakare.

SAULE
Du-kart nedėlinis laikraštis
Smagiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulėje.
IŠEINA kas UTARNINKĄ ir PĖTNYČIĄ
Prenumerata kaštuoja:
Amerikoj Ant viso meto \$2.50
Ant pusės meto \$1.25
Ant ketverčio meto 65c.
EURO-ROSIJOJE ir Lietuvoje \$3.50
Anglijoj ir Skotlandijoj 15 sh.
Prusuose 15 markių.

Teisingiausia Lietuviška Agentura
PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Laidotuvių, keleiviai visados bus užgandintais.
SIUNČIU PINIGUS į visas dalis svieto kuo greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kauceja \$30.000.)
Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėti dėl apsaugojimo ar ant kiekvieno pareikalavimo jus sugražinu.
PIRMOS KLASOS HOTELIS, Skaniausi ir sveikiausi visoki gerimai, per tai visados sveikų pilna, kiekvieną draugiškai ir maloniai visados pavalšina.
P. J. CHMIELIAUSKAS,
177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.
(Bell Phone 8-1R)

ADVOKATAS
VIKTORAS E. GARCAS
45 Broadway, New York, N. Y.
Išveda pasekmingiausiai visas **Kriminališkas ir Privatiškas Provas** visuosia Amerikos ir Rusijos sudosia. Jei jumi atsitinka kokia nelaimė (suzeldžia) pasiklauskite pirma mano rodos. Išduodu visokias **Rajantališkas popieras Daviernastis** ir t. t. Su **PALIUDIJIMU KONSULIO**. Kas negali asabiškai atsilankyti, tegul atsišaukia per laišku ant sekancio adreso:
VIKTOR E. GARTZ
(Advokatas)
45 Broadway, New York, N. Y.

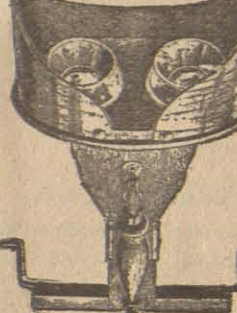
Nepamirškite Tautiško Namol
Erta, daili salė mitingams, veselijoms, tea rams ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpią cigarai, skanus užkandžiai ir nakvinė.
TAI LIETUVIŲ UŽEIGA.
Razutis & Dixon
101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint.

MĖNESINIS RAŠTAS
Linksma Valanda
IŠEINA APIE 15 D. KOŽNO MĖNESIO.
Talpinasi visokių gražių Istorijų, Pasakų, ir t. t.
PRENUMERATA:
Amerikoj ant viso meto tik \$1.
Rosijoje \$1.50. Anglijoje 7 sh.
Prusuose 7 mk.

Jeigu norite turėti gerai atliktą darbą už prieinamą kainą, tai kreipkitės į offisą **Dantistų Daktarų**
GEMSO ir GINDESO
791 BROADWAY (kampus Fayette St.) BROOKLYN, N. Y.
Valandos: Kasdien nuo 9 ryto iki 8 vak. Nedėlioje nuo 9 ryte iki 1 po piet.

per kuri galima matyti daugelį žymių vietų ir akvų daiktų. Kas prisius \$1.50 c. aplaikys šitą puikų instrumentą ir sykiu 25 iliustracijas: pri-siuntimo kaš

per kuri galima matyti daugelį žymių vietų ir akvų daiktų. Kas prisius \$1.50 c. aplaikys šitą puikų instrumentą ir sykiu 25 iliustracijas: pri-siuntimo kaš

per kuri galima matyti daugelį žymių vietų ir akvų daiktų. Kas prisius \$1.50 c. aplaikys šitą puikų instrumentą ir sykiu 25 iliustracijas: pri-siuntimo kaš

per kuri galima matyti daugelį žymių vietų ir akvų daiktų. Kas prisius \$1.50 c. aplaikys šitą puikų instrumentą ir sykiu 25 iliustracijas: pri-siuntimo kaš

THE LACKAWANNA
Parankiausiai geležinkelio Europon keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdaviniaga bagažą ir perveža pasażierius.
The Road of Anthracite
(Kietųjų auglinių kelias).
Trumpiausias kelias į Buffalo.
Tiesiai į Scrantoną ir Anglijų Sritį.
Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien.
Tarpe visų vietinių Punktų nuolatiniis ir parankus susinešimas.
Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:
George A. Cullen, General Passenger Agent, 90 West Street, N. Y.

GERIAUSIA UŽEIGA LIETUVIAMS
— pas —
Jona Kulboka
SKANUS ALUS, GARDI ARIELKA, VISOKI VYNAI, KVEPIANTI CIGARAI.
74 Grand st., Brooklyn, N. Y. (kampus Wythe ave.)

H. B. ROSENSON,
BROOKLYN, N. Y.
817-819 Grand St., Telephone, 1168 Wmnsburgh

12 dideliu ir 12 mažu, PRIETELIAI LIETUVIAI

W. D. Boczkowski & Co.
520-522 W. South St. MAHANOY CITY, PA.

Julian Czupka
Daktaras Tiesu, Advokatas ir Notary Public.
Ofisas: 3 N. Main Street, Wilkes-Barre, Pa. kasdien. 188 So. Washington Ave. Scranton, Pa.
Panedėliais ir Kev. nuo 6-7 vak. Užsilimu provomis Wilkes-Barre ir Scranton. Teipgi pas skvairas paliudijimus (doviernastis) išrupinu Rosijoje ir Lietuvoje.

Telephone 854 W. Williamsburgh.
Williamsburgh BATHS.
E. APRIL, Savininkas.
Rusiškos ir Turkiškos PIRTYS
274 South First Street, (tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave.) BROOKLYN, N. Y.
Moterims kiekvieną utarninką.

K. J. Krauchelun
120 Grand St. Brooklyn, N. Y.

Juokkis per visus metus!
Užsirašęs „TARKA“ naukysis nuo savo kaktos visas raukšles. Turėsi juoka, kada tik atsimin-si, kaip „TARKA“ perleidžia per savo brazdinį visokius iš-tvirkėlius ir liurbas.
Gražių giesmelių su gaidomis Juokingų uždavinių, šaradų. Pilna karikatūrų, juokingų paveikslių. Tik vienas dol. metams.
Adresas: „TARKA“, P. O. Box 895, New York City.

BIRUTE
LIETUVIŲ TAUTOS VEIDRODIS.
Savaitinis laikraštis skiriamas visiems lietuviams.
„BIRUTĖ“ išeina kas pėtnyčia Tilžėje (Mažojoje arba Prūsų Lietuvoje).
„BIRUTĖ“ yra vienatinis prūsų lietuvių laikraštis, kuris visu pasišventimu darbuojasi atgaivinti savo brolius tautiška.
„BIRUTĖ“ spausdinama lietuviškomis raidėmis ir išeina grynoje lietuvių kalboje.
„BIRUTĖ“ jau eina trečius metus ir supažindina savo skaitytojus ypačiai su reikalais prūsų lietuvių, šale to praneša apie lietuvių tautiška ir kultūriška kilimą Didž. Lietuvoje, Amerikoje ir Anglijoje.
„BIRUTĖ“ nori būti „apžvalga“ visoms apžvalgoms, ant kiek jai pasiseks tą įvykdinti, prigulės nuo savo tautiečių.
„BIRUTĖ“ tekainuoja visose Suvienytose Amerikos Valstijose visiems metams tiktai \$1.50.
Priederme kiekvieno lietuviuo yra išsirašyti „Birutė“, tuomi paremia reikalus prūsų lietuvių ir kartu visos lietuviškos tautos.
„BIRUTĖ“ galima užsisakyti per p. J. J. Paukštį, 120-124 Grand str., Brooklyn, N. Y., kuris yra „Birutės“ atstovu visos Amerikos.

Rusizkai Amerikonizska Linija. Vienatinė be persėdimo Linija tarpe Amerikos ir Rusijos.
8 1/2 dieny in Rotterdamą III klasa \$31
II „ 45
I „ 52
11 1/2 dieny į Liepoją III klasa \$33
II „ 47
I „ 62
Dėl smulkesnių žinių kreipkitės in mūsų agentus ir centrališką kontora. **A. E. JOHNSON & CO.** General Passenger Agents. 27 BROADWAY. NEW YORK CITY, N. Y.

Jonas S. Lopatto
Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsilvanijos Universitetą), užsilima varymu provy visuose teismuose.
Ofisas rumuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENNA.
Office Phone Peoples 37
Bell 47
Residence Peoples 1100

W. SŁOMINSKA,
679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.
Mano Dirbtuve tapo Apdovanoja **DWIEMS MEDALIAIS** ant Kosciuszkos Parodos už rupepingą, teisingą ir artistizšką iš-dirbimą.
KARUNŲ, SZARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.
Turiu už garbę apreikšti guodotiniams Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kod asz dirbu witas angsoziaut „aminetus daigtus Pigiausei, Teirringausei ir Geriausei, nes per 30 metų užsilmdama išdirbimais įgijau geriausę praktiką ir dėl to galiu wiską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.
Su guodone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

It doesn't pay to neglect your Health
Ar atėjai kada namo drebėdamas, su skaudancia galva, krūtinėje diegimais sope, gale gerkles ir gulėjai keles savaites?
Dr. Richter'io PAIN-EXPELLERIS
tas ištikimas senas naminis vaistas duos pagalbą ir prasalįs ilgą vargą jeigu unai vartosi.
Visuomet namuose turėk bonkute. Platūs nurodymai apvnyioti apie bonkū. 25c. ir 50c. aptiekose.
Sergėkis pamėgdžiotų vaistų ir žiurėk ant **Inkaro** in mūsų vardo.
P. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl St., New York.
Richter'io Congo Piliės yra gerės nuo viduriu sukietėjimo. 25c. ir 50c.

